

Република Северна Македонија
Универзитет „Св.Кирил и Методиј“
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Бр.02-7650 /1
Дата 22.12.2025 год.
С к о п ј е

До _____

Член на Наставно-научниот совет

Т У К А

П О К А Н А

Врз основа на член 114 од Законот за високото образование и член 95 од Статутот на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје **СВИКУВАМ, XXVII** редовна седница на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје, на ден **25.12.2025** година (**четврток**) со почеток во **12:00 часот** во Амфитеатарот во деканатот на Факултетот со следниов

ДНЕВЕН РЕД

1. Усвојување на записниците од XXV редовна седница на Наставно-научниот совет одржана на ден 17.11.2025 и усвојување на записникот од XXVI седница на Наставно-научниот совет одржана на ден 28.11.2025 година преку средствата за електронска комуникација.

2. Соопштенија на деканот.

3. Предлагање на рецензентски комисии по распишаниот конкурс од факултетот за избор на лица во наставно-научни, научни и соработнички звања.

4. Донесување на Одлука за давање согласност за вршење на високообразовна дејност на Фармацевтски факултет при УКИМ во Скопје, по дадена согласност од Катедрата за гинекологија и акушерство.

5. Извештаи по рецензии.

а) Извештаи од комисии за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд по медицина од докторанди на Школата за докторски студии при УКИМ (позитивните извештаи на рецензентските комисии за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд за следните кандидати се едногласно прифатени од Советот на студиска програма од третиот циклус докторски студии) за:

1. Д-р Марко Костовски на тема: "Компарација на стандардни методи за идентификација и одредување на осетливоста кон антимикробни средства на патогените микроорганизми од уринокултура со автоматизирани методи и MALDI-TOF".

2. Д-р Гордана Георгиева на тема: "Профилактичен регенеративен периферен нервен интерфејс кај ампутации на долен екстремитет".

3. Д-р Сара Ристовска на тема: "Употреба на пикфлоуметар и акциски план во менаџмент на пациенти со неконтролирана астма во примарна здравствена заштита".

4. Д-р Љеља Муаремоска Канзоска на тема: "Геномна дијагностика на епилепсиите со ран почеток".

5. Д-р Весна Чибишева на тема: "Сонографско следење на механизам на породување и предикција на начин на породување".

б) Извештаи од комисији за оцена на докторски дисертации по медицина од докторанди на Школата за докторски студии при УКИМ за:

1. Д-р Дејан Дамјановиќ на тема: „Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот“ Билтен на УКИМ бр. 1342 од 01.12.2025 година, стр. 140-148.

6. Извештаи од одбори, наставно-научни колегииуми, совети и комисији

- Наставен одбор
- Совет на студиска програма за трет циклус студии по медицина
- Одбор за специјализации и субспецијализации
- Наставно-научен колегиум за јавно здравство
- Совет на студиска програма за трет циклус на студии по јавно здравство
- Одбор за издавачка дејност

7. Избори по билтени

Избор во наставно-научни, научни и соработнички звања на Медицинскиот факултет, а според Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Билтен на УКИМ бр.1342 од 01.12.2025 година.

I. Избор по билтен бр. 1342

а) Избор на виш научен соработник по предметите од научните области: интерна медицина, геријатрија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и хепато-гастро-ентерологија врз основа на рецензијата, а по пријава на н.сор. др Атип Рамадани (*предложен за избор*), стр. 26-39.

б) Избор на научен соработник по предметите од научната област педијатрија врз основа на рецензијата, а по пријава на ас.д-р Ивана Арнаудова Даневска и ас.д-р Весна Мицевска (*предложени за избор*), стр. 95-133.

в) Избор на асистенти по предметот гинекологија и акушерство врз основа на рецензијата, а по пријава на д-р Зоран Илиевски и д-р Арта Исљами Зулфиу (*предложени за избор*), стр. 134-139.

Рецензија со приговор

а) Разгледување на приговорот на н.сор.д-р Бисера Николовска по однос на рефератот од рецензентската комисија за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: хирургија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и пластична хирургија, (со издвоено мислење) (*приговорот и одговорот на приговорот од рецензентската комисија ви се доставени во прилог*), Билтен на УКИМ бр. 1343 од 15.12.2025 година, стр. 189-193.

- Избор на доцент по предметите од наставно-научните области: хирургија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и пластична хирургија, (со издвоено мислење) врз основа на рецензијата, а по пријава на н.сор.д-р Маргарита Пенева (предложена за избор), а н.сор.д-р Бисера Николовска не е предложена за избор, стр. 40-94.

Напомени:

1. Материјалите за седницата се достапни на www.medf.ukim.edu.mk се доставени на Вашата е-маил адреса (доколку имате промена на Вашата е-маил адреса Ве молиме јавете се на тел: 3103 700).

2. По повод Новогодишните и Божиќните празници во просториите на деканатот ќе се одржи Новогодишен коктел по завршувањето на седницата.

Декан,
Проф. д-р Светозар Антовиќ

З А П И С Н И К

Од одржана XXV редовна седница на ден 17.11.2025 година година, на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет-Скопје, со почеток во 13 часот, во просториите на амфитеатарот во деканатот.

Од вкупно 150 членови на Наставно-научниот совет, по предложениот дневен ред на седницата се изјасниле 109 членови од кои (100 наставници и 9 студенти) и тоа: Светозар Антовиќ, Марија Вавлукис, Јулија Живадиновиќ Богдановска, Рубенс Јовановиќ, Симон Трпески, Светлана Цековска, Биљана Зафирова, Аце Додевски, Билјана Трпковска, Катерина Тошеска Трајковска, Ирена Костовска, Лена Какашева Маженковска, Јасмина Плунцевеќ Глигороска, Бети Дејанова, Иванка Караѓозова, Гордана Јанкоска, Елена Трајковска Докиќ, Маја Јурхар Павлова, Славица Костадинова Куноска, Димче Зафиров, Јасмина Тројачанец Павловска, Мери Киријас, Бети Зафирова Ивановска, Фимка Тозија, Александар Станков, Горан Павловски, Наташа Битољану, Златко Јаковски, Венјамин Мајсторов, Елизабета Стојовска Јовановска, Маја Јакимовска Димитровска, Елизабета Србиновска Костовска, Христо Пејков, Јорго Костов, Антонио Георгиев, Гоце Спасовски, Билјана Герасимовска Китановска, Павлина Цекова Видимлиски, Лада Трајческа, Злате Стојаноски, Александра Пивкова Велјановска, Сава Пејковска, Маја Бојациоска, Лидија Петковска, Жанина Переска, Калина Гривчева Старделова, Бети Тодоровска, Дафина Николова, Мери Трајковска, Снежана Марковиќ, Саша Јовановска Мишевска, Марија Здравеска, Константина Кузевска Манева, Светлана Кочева, Соња Бојациева, Христина Манџуковска, Данило Нонкуловски, Валентина Цвејоска Чолаковска, Ирена Кондова Топузовска, Марија Цветановска, Марија Димзова, Гордана Китева Тренчевска, Игор Петров, Анита Арсовска, Емилија Цветковска, Антони Новотни, Лилјана Игњатова, Димитар Боневски, Игор Стојковски, Силвија Дума, Ѓорѓи Трајковски, Андреја Гавриловски, Марко Спасов, Лазар Тодоровиќ, Шабан Мемети, Софија Пејкова, Александра Гавриловска Димовска, Оливер Станков, Зоран Божиновски, Даниела Георгиева, Роза Цолева Толевска, Емилија Ѓошевска Даштевска, Јане Нетковски, Ана Данева Маркова, Сашо Стојчевски, Елена Цикова, Ирена Алексиоска Папестиев, Иво Каев, Анета Сима, Кристина Скепаровска, Миле Тантуровски, Ива Малахова Ѓореска, Гордана Ристовска, Ериета Николиќ Димитрова, Валентина Коевска, Марија Гоцевска, Татјана Макаровска Бојациева, Александар Петличковски, Катарина Ставриќ и Томислав Станковски, *Студенти:* Миа Чичкариќ, Филип Калациски, Кала Дренковска, Анастасија Стевкова, Дарко Јано, Александар Недев, Ива Дерибабова, Владимир Аневски, Анамарија Паункоска.

Најавени отсуства на седницата: Магдалена Богдановска Тодоровска, Невена Маневска, Круме Јаковски, Соња Николова, Дејан Докиќ, Силвана Наунова Тимовска, Наталија Долненец Банева, Славица Арсова Хаџи-Анѓелковска, Зоја Бабинкостова, Виолета Клисаровска, Христина Брешковска, Илир Вела, Васил Папестиев, Сашо Дохчев, Игор Алулоски, Јордан Минов, *Студенти:* Едис Еминовски, Јован Костадиновски, Виктор Трајковски, Андреа Поп Ангелова, Панче Ангелов, Магдалена Лазевска, Јован Маркоски, Теодора Блажеска, Марија Совиновска и Теодора Андоновска.

Отсутни членови на седницата: Синиша Стојаноски, Петар Јаневски, Оливер Калпак, Емилија Секулоска, Ристо Чоланчески, Реџеп Сељмани, Огнен Костовски, Илир Хасани, Александар Чапароски, Горан Димитров, Катерина Николоска, Андријан Карталов, Билјана Кузмановска, Марија Јовановски Срцева, *Студенти:* Дијана Кока Цемаили.

Материјалите за седницата на членовите на ННС им беа доставени на 12.11.2025 година.

Членовите на ННС со мнозинство гласови го прифатија предложениот дневен ред.

Членовите на ННС се изјаснуваа по следниов

ДНЕВЕН РЕД

1. Усвојување на записникот од XXIV седница на Наставно-научниот совет одржана на ден 22.09.2025 година.

2. Донесување на Одлука за избор на членови во Комисија за самоевалуација на Факултетот .

3. Извештај на деканот за работата на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за периодот ноември 2024 година-ноември 2025 година.

4. Усвојување на годишна програма за работа на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за академската 2025/2026 година.

5. Донесување на Одлуки за давање согласност за вршење на високообразовна дејност на факултети при УКИМ во Скопје, по дадена согласност од катедрите. (*прилог листа*)

6. Донесување на Одлуки за мирување на Конкурсите за избор на лица во сите наставно-научни, научни и соработнички звања објавени од стана на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје – Медицински факултет - Скопје на 20.09.2025 година и 04.11.2025 година. (*прилог предлог одлуки*)

7. Донесување на Одлука за утврдување на предлог проектот „Употреба на 3Д-печатени анатомски реплики во едукација и клиничка пракса“ од главен истражувач проф.д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, за учество на Конкурсот за доделување средства за финансирање на научноистражувачки проекти од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за 2025/2026 година.

8. Донесување на одлуки за избор на нови членови во постојните одбори, наставно-научни колегиуми, комисии и Советите на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по медицина и јавно здравство по предлог на катедрите и Деканатската управа.

9. Извештаи по рецензии.

а) Извештај од комисија за рецензија на ракопис за:

1. Ракописот со наслов: „Практикум по инфектологија“ од авторите: проф. д-р Ирена Кондова Топузовска, проф. д-р Миле Босилковски, проф. д-р Крсто Гроздановски, проф. д-р Марија Цветановска, проф. д-р Марија Димзова, доц. д-р Илир Демири, в. н. сор. д-р Сања Петрушевска Маринковиќ, н. сор. д-р Милена Стевановиќ, н. сор. д-р Катерина Спасовска, ас. д-р Сунчица Богоева Тасевска, ас. д-р Билјана Петреска, ас. д-р Фадил Цана, ас. д-р Велимир Савевски, ас. д-р Дејан Јакимовски, ас. д-р Костадин Поповски и ас. д-р Елена Арсиќ, наменет за студентите на Стоматолошкиот факултет, Билтен на УКИМ бр. 1339 од 15.10.2025 година, стр.18-20.

б) Извештаи од комисии за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд по медицина од докторанди на Школата за докторски студии при УКИМ (позитивните извештаи на рецензентските комисии за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд за следните кандидати се едногласно прифатени од Советот на студиска програма од третиот циклус докторски студии) за:

1. Д-р Андреа Нанчева Богоевска на тема: „Евалуација на перкутаната КТ водена микробранова аблација во третман на колоректални белодробни метастази“.

2. Д-р Искра Дукова на тема: „Влијание на тироидните дисфункции и тироидната автоимуност врз оваријалната резерва кај пациентки со инфертилитет“.

3. Д-р Томислав Јовановски на тема: „Споредба помеѓу модифицирана Kessler-Tsuge и класична Kessler техника за репарација на флексорни тетиви: импликации врз постоперативниот исход и раната активна мобилизација“.

в) Извештаи од комисији за оцена на докторски дисертации по медицина од докторанди на Школата за докторски студии при УКИМ за:

1. Д-р Александра Татабитовска на тема: „Имунолошки карактеристики на пациентите со COVID-19 инфекции и SARS CoV-2 вакцинации“, Билтен на УКИМ бр. 1339 од 15.10.2025 година, стр. 21-29.

2. Д-р Марија Нешковска Шуменковска на тема: „Клинички и епидемиолошки карактеристики на пациентите со јувенилен идиопатски артритис“, Билтен на УКИМ бр. 1339 од 15.10.2025 година, стр. 21-29.

10. Извештаи од одбори, наставно-научни колегииуми, совети и комисији

- Наставен одбор
- Совет на студиска програма за трет циклус студии по медицина
- Одбор за специјализации и субспецијализации
- Наставно-научен колегииум за јавно здравство
- Здравствен одбор
- Одбор за меѓународна соработка
- Одбор за издавачка дејност

11. Избор на демонстратори.

а) Избор на Иван Панговски за демонстратор на Катедрата за социјална медицина по предметите: Вовед во медицина, Промоција на здравје и Социјална медицина со здравствена економија, за студиска програма по општа медицина, како и на Промоција на здравје, Јавно здравство, Здравствено и социјално законодавство и Здравствен менаџмент, за студиските програми на тригодишните стручни студии за академската 2025/2026 година.

Ад-1. Усвојување на записникот од XXIV редовна седница на Наставно-научниот совет одржана на ден 22.09.2025 година.

ННС едногласно го усвои записникот од XXIV редовна седница на Наставно-научниот совет одржана на ден 22.09.2025 година.

Ад-2. Донесување на Одлука за избор на членови во Комисија за самоевалуација на Факултетот .

Согласно член 55 од Законот за високото образование и член 354 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, самоевалуацијата е законска обврска на факултетот која ја врши комисија за самоевалуација формирана од Наставно-научниот совет со тајно гласање. Комисијата брои 7 члена (5 наставници и 2 студенти).

Членовите на комисијата се избираат од редот на наставниците со мандат од три години и два члена од редот на студентите со мандат од една година, сите без право на повторен избор.

Поради истекот на мандатот на дел од членовите на Комисијата за самоевалуација, Наставно-научниот совет е потребно да избере нови членови, а останатите членови ќе останат непроменети бидејќи имаат мандат три години односно до Април 2027 година.

Во однос на промените на членовите во комисијата за самоевалуација во интерес на времето, беа направени предлог членови, но секој член на ННС можеше да даде свој предлог за член во комисијата по кој ќе се произнесат членовите на ННС.

ННС формира изборна комисија за спроведување на тајно гласање за избор на членови во Комисијата за самоевалуација на факултетот, во состав:

1. Проф.д-р Александар Станков
2. Проф.д-р Аце Додевски
3. Доц.д-р Ѓорѓи Трајковски

ННС спроведе тајно гласање за избор на членови во Комисијата за самоевалуација. Согласно Извештајот за спроведениот избор на членови во комисијата за самоевалуација на УКИМ Медицински факултет во Скопје изготвен и потпишан од комисијата за спроведување на тајно гласање кој е составен дел на овој записник. ННС ја формираше следнава Комисија за самоевалуација во променет состав и тоа:

I. Комисија за самоевалуација на Медицинскиот факултет во променет состав:

1. Доц.д-р Горан Павловски
2. Проф.д-р Билјана Трпковска
3. Проф.д-р Христина Манџуковска
4. Проф.д-р Јасмина Плунцевик Глигороска
5. Проф.д-р Лада Трајческа
6. Студент Софија Симовска
7. Студент Душица Тодороска

Ад-3. Извештај на деканот за работата на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за периодот ноември 2024 година-ноември 2025 година.

Деканот детално ги запозна членовите на Наставно-научниот совет, за се што беше сработено во извештајниот период. Наставно-научниот совет едногласно ја донесе следнава

О Д Л У К А

за усвојување на Извештај на деканот за работата на Медицинскиот факултет во Скопје

Член 1

Се усвојува Извештајот на деканот за работата на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за периодот од 1 ноември 2024 – 1 ноември 2025 година.

Член 2

Извештајот на деканот за работа на Медицинскиот факултет во Скопје во состан на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за периодот од 1 ноември 2024 – 1 ноември 2025 година е прилог на оваа Одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

Ад-4. Усвојување на годишна програма за работа на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за академската 2025/2026 година.

Деканот детално ги запозна членовите на Наставно-научниот совет, за се што се планира да се работи во периодот што следи во академската 2025/2026 година. Наставно-научниот совет едногласно ја донесе следнава

О Д Л У К А

за усвојување на годишната програма за работа на Медицинскиот факултет во Скопје

Член 1

Се усвојува годишната програма за работа на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, за период од 1 ноември 2025 година – 1 ноември 2026 година.

Член 2

Годишната програма за работата на Медицинскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, за период од 1 ноември 2025 година – 1 ноември 2026 година е прилог на оваа Одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

Ад-5. Донесување на Одлуки за давање согласност за вршење на високообразовна дејност на факултети при УКИМ во Скопје, по дадена согласност од катедрите.

ННС со мнозинство на гласови ги усвои Одлуките за давање согласност за вршење на високообразовна дејност на Фармацевтски факултет, Машински факултет и Факултет за електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по дадена согласност од катедрите.

Ад-6. Донесување на Одлука за мирување на Конкурсот за избор на лица во сите наставно-научни и соработнички звања објавени од стана на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје – Медицински факултет - Скопје на 20.09.2025 година.

Република Северна Македонија донесе решение за распишување на избори за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на градот Скопје („Службен весник на РСМ“ бр.167/2025 од 09.08.2025 год.).

Согласно член 8-а став 1 алинеја 4 од Изборниот законик „Од денот на донесувањето на Одлуката за распишување избори па до завршување на изборите за избор на градоначалник или членови на советот, односно до конституирањето на советот на општините и градот Скопје не може да се започне постапка за вработување на нови лица или постапка за престанок на работен однос во државни и јавни институции, а започнатите постапки се ставаат во мирување, освен во случаи на итни и неодложни работи“.

Постапката по конкурсот ќе продолжат по завршувањето на изборите за избор на градоначалник или членови на советот, односно до конституирањето на советот на општините и градот Скопје.

На ден 12.11.2025 година Државната изборна комисија донесе Заклучок за завршување на Локалните избори 2025 година, за Избор на членови на советите на општините и Совет на град Скопје и градоначалници на општините и градоначалник на град Скопје со кој објави дека Локалните избори 2025 година за избор на членови на

советите на општините и Совет на град Скопје и градоначалници на општините и градоначалник на Град Скопје, заклучно со 12.11.2025 година се завршени.

Наставно-научниот совет едногласно ја донесе следнава

О Д Л У К А

1. **СЕ става во МИРУВАЊЕ** конкурсот за избор на лица во наставно-научни и соработнички звања објавен од страна на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на ден 20.09.2025 година, во дневните весници: „Нова Македонија“ и „Коха“ и тоа за избор на:

- **2 наставника** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- медицина на трудот (3.02.00.18)
- медицина на трудот (3.03.01.04)

- **1 наставник** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- ревматологија (3.02.00.08)

- **1 наставник** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- хематологија (3.02.00.04)

- **4 асистенти** по предметот интерна медицина

- **2 асистенти** по предметот физиологија

- **1 асистент** по предметот патологија

- **1 асистент** по предметот ортопедија

поради распишување на избори за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на град Скопје согласно решение од претседателот на Собранието на Република Северна Македонија објавено во Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 167/25.

2. Медицинскиот факултет, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ќе ја продолжи постапката по конкурсот по завршувањето на изборите за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на градот Скопје.

3. Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

Образложение

Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ на ден 20.09.2025 година, согласно член 176 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 178/21 и 58/24), објави Конкурс за избор на лица во наставно-научни и соработнички звања.

Согласно член 176 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 178/2021 и 58/24) и член 26 став 2 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник број 411/18 и 426/19), одлука за распишување конкурс за лица избрани во звања донесува деканот на факултетот, односно директорот најрано седум, а најдоцна шест месеци пред истекот на времето за кое е извршен изборот во звање, што го објавува високообразовната установа во дневниот печат.

Меѓутоа, согласно член 8-а став 1 алинеја 4 од Изборниот законик, од денот на донесувањето на решението за распишување на изборите па до завршување на изборот за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на град Скопје, не може да се започне постапка за вработување на нови лица или постапка за престанок на работен однос во државни и јавни институции, а веќе започнатите постапки се ставаат во мирување.

Решението за распишување на избор за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на градот Скопје е донесено од претседателот на Собранието на Република Северна Македонија на ден 9.08.2025 година и влегува во сила со денот на објавувањето во Службен весник на Република Северна Македонија, а е објавено на ден 9.08.2025 година во Службен весник на Република Северна Македонија бр.167/25.

Врз основа на горенаведеното се донесе Одлука како во диспозитивот.

Ад-7. Донесување на Одлука за утврдување на предлог проектот „Употреба на 3Д-печатени анатомски реплики во едукација и клиничка пракса“ од главен истражувач проф.д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, за учество на Конкурсот за доделување средства за финансирање на научноистражувачки проекти од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за 2025/2026 година.

ННС едногласно ја донесе следнава

ОДЛУКА

за утврдување на предлог проект за учество на Конкурсот за доделување средства за финансирање на научноистражувачки проекти за 2025/2026 година

Член 1

Се утврдува следниот предлог научноистражувачки проект за учество на Конкурсот за доделување средства за финансирање на научноистражувачки проекти за 2025/2026 година, распишан од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје:

1. Наслов на предлог проектот: „Употреба на 3Д-печатени анатомски реплики во едукација и клиничка пракса“.

2. Носители на предлог проектот е проф.д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска од Катедрата за анатомија.

Член 2

Предлог научноистражувачкиот проект од член 1 е составен дел на оваа Одлука.

Член 3

Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

Ад-8. Донесување на одлуки за избор на нови членови во постојните одбори, наставно-научни колеџиуми, комисији и Советите на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по медицина и јавно здравство по предлог на катедрите и Деканатската управа.

Наставно-научниот совет едногласно ги донесе следниве

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Кадровски одбор

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Кадровски одбор бр. 02-5685/9 од 18.12.2023 година и Одлуката за измена на Одлуката за формирање на Кадровскиот одбор бр. 02-5555/57 од 28.10.2024 година и новиот член гласи:

Член 1”

Се формира Кадровски одбор во следниот состав:

1. Проф.д-р Светозар Антовиќ, декан - претседател
2. Проф.д-р Катерина Тошевска Трајковска
3. Проф.д-р Светлана Цековска
4. Проф.д-р Аце Додевски
5. Доц.д-р Ирена Костадинова Петрова
6. Проф.д-р Јасмина Плунцевик Глигороска
7. Проф.д-р Жаклина Цековска
8. Проф.д-р Славица Костадинова Куновска
9. Доц.д-р Тања Маказлиева
10. Проф.д-р Ана Угринска
11. Проф.д-р Трајан Балканов
12. Проф.д-р Мери Киријас
13. Проф.д-р Бети Зафирова Ивановска
14. Проф.д-р Фимка Тозија
15. Доц.д-р Наташа Битољану
16. Проф.д-р Александар Станков
17. Проф.д-р Елизабета Стојовска Јовановска
18. Проф.д-р Бети Тодоровска
19. Проф.д-р Соња Бојациева
20. Проф.д-р Марија Цветановска
21. Проф.д-р Наталија Долненец Банева
22. Проф.д-р Лилјана Игњатова
23. Проф.д-р Игор Стојковски
24. Доц.д-р Силвија Дума
25. Проф.д-р Оливер Станков
26. Проф.д-р Даниела Георгиева
27. Проф.д-р Емилија Ѓошевска Даштевска

28. Проф.д-р Никола Николовски
29. Проф.д-р Ана Данева Маркова
30. Проф.д-р Андријан Карталов
31. Проф.д-р Гордана Ристовска
32. Проф.д-р Билјана Митревска
33. Проф.д-р Татјана Макаровска Бојациева
34. Проф.д-р Јордан Минов
35. Проф.д-р Елена Шукарова Ангеловска
36. Проф.д-р Катарина Ставриќ
37. Проф.д-р Томислав Станковски“

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Наставен одбор

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Наставниот одбор бр. 02-5685/10 од 18.12.2023 година и Одлуките за измена на Одлуката за формирање на Наставниот одбор бр. 02-6404/50 од 10.12.2024 година и бр. 02-309/22 од 24.01.2025 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Наставен одбор во следниот состав:

1. Проф.д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, продекан - претседател
2. Проф.д-р Светлана Цековска
3. Проф.д-р Ирена Костовска
4. Проф.д-р Биљана Зафирова
5. Проф.д-р Лена Какашева Маженковска
6. Проф.д-р Бети Дејанова
7. Проф.д-р Маја Јурхар Павлова
8. Проф.д-р Гордана Петрушевска
9. Проф.д-р Венјамин Мајсторов
10. Доц.д-р Невена Маневска
11. Проф.д-р Јасмина Тројачанец
12. Проф.д-р Дејан Трајков
13. Проф.д-р Ирина Павловска
14. Проф.д-р Фимка Тозија
15. Доц.д-р Наташа Битољану
16. Проф.д-р Златко Јаковски
17. Проф.д-р Маја Јакимовска Димитровска
18. Проф.д-р Лада Трајчевска
19. Проф.д-р Илија Кировски
20. Проф.д-р Роза Џолева Толевска
21. Проф.д-р Миле Босилковски
22. Проф.д-р Драгана Петровска Цветковска
23. Проф.д-р Ненси Манушева
24. Доц.д-р Емилија Лазарева
25. Доц.д-р Христина Брешковска
26. Проф.д-р Огнен Костовски
27. Н.сор.д-р Ирина Богданова
28. Проф.д-р Габриела Копачева Барсова

29. Проф.д-р Јадранка Георгиевска
30. Проф.д-р Јасминка Нанчева
31. Проф.д-р Мирјана Димовска
32. Проф.д-р Цветанка Ѓеракароска Савевска
33. проф.д-р Емилија Велкова
34. Проф.д-р Сашо Столевски
35. Проф.д-р Александар Петличковски
36. Проф.д-р Катарина Ставриќ
37. Доц.д-р Душко Лукарски,,

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Научниот одбор

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Научниот одбор бр. 02-5685/11 од 18.12.2023 и Одлуките за измена на Одлуката за формирање на Научниот одбор бр. 02-6404/52 од 10.12.2024 година и бр. 02-309/23 од 24.01.2025 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Научен одбор во следниот состав:

1. Проф.д-р Марија Вавлукис, продекан - претседател
2. Проф.д-р Катерина Тошевска Трајковска
3. Проф.д-р Ирена Костовска
4. Проф.д-р Ники Матвеева
5. Доц.д-р Ирена Костадинова Петрова
6. Проф.д-р Сања Манчевска
7. Проф.д-р Маја Јурхар Павлова
8. Проф.д-р Славица Костадинова Куновска
9. Проф.д-р Венјамин Мајсторов
10. Доц.д-р Невена Маневска
11. Проф.д-р Маја Сланинка Мицевска
12. Проф.д-р Дејан Трајков
13. Проф.д-р Весна Велиќ Стефановска
14. Проф.д-р Фимка Тозија
15. Проф.д-р Рената Јанкова
16. Проф.д-р Златко Јаковски
17. Проф.д-р Виолета Василевска Никодиновска
18. Проф.д-р Александра Пивкова Вељановска
19. Проф.д-р Марина Крстевска Константинова
20. Проф.д-р Милан Самарциски
21. Проф.д-р Крсто Гроздановски
22. Проф.д-р Емилија Цветковска
23. Проф.д-р Зоја Бабинкостова
24. Проф.д-р Симонида Црвенкова
25. Проф.д-р Сузана Николовска
26. Проф.д-р Лазар Тодоровиќ
27. Доц.д-р Наташа Шекеринов
28. Проф.д-р Јане Нетковски
29. Проф.д-р Сашо Стојчевски

30. Проф.д-р Билјана Кузмановска
31. Проф.д-р Игор Спироски
32. Проф.д-р Марија Гоцевска
33. Проф.д-р Татјана Макаровска Бојациева
34. Проф.д-р Драган Мијакоски
35. Н.сов.д-р Виолета Анастасовска
36. Проф.д-р Катарина Ставриќ
37. Проф.д-р Томислав Станковски“

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Комисија за медицинска документација

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Комисија за документација и библиотека бр. 02-5685/5 од 18.12.2023 година и Одлуката за измена на Одлуката за формирање на Комисија за медицинска документација и библиотека бр. 02-6404/45 од 10.12.2024 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Комисија за документација и библиотека во следниот состав:

1. Проф.д-р Магдалена Богдановска Тодоровска - претседател
2. Проф.д-р Аце Додевски
3. Проф.д-р Лена Какашева Маженковска
4. Проф.д-р Фимка Тозија
5. Проф.д-р Гоце Спасовски
6. Проф.д-р Александра Јанчевска
7. Проф.д-р Николина Тановска
8. Проф.д-р Катерина Дамевска
9. Проф.д-р Скендер Саиди“

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Одборот за специјализации и супспецијализации

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Одборот за специјализации и супспецијализации бр. 02-5685/16 од 18.12.2023 година и Одлуката за измена на Одлуката за формирање на Одборот за специјализации и супспецијализации бр. 02-6404/53 од 10.12.2024 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Одбор за специјализации и супспецијализации во следниот состав:

10. Проф.д-р Симон Трпески - претседател
11. Проф. д-р Ирена Костовска
12. Проф. д-р Ана Кафтанчиева
13. Проф. д-р Фимка Тозија
14. Доц.д-р Петар Јаневски
15. Проф.д-р Лидија Попоска
16. Проф.д-р Христина Манџуковска

17. Проф.д-р Марија Цветановска
18. Проф.д-р Анита Арсовска
19. Проф.д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска
20. Проф.д-р Виолета Клисаровска
21. Проф.д-р Сузана Николовска
22. Доц.д-р Марко Спасов
23. Проф.д-р Роза Џолева Толевска
24. Проф.д-р Емилија Ѓошевска Даштевска
25. Проф.д-р Габриела Копачева Барсова
26. Проф.д-р Кристина Скепаровска
27. Проф.д-р Сашо Столески
28. Проф.д-р Катарина Ставриќ“

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Одборот за издавачка дејност

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Одборот за издавачка дејност бр. 02-5685/7 од 18.12.2023 година и Одлуката за измена на Одлуката за формирање на Одборот за издавачка дејност бр. 02-2181/59 од 8.04.2025 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Одбор за издавачка дејност во следниот состав:

29. Проф.д-р Сања Манчевска - претседател
30. Проф.д-р Лена Какашева Маженковска
31. Проф.д-р Ирена Костовска
32. Проф.д-р Биљана Зафирова
33. Проф.д-р Венјамин Мајсторов
34. Проф.д-р Дејан Трајков
35. Проф.д-р Весна Велиќ Стефановска
36. Доц.д-р Викторија Белакапоска Српанова
37. Проф.д-р Фимка Тозија
38. Проф.д-р Снежана Марковиќ
39. Проф.д-р Соња Бојациева
40. Проф.д-р Ирена Кондова Топузовска
41. Проф.д-р Весна Гривчева Пановска
42. Проф.д-р Александра Димовска Гавриловска
43. Проф.д-р Викторија Јовановска
44. Проф.д-р Татјана Макаровска Бојациева
45. Проф.д-р Емилија Цветковска

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Етичка комисија за истражување на луѓе

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Етичка комисија за истражување на луѓе бр. 02-5685/4 од 18.12.2023 година и Одлуката за измена на Одлуката за формирање на Етичка комисија за истражување на луѓе бр. 02-2181/57 од 8.04.2025 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Комисија за истражување на луѓе во следниот состав:

1. Проф.д-р Димче Зафиров - претседател
2. Проф. д-р Катерина Тошевска Трајковска
3. Проф.д-р Магдалена Богдановска Тодоровска
4. Проф.д-р Даниела Поп Ѓорчева
5. Проф.д-р Бети Зафирова Ивановска
6. Проф.д-р Златко Јаќоски
7. Проф.д-р Бети Тодоровска
8. Проф.д-р Мери Трајковска
9. Проф.д-р Ѓулшен Селим
10. Проф.д-р Светлана Кочева
11. Проф.д-р Крсто Гроздановски
12. Проф.д-р Ненси Манушева
13. Проф.д-р Игор Стојковски
14. Доц.д-р Васил Папастиев
15. Проф.д-р Горан Кондов
16. Проф.д-р Шабан Мемети
17. Проф.д-р Кристина Скепаровска
18. Проф.д-р Марија Јовановски Срцева
19. Радмила Митаноска, дипл.правник со правосуден испит
20. Соња Стамболиева

Член 2

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Одборот судскомедицински вештачења

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Одборот за судскомедицински вештачења бр. 02-5685/3 од 18.12.2023 година и Одлуката за измена на Одлуката за формирање на Одборот за судскомедицински вештачење бр. 02-2181/58 од 8.04.2025 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Одбор за судскомедицински вештачења во следниот состав:

46. Проф.д-р Александар Станков - претседател
47. Доц.д-р Горан Павловски
48. Проф.д-р Златко Јаќоски
49. Проф.д-р Славица Костадинова Куновска
50. Проф.д-р Андријан Карталов
51. Проф.д-р Јорго Костов
52. Проф.д-р Мери Трајковска
53. Проф.д-р Констандина Кузевска Манева
54. Проф.д-р Марија Цветановска
55. Проф.д-р Анита Арсовска
56. Проф.д-р Гордана Китева Тренчевска
57. Проф.д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска
58. Проф.д-р Антони Новотни
59. Проф.д-р Димитар Боневски
60. Доц.д-р Ѓорѓи Трајковски

61. Проф.д-р Светозар Антовиќ
62. Проф.д-р Оливер Станков
63. Проф.д-р Игор Алулоски
64. Проф.д-р Јордан Минов

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Совет на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по јавно здравство

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Совет на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по јавно здравство бр. 02-4227/100 од 3.10.2022 година и Одлуките за измена на Одлуката за формирање на Советот на студиска програма за трет циклус на студии – докторски студии по јавно здравство бр. 02-5326/64 од 17.11.2022 година и бр. 02-6404/48 од 10.12.2024 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Совет на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по јавно здравство во следниот состав:

1. Проф.д-р Весна Велиќ Стефановска
2. Проф.д-р Бети Зафирова Ивановска
3. Проф.д-р Гордана Ристовска
4. Проф.д-р Мирјана Димовска
5. Проф.д-р Драган Мијакоски
6. Проф.д-р Јордан Минов
7. Проф.д-р Бети Тодоровска
8. Проф.д-р Фимка Тозија“

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

О Д Л У К А

за измена на Одлуката за формирање на Совет на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по медицина

Член 1

Се менува членот 1 од Одлуката за формирање на Совет на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по медицина број 02-2149/96 од 19.10.2022 и Одлуките за измена на Одлуката за формирање на Совет на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по медицина 02-5685/17 од 18.12.2023 година и бр. 02-6404/44 од 10.12.2024 година и новиот член гласи:

„Член 1

Се формира Совет на студиска програма за трет циклус на студии-докторски студии по медицина во следниот состав:

1. Проф. д-р Марија Вавлукис - претседател
2. Проф. д-р Катерина Тошеска Трајковска
3. Проф. д-р Светлана Цековска
4. Проф. д-р Биљана Зафирова
5. Проф. д-р Лена Какашева Маженковска

6. Проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигороска
7. Проф. д-р Ана Кафтанчиева
8. Проф. д-р Гордана Петрушевска
9. Проф. д-р Ана Угринска
10. Проф. д-р Круме Јаковски
11. Проф. д-р Александар Петличковски
12. Проф. д-р Весна Велик Стефановска
13. Проф. д-р Фимка Тозија
14. Проф. д-р Александар Станков
15. Проф. д-р Маја Јакимовска Димитровска
16. Проф. д-р Констандина Кузевска Манева
17. Проф. д-р Марија Цветановска
18. Проф. д-р Анита Арсовска
19. Доц. д-р Ана Филипче
20. Проф. д-р Виолета Клисаровска
21. Проф. д-р Весна Гривчева Пановска
22. Проф. д-р Горан Кондов
23. Проф. д-р Зоран Божиновски
24. Проф. д-р Емилија Ѓошевска Даштевска
25. Проф. д-р Јане Нетковски
26. Проф. д-р Ана Данева Маркова
27. Проф. д-р Билјана Кузмановска
28. Проф. д-р Гордана Ристовска
29. Проф. д-р Валентина Коевска
30. Проф. д-р Татјана Макаровска Бојациева
31. Проф. д-р Јордан Минов
32. Проф. д-р Дејан Трајков
33. Проф. д-р Катарина Ставриќ
34. Проф. д-р Томислав Станковски
35. Проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска“

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

Ад-9. Извештаи по рецензии

а) ННС едногласно го усвои извештајот од комисијата за рецензија на ракопис на:

1. Ракописот со наслов: „Практикум по инфектологија“ од авторите: проф. д-р Ирена Кондова Топузовска, проф. д-р Миле Босилковски, проф. д-р Крсто Гроздановски, проф. д-р Марија Цветановска, проф. д-р Марија Димзова, доц. д-р Илир Демири, в. н. сор. д-р Сања Петрушевска Маринковиќ, н. сор. д-р Милена Стевановиќ, н. сор. д-р Катерина Спасовска, ас. д-р Сунчица Богоева Тасевска, ас. д-р Билјана Петреска, ас. д-р Фадил Цана, ас. д-р Велимир Савевски, ас. д-р Дејан Јакимовски, ас. д-р Костадин Поповски и ас. д-р Елена Арсиќ, наменет за студентите на Стоматолошкиот факултет.

б) ННС едногласно ги усвои извештаите од комисиите за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд по медицина од докторанди на Школата за докторски студии при УКИМ за:

1. Д-р Андреа Нанчева Богоевска на тема: „Евалуација на перкутаната КТ водена микробранова аблација во третман на колоректални белодробни метастази“.

2. Д-р Искра Дукова на тема: „Влијание на тироидните дисфункции и тироидната автоимуност врз оваријалната резерва кај пациентки со инфертилитет“.

3. Д-р Томислав Јовановски на тема: „Споредба помеѓу модифицирана Kessler-Tsuge и класична Kessler техника за репарација на флексорни тетиви: импликации врз постоперативниот исход и раната активна мобилизација“.

в) ННС едногласно ги усвои извештаите од комисиите за оцена на докторски дисертации по медицина од докторанди на Школата за докторски студии при УКИМ за:

1. Д-р Александра Татабитовска на тема: „Имунолошки карактеристики на пациентите со COVID-19 инфекции и SARS CoV-2 вакцинации“, Билтен на УКИМ бр. 1339 од 15.10.2025 година.

2. Д-р Марија Нешковска Шуменковска на тема: „Клинички и епидемиолошки карактеристики на пациентите со јувенилен идиопатски артритис“, Билтен на УКИМ бр. 1339 од 15.10.2025 година.

Наставен одбор

Наставниот одбор на Наставно - научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, одржал седница на ден 8.10.2025 година, со следниов дневен ред:

1. Известувања
2. Разно

Членовите на наставниот одбор беа запознаени со барањето од студентите за казнена сесија. Сите присутни членови се изјаснија дека се против казнена сесија.

Се дискутираше за успешноста на активностите кои ги реализираат студентските организации на ниво на меѓународна соработка. Едногласно беше донесена одлука студентите од сите студентски организации на Факултетот, кои учествуваат во овие активности, во периодот кога се на размена и во периодот кога кај нив престојуваат студенти од други земји, да бидат ослободени од присуство на теоретска настава. За присуството на практична настава секоја катедра да се изјасни кога ќе има потреба, дали ќе ги ослободи или ќе ги задолжи со колоквирање, одработување или некој друг вид активност.

Беа споделени информации во врска со реакредитациите на студиските програми, кои се во тек: шестгодишни академски студии од интегриран прв и втор циклус за општа медицина и тригодишни стручни студии за акушерство

Претставникот од Катедрата за Микробиологија со паразитологија, проф. д-р Маја Јурхар Павлова, изнесе барање од Катедрата (кое беше доставено и во писмена форма) за задржување на предметот Клиничка микробиологија во новата акредитација (реакредитација) во 6. Студиска година. Предлогот не беше прифатен од членовите на наставниот одбор.

Наставниот одбор на Наставно - научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, одржа седница на ден 10.11.2025 година, со следниов дневен ред:

1. Разгледување и усвојување на Елаборат за реакредитација на студиската програма од прв и втор интегриран циклус шестгодишни студии за општа медицина
2. Разгледување и усвојување на Елаборат за реакредитација на студиската програма од прв циклус тригодишни стручни студии за акушерство
3. Разгледување и усвојување на програми за образование на возрасни
 - a. Палијативна негувателка за изнемоштени лица
 - b. Негувателка за стари и немоќни лица

- c. Асистент за нега на лица со Алцхајмерова болест
- d. Асистент за нега на лица со мултипла склероза
- 4. Разгледување предлог-теми и предлог - комисији за одбрана на дипломски работи за студентите од академските студии по логопедија
- 5. Усвојување на записникот од Комисијата за првиот и вториот интересен оглас за избор на стручњаци од практика од соодветната област за одржување на практична настава за студиските програми за тригодишните стручни студии на Медицинскиот факултет во Скопје
- 6. Разно

На состанокот беа присутни 25 члена на Наставниот одбор и една замена.

1. Разгледување и усвојување на Елаборат за реакредитација на студиската програма од прв и втор интегриран циклус шестгодишни студии за општа медицина (во прилог)

Членовите на наставниот одбор беа информирани дека корекциите во однос на предметните програми, кои воглавно се однесуваа на прераспределба на часови и тематски единици, а беа договорени со раководителите на соодветните катедри, се внесени во Елаборатот што ќе биде доставен до членовите на ННС.

Претставникот од Катедрата за Микробиологија со паразитологија, проф. д-р Маја Јурхар Павлова, изнесе барање од Катедрата (кое беше доставено и во писмена форма) за задржување на предметот Клиничка микробиологија во новата акредитација (реакредитација) во 6. студиска година. Предлогот не беше прифатен од членовите на наставниот одбор.

Проф. д-р Фимка Тозија повторно изрази несогласување (претходно доставено писмено и на мејл како извештај од состанок на Катедрата за социјална медицина) со постоење на предметни програми во кои предметите од Катедрата за социјална медицина ќе бидат во ист предмет (како посебни модули реализирани само од Катедрата за социјална медицина) со друга катедра. Инсистираше праксата предвидена во склоп на предметот Вовед во медицина и социјална медицина, која треба да биде реализирана од Катедрата за семејна медицина во првиот семестар, да се префрли во предметот Вовед во клиничка медицина (втор семестар), а модулот Социјална медицина од 12. семестар, кој треба да го реализира Катедрата за социјална медицина и беше предвиден во склоп (модул) на предметот Семејна медицина, да биде во состав на предметот Вовед во медицина и социјална медицина во прв семестар. Со прифаќање на оваа промена предметот Вовед во медицина и социјална медицина останува во прв семестар со 4 ЕКТС и ги опфаќа сите модули од Катедрата за социјална медицина. Практиката од 1 ЕКТС во реализација на Катедрата за семејна медицина влегува во состав на предметот Вовед во клиничка медицина (5 ЕКТС) во втор семестар, а предметот Семејна медицина останува во 12. семестар со 5 ЕКТС и во реализација на Катедрата за семејна медицина.

Елаборат за реакредитација на студиската програма од прв и втор интегриран циклус шестгодишни студии за општа медицина беше ставен на гласање и од 25 члена 24 се изјаснија за, а еден гласаше против. Со тоа Елаборат за реакредитација на студиската програма од прв и втор интегриран циклус шестгодишни студии за општа медицина беше усвоен.

2. Разгледување и усвојување на Елаборат за реакредитација на студиската програма од прв циклус тригодишни стручни студии за акушерство (во прилог)
Елаборат за реакредитација на студиската програма од прв циклус тригодишни стручни студии за акушерство беше едногласно усвоен.

3. Разгледување и усвојување на програми за образование на возрасни

а. Палијативна негувателка за изнемоштени лица (во прилог)
 Програмата за Палијативна негувателка за изнемоштени лица беше едногласно усвоена.

б. Негувателка за стари и немоќни лица (во прилог)
 Програмата за Негувателка за стари и немоќни лица беше едногласно усвоена.

с. Асистент за нега на лица со Алцхајмерова болест (во прилог)
 Програмата за Негувателка за стари и немоќни лица беше едногласно усвоена.

д. Асистент за нега на лица со мултипла склероза (во прилог)
 Програмата за Асистент за нега на лица со мултипла склероза беше едногласно усвоена.

4. Разгледување предлог-теми и предлог - комисији за одбрана на дипломски работи за студентите од академските студии по логопедија.

Разгледани беа следниве предлози:

1. Александра Јаковска (бр.индекс 800243/ДЛ4)

Тема: Анатомски карактеристики на голтник

Ментор: Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска
2. Проф. д-р Аце Додевски
3. Проф. д-р Биљана Зафирова

2. Симона Попоска (бр.индекс 800211/ДЛ4)

Тема: Рани знаци на отстапување во комуникацијата, јазикот и говорот

Ментор: Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Сунчица Петровска

3. Анамарија Богдановска (бр.индекс 800174/ДЛ4)

Тема: Теоретски приказ на терапевтските пристапи во логопедската работа со деца со орофацијални расцепи од аспект на говорни нарушувања

Ментор: Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Никола Николовски

4. Деспина Пашоска (бр.индекс 800148/ДЛ4)

Тема: Улога на забите во фонацијата

Ментор: Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска

5. Тамара Матеска (бр.индекс 800141/ДЛ4)

Тема: Јазичните способности на децата со аутистичен спектар на нарушувања

Ментор: Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигоровска

6. Марија Велкова (бр.индекс 800144/ДЛ4)

Тема: Влијанието на изложеноста на екраните на комуникацискиот, јазичниот и говорниот развој на децата од предшколска возраст

Ментор: Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

7. Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Драгана Петровска Цветковска

Членовите на наставниот одбор едногласно ги усвоија предлог-комисиите

5. Усвојување на записникот од Комисијата за првиот и вториот интересен оглас за избор на стручњаци од практика од соодветната област за одржување на практична настава за студиските програми за тригодишните стручни студии на Медицинскиот факултет во Скопје

Записникот беше едногласно усвоен.

6. Известување за настава

Се дискутираше за организацијата на наставата со новата реакредитација.

7. Разно

Се дискутираше за одлуката на Наставниот одбор од минатата година на студентите запишани на академските студии за дипломиран логопед во академската 2023/2024 и 2024/2025 година, кои студирале на тригодишните стручни студии, одлучи да им се признаат сите предмети за кои, врз основа на студиските програми, одговорните катедри потврдиле дека може да бидат признаени, а притоа не биле земени во предвид условувачките критериуми во студиската програма за академски студии за дипломиран логопед.

Се усвои истиот предлог и за студентите кои студирале на тригодишните стручни студии за дипломиран логопед, а во академската 2025/2026 година се запишале на конкурс на четригодишните академски студии за дипломиран логопед, односно да ми се признаат сите предмети за кои, врз основа на студиските програми, одговорните катедри писмено потврдиле дека може да бидат признаени, без да се применуваат условувачките критериуми во студиската програма за академските студии за дипломиран логопед, со цел да им се овозможи на студентите да напредуваат.

ННС со мнозинство на гласови го усвои извештајот од Наставниот одбор.

Совет на студиска програма за трет циклус студии по медицина

Советот на студиската програма за трет циклус академски студии-докторски студии по медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, одржал седница на ден **13.10.2025 и 14.10.2025** година и по предложените точки на дневниот ред заведе став:

1. ННС формира комисији за оцена/одбрана на докторска дисертација од:

- д-р Васко Демјански на тема: "Споредба на влијанието на кусите и долгите анестезии со севофлуран врз серумските вредности на неврон специфичната енолаза (NSE) и s100 протеинот кај педијатриски пациенти", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Мирјана Шошолчева, претседател
2. Проф. д-р Марија Шољакова, ментор
3. Проф. д-р Андријан Карталов, член
4. Проф. д-р Билјана Кузмановска, член
5. Проф. д-р Марија Јовановски Срцева. Член

- д-р Марјан Шокаровски на тема: "Хируршки третман на акутни и хронични патолошки состојби на лакот на аортата во еден акт", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Љубица Георгиевска Исмаил, претседател
2. Проф. д-р Верица Попоска, ментор
3. Проф. д-р Светозар Антовиќ, член
4. Проф. д-р Нермир Гранов, член

5. Проф. д-р Светозар Путник. Член

- д-р Александар Михаил Кишман на тема: "Компаративна студија за ефектите на дексметомидинот употребен во реконструктивната и пластична хирургија", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Андријан Карталов, претседател
2. Проф. д-р Марија Шољакова, ментор
3. Проф. д-р Билјана Кузмановска, член
4. Проф. д-р Јасминка Нанчева, член
5. Проф. д-р Смиља Туцарова Ѓорговска. Член

- д-р Катерина Станкова Нинова на тема: "Гестациски дијабетес мелитус и фактори на ризик за негова појава", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Горан Кочоски, претседател
2. Проф. д-р Марија Папазова, ментор
3. Проф. д-р Викторија Јовановска, член
4. Проф. д-р Татјана Миленковиќ, член
5. Проф. д-р Слаѓана Симеонова Крстевска, член
- 6.

- д-р Ивана Наков на тема: "Споредба на серумските нивоа на витамин Д и фолат кај пациентки со хистолошки верифицирани цервикални интраепителни лезии (ЦИН 1, 2 и 3), наспроти пациентки со уреден наод", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Ана Данева Маркова, претседател
2. Проф. д-р Горан Димитров, ментор
3. Проф. д-р Катерина Николоска, член
4. Проф. д-р Соња Топузовска, член
5. Проф. д-р Марија Димзова. Член

- д-р Марија Докоска на тема: "Резидуалниот слух и ширината на коскениот канал од кохлеарниот нерв како предиктори за исходот од кохлеарната имплантација кај прелингвално глуви деца", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Јане Нетковски, претседател
2. Проф. д-р Гордана Китева Тренчевска, ментор
3. Проф. д-р Никола Николовски, член
4. Проф. д-р Лилјана Чворовиќ, член
5. Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, член

2. ННС формира комисији за пријава на тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од:

-д-р Сара Ристовска на тема: "Употреба на пикфлоуметар и акциски план во менаџмент на пациенти со неконтролирана астма во примарна здравствена заштита", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Катарина Ставриќ, ментор
2. Проф. д-р Јордан Минов, член
3. Проф. д-р Валентина Нејамшиќ Ристеска, член

-д-р Гордана Георгиева на тема: "Профилактичен регенеративен периферен нервен интерфејс кај ампутации на долен екстремитет",

Советот на студиска програма предложи корекции, кои кандидатиката треба да ги имплементира и да го достави корегираниот предлог-докторски проект за изработка на докторски труд на усвојување со предлог комисија за следниот Совет на студиска програма.

-д-р Ана Спасовска Ѓорговска на тема: "Влијанието на физикалната терапија кај пациентите со дијабетична периферна невропатија", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Валентина Коевска, ментор
2. Проф. д-р Ериета Николиќ Димитрова, член
3. Проф. д-р Билјана Митревска, член

-д-р Јулија Ивановска на тема: "Сензитивност и специфичност на молекуларните наспроти микробиолошките тестови при дијагноза на детската туберкулоза",

- Д-р Јулија Ивановска го повлече предлог докторскиот проект бидејќи во претходно поминатиот период е даден предлог-докторски проект за изработка на докторски труд со слична тема на истражување. Предлог-докторскиот проект за изработка на докторски труд на д-р Јулија Ивановска ќе биде преработен и презентираан на некоја наредна седница на Советот.

Предлог рецензентската комисија не беше ставена на гласање

-д-р Верица Костовска на тема: "Влијанието на цревниот микробиом на клиничката слика и респираторниот морбидитет кај децата со бронхиолитис", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Татјана Јаковска, ментор
2. Проф. д-р Илија Кировски, член
3. Проф. д-р Елена Трајковска Докиќ, член

-д-р Весна Чибишева на тема: "Сонографско следење на механизмот на породување и предикција на начин на породување", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Весна Антоvsка, ментор
2. Проф. д-р Ана Данева Маркова, член
3. Проф. д-р Горан Кочоски, член

-д-р Александар Отљански на тема: "Проценка на кардиоваскуларен ризик кај пациенти со не-срцева операција", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Весела Малеска Ивановска, ментор
2. Проф. д-р Мирјана Шошолчева, член
3. Проф. д-р Марија Вавлукис, член

-д-р Љеља Муаремоска Канзоска на тема: "Геномна дијагностика на епилепсиите со ран почеток", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Филип Дума, ментор
2. Проф. д-р Аспазија Софијанова, член
3. Проф. д-р Соња Бојадиева, член

-д-р Теодора Тодорова на тема: "Мекоткивни саркоми на екстремитетите и трупот - фактори кои што влијаат врз појавата на локален рецидив, метастатска болест и преживување", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Милан Самарџиски, ментор
2. Проф. д-р Марта Фотева, член
3. Проф. д-р Славица Костадинова Куновска, член

-д-р Марко Костовски на тема: "Компарација на стандардни методи за идентификација и одредување на осетливоста кон антимикробни средства на патогените микроорганизми од уринокултура со автоматизирани методи и MALDI TOF", ННС формира комисија во состав:

1. В.н.сор. д-р Лилјана Лабачевска Ѓатовска, ментор
2. Проф.д-р Жаклина Цековска, член
3. Проф.д-р Гордана Јанкоска, член

-д-р Ирена Саздова Данова на тема: "Кардиореспираторни интеракции детектирани преку четири различни опсервабилни сигнали: електрокардиограм и пулсен сигнал за срцева активност и механички движења и проток на воздух од бели дробови", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Томислав Станковски, ментор
2. Доц. д-р Душко Лукарски, член
3. Проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигоровска, член

-д-р Евгенија Лазова на тема: "Ран клинички исход кај пациенти оперирани од карцином на дебело црево со примена на ERAS протоколот наспроти конвенционалниот", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Слободан Ристовски, ментор
2. Проф. д-р Светозар Антовиќ, член
3. Доц. д-р Ецевит Кадри, член

-д-р Милош Милутиновиќ на тема: "Улогата на мобилниот тим за ментално здравје во заедницата и ефикасноста од примената на DIALOG+ кај пациенти кои страдаат од психотични и афективни нарушувања", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Антони Новотни, ментор
2. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска, член
3. Проф. д-р Стојан Бајрактаров, член

3. Информација за извештај од комисијата за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од:

- д-р Томислав Јованоски на тема: "Споредба помеѓу модифицирана Kessler-Tsuge и класична Kessler техника за репарација на флексорни тетиви: импликации врз постоперативниот исход и раната активна мобилизација".

Советот на студиската програма за трет циклус студии-по медицина

Советот на студиската програма за трет циклус академски студии-докторски студии по медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, одржал online седница на ден **31.10.2025** година и по предложените точки на дневниот ред заведе став:

1. ННС формира комисија за оцена/одбрана на докторска дисертација од:

- д-р Дејан Дамјановиќ на тема: "Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Зоран Божиновски, претседател
3. Проф. д-р Венјамин Мајсторов, ментор
4. Проф. д-р Даниела Георгиева, член
5. Проф. д-р Роза Цолева Толевска, член
6. Проф. д-р Бети Зафорова Ивановска, член

- д-р Марина Амбарџиева на тема: "Мутации во генот за теломераза и неговата експресија кај уротелните карциноми на мочниот меур", ННС формира комисија во состав:

1. Акад. проф. д-р Живко Попов, претседател
2. Проф. д-р Скендер Саиди, ментор
3. Проф. д-р Оливер Станков, член
4. Проф. д-р Симон Трпески, член
5. Проф. д-р Сашо Панов, член

- д-р Светлана Попова Кљусева на тема: "Еднаквост при здравствена заштита на лица со хронични незаразни заболувања", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Бети Зафорова Ивановска, претседател
2. Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, ментор
3. Проф. д-р Елена Косевска, член
4. Проф. д-р Ирина Павловска, член
5. Проф. д-р Јане Нетковски, член

2. ННС формира комисији за пријава на тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од:

-д-р Гордана Георгиева на тема: "Профилактичен регенеративен периферен нервен интерфејс кај ампутации на долен екстремитет", ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Ѓорѓе Џокиќ, ментор
2. Проф. д-р Елизабета Мирчевска Жоговска, член
3. Доц. д-р Софија Пејкова, член

3. Информација за извештај од комисији за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од:

- д-р Искра Дукова на тема: "Влијание на тироидните дисфункции и тироидната автоимуност врз оваријалната резерва кај пациентки со инфертилитет",

- д-р Андреа Нанчева Богоевска на тема: "Евалуација на перкутаната КТ водена микробранова аблација во третман на колоректални белодробни метастази".

4. Информација за извештаи од комисији за оценка/одбрана на докторска дисертација од:

- д-р Александра Татабитовска на тема: „Имунолошки карактеристики на пациентите со COVID-19 инфекции и SARS CoV-2 вакцинации“.

- д-р Марија Нешковска Шуменковска на тема: „Клинички и епидемиолошки карактеристики на пациентите со јувенилен идиопатски артритис“.

Советот на студиската програма за трет циклус студии-по медицина

Продеканот за наука, проф.д-р Марија Вавлукис на самата седница на ННС ги известува присутните членови на ННС дека Советот на студиската програма за трет циклус академски студии-докторски студии по медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, одржал уште една online седница на ден **13.11.2025** година и по предложените точки на дневниот ред заведе став:

1. Информација за извештаи од комисији за оценка/одбрана на докторска дисертација од:

- д-р Марина Иљовска (на тема: „Влијание на патогени и можно патогени варијанти на високо и умерено пенетрантни гени (BRCA1, BRCA2, PTEN, TP53, ATM, CHEK2, PALB2, CDH1) врз клиничко-патолошките карактеристики и исходот кај пациенти со ран канцер на дојка“,

- д-р Дарко Илиев на тема: „Опорунистички скрининг за дијабетес тип 2 како нов пристап во примарната здравствена заштита во Македонија“,

- д-р Софија Златеска Ѓуриќ на тема: „Проценка на ефикасноста на модифицираната Birch-ова колпосуспензија, со користење на ултразвук на долен уринарен тракт“.

2. Формирање на комисији за одбрана на докторска дисертација од:

- д-р Марина Иљовска (на тема: „Влијание на патогени и можно патогени варијанти на високо и умерено пенетрантни гени (BRCA1, BRCA2, PTEN, TP53, ATM,

СНЕК2, PALB2, CDH1) врз клиничко-патолошките карактеристики и исходот кај пациенти со ран канцер на дојка“ ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Снежана Смичкоска, претседател
2. Проф. д-р Игор Петров, ментор
3. Проф. д-р Виолета Клисаровска, член
4. Проф. д-р Игор Стојковски, член
5. Проф. д-р Дијана Плашеска Каранфилска, член

- д-р Дарко Илиев на тема: „Опортунистички скрининг за дијабетес тип 2 како нов пристап во примарната здравствена заштита во Македонија“ ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Гордана Пемовска, претседател
2. Проф. д-р Петранка Мишевска, ментор
3. Проф. д-р Татјана Миленковиќ, член
4. Проф. д-р Саша Јовановска Мишевска, член
5. Проф. д-р Катарина Ставриќ, член

ННС со мнозинство на гласови ги усвои извештаите од Советот на студиската програма за трет циклус студии по медицина

Одбор за специјализации и супспецијализации

Одборот за специјализации и супспецијализации на Медицинскиот факултет во Скопје одржал седница на ден **05.11.2025** година преку сретствата за електронска (reply all) комуникација и по предложените точки на дневниот ред заведе став:

1. Предлагње на комисији за полагање на предиспитен завршен колоквиум и специјалистички испит по специјалноста:

ННС ги усвои следните комисији за полагање на предиспитен завршен колоквиум и специјалистички испит по специјалноста:

а) Психијатрија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска
2. Проф. д-р Антони Новотни
3. Проф. д-р Димитар Боневски

Замена:

1. Проф. д-р Ненси Манушева
2. Проф. д-р Викторија Вујовиќ
3. Проф. д-р Зоја Бабинкостова

Комисија 2:

1. Проф. д-р Ненси Манушева
2. Проф. д-р Викторија Вујовиќ
3. Проф. д-р Зоја Бабинкостова

Замена:

1. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска
2. Проф. д-р Антони Новотни
3. Проф. д-р Димитар Боневски

Комисија 3:

1. Проф. д-р Лилјана Игњатова
2. Проф. д-р Стојан Бајрактаров
3. Проф. д-р Елизабет Мицева

Замена:

1. Проф. д-р Викторија Вујовиќ

2. Доц. д-р Ана Филипче
3. Н. сор. д-р Анета Спасовска Трајановска

Комисија 4:

1. Проф. д-р Викторија Вујовиќ
2. Доц. д-р Ана Филипче
3. Н. сор. д-р Анета Спасовска Трајановска

Замена:

1. Проф. д-р Лилјана Игњатова
2. Проф. д-р Стојан Бајрактаров
3. Проф. д-р Елизабет Мицева

Комисија 5:

1. Проф. д-р Антони Новотни
2. Проф. д-р Димитар Боневски
3. Доц. д-р Ана Филипче

Замена:

1. Проф. д-р Зоја Бабинкостова
2. Проф. д-р Славица Арсова Хаци Ангелковска
3. Проф. д-р Елизабет Мицева

Комисија 6:

1. Проф. д-р Зоја Бабинкостова
2. Проф. д-р Славица Арсова Хаци Ангелковска
3. Проф. д-р Елизабет Мицева

Замена:

1. Проф. д-р Стојан Барактаров
2. Проф. д-р Лилјана Игњатова
3. Проф. д-р Ненси Манушева

Комисија 7:

1. Проф. д-р Стојан Барактаров
2. Проф. д-р Ненси Манушева
3. Проф. д-р Лилјана Игњатова

Замена:

1. Проф. д-р Антони Новотни
2. Проф. д-р Димитар Боневски
3. Доц. д-р Ана Филипче

б) Детска и adolescentна психијатрија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Славица Арсова Хаци Ангелковска
2. Проф. д-р Лилјана Игњатова
3. Проф. д-р Димитар Боневски

Замена:

1. Проф. д-р Викторија Вујовиќ
2. Проф. д-р Елизабет Мицева
3. Н. сор. д-р Анета Спасовска Трајановска

Комисија 2:

1. Проф. д-р Ненси Манушева
2. Проф. д-р Елизабет Мицева
3. Проф. д-р Стојан Барактаров

Замена:

1. Проф. д-р Антони Новотни

2. Доц. д-р Ана Филипче
3. Проф. д-р Зоја Бабинкостова

в) Медицинска психологија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска
2. Проф. д-р Антони Новотни
3. В. н сор. Андромахи Наумовска

Замена:

1. Проф. д-р Викторија Вујовиќ
2. Проф. д-р Зоја Бабинкостова
3. Проф. д-р Ненси Манушева

Комисија 2:

1. Проф. д-р Димитар Боневски
2. Проф. д-р Ненси Манушева
3. В. н сор. Андромахи Наумовска

Замена:

1. Проф. д-р Стојан Бајрактаров
2. Проф. д-р Елизабет Мицева
3. Проф. д-р Лилјна Игњатова

2. Усвојување на предлог-комисии за полагање на супспецијалистички испит по супспецијалноста:

ННС ги усвои следните комисии за полагање на супспецијалистички испит по супспецијалноста:

а) Детска и адолесцента психијатрија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Стојан Бајрактаров
2. Проф. д-р Лилјна Игњатова
3. В. н сор. Андромахи Наумовска

Замена:

1. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска
2. Проф. д-р Антони Новотни
3. Проф. д-р Викторија Вујовиќ

б) Психотерапија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Викторија Вујовиќ
2. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска
3. Проф. д-р Елизабет Мицева

Замена:

1. Проф. д-р Димитар Боневски
2. Проф. д-р Лилјна Игњатова
3. Проф. д-р Стојан Бајрактаров

в) Судска психијатрија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Антони Новотни
2. Проф. д-р Ненси Манушева

3. Проф. д-р Димитар Боневски

Замена:

1. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска

2. Проф. д-р Зоја Бабинкостова

3. Доц. д-р Ана Филипче

г) Социјална психијатрија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Славица Арсова Хаџи Ангелковска

2. Проф. д-р Димитар Боневски

3. Проф. д-р Стојан Бајрактаров

Замена:

1. Проф. д-р Ненси Манушева

2. Проф. д-р Елизабет Мицева

3. Доц. д-р Ана Филипче

д) Зависности

Комисија 1:

1. Проф. д-р Лилјана Игњатова

2. Проф. д-р Зоја Бабинкостова

3. Доц. д-р Ана Филипче

Замена:

1. Проф. д-р Антони Новотни

2. Проф. д-р Димитар Боневски

3. Н. сор. д-р Анета Спасовскаа Трајановска

**3. Усвојување на План и програма за специјализација по специјалноста
Радиологија во времетраење од 60 месеци.**

**ННС со мнозинство на гласови го усвои извештајот од Одбор за
специјализации и субспецијализации**

Наставно-научен колегиум за јавно здравство

Наставно – научниот колегиум за јавно здравство на Медицинскиот факултет во Скопје одржал состанок на **04.11.2025** година преку средствата за електронска (reply all) комуникација.

По однос на предложените точки од дневниот ред, Наставно – научниот колегиум за јавно здравство по извршеното гласање (reply all), на Наставно-научниот совет го предлага следното:

1. Прифаќање на тема за изработка на магистерски труд по Јавно здравство и определување на ментор по пријава од:

а) Филип Каровски, на тема: „Асоцијација помеѓу обезноста и насилното однесување кај адолесцентите“.

За ментор се предлага: Проф. д-р Фимка Тозија

2. Извештај од комисија за оцена на магистерски труд од:

- Елена Димовска на тема: „Навики за консумирање на алкохол помеѓу студентите од прва и шеста година на Медицински факултет-Скопје“. Рецензијата дадена од страна на комисијата за оценка на магистерски труд е позитивна и Наставно – научен колегиум по јавно здравство едногласно ја прифати.

3. ННС формира комисија за одбрана на магистерски труд по пријава од:

а) Елена Димовска на тема: „Навики за консумирање на алкохол помеѓу студентите од прва и шеста година на Медицински факултет-Скопје, ННС формира комисија во состав:

1. Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска-претседател
2. Проф. д-р Стојан Бајрактаров-член
3. Проф. д-р Фимка Тозија-ментор

ННС со мнозинство на гласови го усвои извештајот од Советот на студиската програма за трет циклус на студии по јавно здравство

Здравствен одбор

Од седница на Здравствениот одбор на ННС, на Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, која се одржал на ден 10.11.2025 година.

Присутни членови на одборот:

1. Проф. д-р Рубенс Јовановиќ;
2. Проф. д-р Катерина Тошеска Трајковска;
3. Проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигоровска;
4. Проф. д-р. Жаклина Цековска;
5. Проф. д-р Славица Костадинова Куновска;
6. Д-р Ирена Костадинова Петрова;
7. Проф. д-р Александар Петличковски;
8. Проф. д-р Димче Зафиров (замена; како раководител на Институтот за претклиничка и клиничка фармакологија со токсикологија)
9. Раководител на одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење Марија Данилова

Заради службено патување не присуствуваа на Седницата проф. д-р Тања Маказлиева и проф. д-р Александар Станков, кои дополнително ги испратија податоците од соодветните институти во однос на точка 1 .

ДНЕВЕН РЕД

1. ***Споредба на број на извршени здравствени услуги во период од 01.10.2024 - 30.09.2025 година во споредба со истиот период од предходната година (01.10.2023 -30.09.2024 година)***

Ад 1. Раководителот на Институтот за Патологија реферираше зголемување на вкупниот број на дијагностички случаи за 5.3% (од 29260, на 30816), при што најголем пораст имало во молекуларно-дијагностичките услуги 37% (од 926, на 1269), додека останатите услуги (хистопатолошки, цитопатолошки, имунофлуоресценција и електронска микроскопија) се со просечно зголемување од 4,5% (27951, на 29220 наоди). Намален е само бројот на обдукции за 14,6% (од 383, на 327).

Ад 2. Раководителот на Институтот за медицинска и експериментална биохемија пријави дека во извештајниот период се реализирани 1190 пакети биохемиски анализи, со 118% зголемено фактурирање кон ФЗОМ (од 366.681,00 ден на 799,872,00 ден) во однос на претходниот извештаен период.

Ад 3. Раководителот на Институтот за Имунобиологија и хумана генетика истакна број од 9337 пациенти во 2025 год. додека во 2024 год. 8036 пациенти. Односно 16% зголемување на бројот на пациенти и пораст на анализите во однос на претходниот извештаен период за 11,4%.

Ад 4. Раководителот на Институтот за Микробиологија и паразитологија реферираше зголемување на бројот на услугите кон ФЗОМ за 8% на анализите во однос на претходниот извештаен период.

Ад 5. Раководителот на Институтот за медицинска експериментална и применета физиологија со антропологија истакна пораст на бројот на прегледи за 25% односно од финансиски аспект зголемување околу 10%.

Ад 6. Раководителот на Институтот за претклиничка и клиничка фармакологија со токсикологија информираше дека Институтот ќе започне давање услуги за ФЗОМ, додека во извештајниот период 18 студии за лекови се изработиле на Институтот.

Ад 7. Раководителот на Институтот за Медицинска хистологија и ембриологија реферираше зголемување на бројот на услугите по број на анализи во изминатиот период за 8% во однос на анализите извршени во претходниот извештаен период.

2. Ревизија на цени на здравствените услуги и нивно фактурирање кон ФЗОМ

Членовите на одборот го поставија и прашањето за потреба на промена во цените на услугите кон ФЗОМ, која не е променета од 2008 год. Со оглед на тоа што цените на реагенсите се значително зголемени, а голем дел од цените на услугите не се корегирани повеќе од 15 години, корекцијата на фондовските цени е активност од највисок приоритет. Членовите на одборот се осврнаа и на проблемот со користење на постоечки шифри кои се одобрени од страна на ФЗОМ за одредени институти, а не функционираат за други институти, иако потписник на договорот со ФЗОМ е Медицинскиот факултет, а не институти поединечно. Едногласно се изгласа потребата за ревизија и зголемување на цените од фондовските услуги, со цел да бидат реални и да бидат во согласност со пазарните услови. Во текот на 2026 год. да се бара зголемување за 50% на сите анализи.

Писмо со предлог цени од Институтот за имунобиологија и хумана генетика е доставено до ФЗОМ, меѓутоа и после 3 години нема официјален одговор околу бараните промени на цени.

3. Планови за проширување на услугите и воведување на нови дијагностички методи (шифри)

Членовите на одборот констатираа дека треба да се достави список со предлог на нови услуги кон ФЗОМ од страна на сите Институти кои работат здравствена дејност. Се прифати рок од еден месец да биде изработен списокот со нови услуги кои би се понудиле на ФЗОМ.

4. Разно

Се постави прашање за воспоставување ценовници за здравствени услуги за неосигурени лица и странци, кои би биле повисоки во однос на фондовските, особено што истите се ниски и на граница на исплатливост.

Се постави прашање за можноста специјалистите кои работат на институти да може да креираат специјалистички упати за изведување на дополнителни анализи во различните лаборатории во склоп на институтот, со цел да се скуси времето на чекање за издавање дополнителни упати за одредени анализи од други специјалности.

ННС со мнозинство на гласови го усвои Здравствениот одбор.

Одбор за меѓународна соработка

Од Седница на Одбор за Меѓународна соработка на ННС, одржана на ден 07. 11.2025 година.

Присутни членови на одборот:

1. проф. д-р р Миле Босилковски
2. проф. д-р Тони Ристески
3. проф. д-р Соња Бојациева
4. проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигороска,
5. проф. д-р Билјана Кузмановска,
6. проф. д-р Смиља Туцарова Ѓоргова,
7. проф. д-р Јасмина Тројачанец,

8. проф. д-р Саша Јовановска Мишевска,
9. проф. д-р Фимка Тозија
10. проф. д-р Габриела Новотни (on-line).

Спреченост да присуствува на седницата на Одборот за меѓународна соработка најави проф. д-р Горан Димитров, кој се изјасни дека е согласен со точките од дневниот ред.

Дневен ред

1. Предлог иницирање на нови билатерални ЕРАЗМУС+ договори

А. Национален и Каподистриски Универзитет во Атина (NKUA), Р. Грција **Информации за Универзитетот: <https://en.uoa.gr/>**

Информации за Медицинскиот факултет:

NKUA е јавен универзитет лоциран во Атина, Грција. Основан на 14. Април 1837 година во 2010 година, NKUA се смета за прв универзитет на Балканот и Источно медитеранскиот регион. Универзитетот има 9 Школи кои опфаќаат вкупно 42 факултети и департмани во својот состав. За 2025 година, NKUA е рангиран на 501-600 место на Шангајската листа, на 233-то место во светот според EduRank (2025), а во Грција е позициониран на прво место. На универзитетот се школуваат околу 68500 студенти од Грција и дополнителни 7600 странски студенти. Универзитетот е препознатлив по своите резултати од истражување и академска репутација, особено во областа на фармацијата и здравствените науки, како и инженерство. Универзитетот има широка меѓународна соработка, активно учествувајќи на бројни меѓународни програми, поттикнувајќи соработка со институции ширум светот. Преку иницијативи како програмата Еразмус+ и други, студентите и вработените имаат можности за размена на искуства, развој и подобрување на образовното искуство.

Б. Аристотелис Универзитет во Солун, Р. Грција

Информации за Универзитетот: <https://www.auth.gr/en/homepage/>

Информации за Медицинскиот факултет: <https://www.med.auth.gr/en>

AUTH е јавен универзитет лоциран во Солун, Грција. Основан е во 1925 година и претставува најголемиот универзитет во Грција, со над 88.000 студенти и 40 факултети и школи во својот состав. Универзитетот е именуван по античкиот филозоф Аристотел, роден во близина на Солун. Во 2025 година, AUTH е рангиран на 501-600 место глобално според Шангајската листа, на 307-то место во светот според EduRank (2025) и на второ место во Грција. Универзитетот е препознатлив по своите истражувачки достигнувања, особено во областа на биологијата, фармацијата, инженерството и здравствените науки. Медицинскиот факултет, основан во 1942 година, нуди шестгодишна програма и повеќе од 50 постдипломски студии. [\[edurank.org\]](https://edurank.org) [\[auth.gr\]](https://www.auth.gr)

AUTH има силна меѓународна ориентација и активно учествува во програмата Еразмус+ уште од 1987 година, со над 600 билатерални договори со европски универзитети.

Универзитетот е дел од бројни академски мрежи и конзорциуми, и има развиена стратегија за интернационализација, поттикнувајќи размена на студенти, наставен кадар и истражувачи со институции од Европа, Азија и други региони. [\[auth.gr\]](https://www.auth.gr) [\[auth.gr\]](https://www.auth.gr)

Преку своите програми за мобилност, AUTH овозможува на студентите и кадарот да стекнат меѓународно искуство, да развијат професионални вештини и да придонесат кон глобалната академска заедница.

- **Предлогот е едногласно прифатен од членовите на Одборот**

2. Годишен извештај за активностите на Одборот за меѓународна соработка (Ноември 2024-Октомври 2025 година)

- **Извештајот е едногласно прифатен од членовите на Одборот.**

3. Годишен извештај за ЕРАЗМУС+ активности на Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје.

- **Извештајот е едногласно прифатен од членовите на Одборот.**

4. Останато

- ЕРАЗМУС+ координаторот, Проф. д-р Билјана Кзумановска, информираше дека е во тек конкурсот за ЕРАЗМУС+ мобилност за студенти и трае до 15.11.2025 година, како и конкурсот за ЕРАЗМУС+ мобилност на наставници кој трае до декември 2025 година. Деталите се објавени на Веб страната.

ННС со мнозинство на гласови го усвои Одборот за меѓународна соработка.

Одбор за издавачка дејност

Членовите на Одборот за издавачка дејност на Медицинскиот факултет одржал состанок на ден **10.11.2025** година, преку средствата за електронска комуникација (**e-mail**) и произнесувајќи се по точките од дневниот ред, го донесе следниов извештај кој го доставува до членовите на ННС:

1. ННС формира рецензентска комисија за:

а) **Учебник** со наслов: „Храна, исхрана и јавно здравје“ наменет за студентите на Медицински факултет за следните предметни програми: хигиена за студентите на општа медицина, хигиена и екологија за четиригодишни студии за дипломирани логопеди, хигиена и екологија за тригодишните студии за стручни медицински сестри/техничари, дипломирани физиотерапевти, радиолошки технолози, дипломирани акушерки, здравствена екологија за дипломирани инженери по медицинско-лабораториска дијагностика од авторите: проф.д-р Гордана Ристовска и проф.д-р Игор Спироски, од Катедрата за хигиена. ННС формира рецензентска комисија во состав:

1. Проф.д-р Михаил Кочубовски

2. Проф.д-р Јордан Минов

2. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на фотокопираниот „Практикум за вежби по медицинска биохемија“ за студентите по медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

- ННС ја усвои следната цена на чинење на фотокопираниот „Практикум за вежби по медицинска биохемија“ за студентите по медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје **од 660,00 денари.**

3. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на фотокопираниот „Практикум за вежби по клиничка биохемија“ за студентите по аналитичка биохемија-ПМФ во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

- ННС ја усвои следната цена на чинење на фотокопираниот „Практикум за вежби по клиничка биохемија“ за студентите по аналитичка биохемија-ПМФ во издание на Медицинскиот факултет во Скопје **од 640,00 денари.**

4. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на фотокопираниот „Практикум за вежби по медицинска биохемија“ за студентите по дентална медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

- ННС ја усвои следната цена на чинење на фотокопираниот „Практикум за вежби по медицинска биохемија“ за студентите по дентална медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје **од 520,00 денари.**

5. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на фотокопираниот учебникот „Клиничка биохемија“ за студентите по општа медицина, специјализанти и докторанди во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

- ННС ја усвои следната цена на чинење на фотокопираниот учебник „Клиничка биохемија“ за студентите по општа медицина, специјализанти и докторанди во издание на Медицинскиот факултет во Скопје од **775,00 денари**.

6. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на печатениот учебникот „Психијатрија“ за студентите по општа медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

- ННС ја усвои следната цена на чинење на печатениот учебник „Психијатрија“ за студентите по општа медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје од **1.630,00 денари**.

7. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на печатениот учебник „Медицинска психологија и социологија“ за студентите по општа медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

- ННС ја усвои следната цена на чинење на печатениот учебник „Медицинска психологија и социологија“ за студентите по општа медицина во издание на Медицинскиот факултет во Скопје од **1.550,00 денари**.

ННС со мнозинство на гласови го усвои известајот од Одборот за издавачка дејност.

Ад-11. Избор на демонстратори

а) Избор на Иван Панговски за демонстратор на Катедрата за социјална медицина по предметите: Вовед во медицина, Промоција на здравје и Социјална медицина со здравствена економија, за студиска програма по општа медицина, како и на Промоција на здравје, Јавно здравство, Здравствено и социјално законодавство и Здравствен менаџмент, за студиските програми на тригодишните стручни студии за академската 2025/2026 година.

ННС со мнозинство на гласови изврши избор на Иван Панговски за демонстратор.

Седницата на ННС заврши во 14:45 часот

Записничар
Дипл.прав. Радмила Митаноска, с.р.

Д е к а н
Проф.д-р Светозар Антовиќ, с.р.

ИЗВЕШТАЈ

Од спроведениот избор на членови во Комисијата за самоевалуација на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Медицински факултет во Скопје, на ден 17.11.2025 година

На XXV седница на Наставно-научниот совет одржана на ден 17.11.2025 година беше формирана Комисија за спроведување на тајно гласање согласно член 27 од Деловникот за начинот на работа и одлучување на Наставно-научниот совет, Деканатската управа, катедрите, работните и стручните тела, одборите, Наставно-научните колигииуми и комисиите на Медицинскиот факултет во Скопје.

Комисијата имаше за задача да спроведе избор на членови во Комисијата за самоевалуација на Медицинскиот факултет во Скопје, поради истекување на мандатот на дел од членовите на комисијата, согласно член 55 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 178/21 и 58/24) и член 354 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник број 425/19 година).

Тајното гласање се спроведе на тој начин што се гласаше за секоја член од комисијата со заокружување на зборовите „ЗА“ или „ПРОТИВ“, а го спроведе комисија која беше формирана согласно член 27 од наведениот Деловник, во состав:

1. Проф. д-р Александар Станков
2. Проф.д-р Аце Додевски
3. Доц.д-р Ѓорѓи Трајковски

По извршениот увид во изборниот материјал (гласачка кутија, избирачки список и гласачки ливчиња), Комисијата пристапи кон спроведување на гласањето.

По пребројување на гласачките ливчиња и сумирање на резултатите, Комисијата утврди дека тајно гласале 109 члена од кој 2 ливчиња се наважечки и ги утврди следниве поединечни резултати од гласањето:

1. Доц.д-р Горан Павловски, ННС со 106 гласа „ЗА“ и 1 „ПРОТИВ“ го избра за член;
2. Проф.д-р Христина Манџуковска, ННС со 106 гласа „ЗА“ и 1 „ПРОТИВ“ ја избра за член;
3. Проф.д-р Лада Трајческа, ННС со 106 гласа „ЗА“ и 1 „ПРОТИВ“ ја избра за член;
4. Студент Софија Симовска, ННС со 106 гласа „ЗА“ и 1 „ПРОТИВ“ ја избра за член;
5. Студент Душица Тодороска, ННС со 107 гласа „ЗА“ ја избра за член.

Комисија за спроведување на тајното гласање:

1. Проф.д-р Александар Станков с.р.
2. Проф.д-р Аце Додевски с.р.
3. Доц.д-р Ѓорѓи Трајковски с.р.

З А П И С Н И К

Од одржана **XXVI** редовна седница на ден **28.11.2025** година година, на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет-Скопје, преку средствата за електронска комуникација (преку е-маил) со праќање на повратен е-маил (reply all).

Од вкупно 150 членови на Наставно-научниот совет, по предложениот дневен ред на седницата се изјасниле 130 членови од кои (116 наставници и 14 студенти) и тоа: Светозар Антовиќ, Марија Вавлукис, Јулија Живадиновиќ Богдановска, Рубенс Јовановиќ, Симон Трпески, Светлана Цековска, Биљана Зафирова, Аце Додевски, Билјана Трпковска, Катерина Тошеска Трајковска, Ирена Костовска, Лена Какашева Маженковска, Јасмина Плунцевиќ Глигороска, Бети Дејанова, Иванка Караѓозова, Гордана Јанкоска, Елена Трајковска Докиќ, Маја Јурхар Павлова, Славица Костадинова Куноска, Магдалена Богдановска Тодоровска, Невена Маневска, Димче Зафиров, Јасмина Тројачанец Павловска, Круме Јаќоски, Мери Киријас, Фимка Тозија, Александар Станков, Горан Павловски, Наташа Битољану, Златко Јаќовски, Венјамин Мајсторов, Елизабета Стојовска Јовановска, Маја Јакимовска Димитровска, Петар Јаневски, Соња Николова, Елизабета Србиновска Костовска, Христо Пејков, Јорго Костов, Антонио Георгиев, Оливер Калпак, Гоце Спасовски, Билјана Герасимовска Китановска, Павлина Цекова Видимлиски, Лада Трајческа, Злате Стојаноски, Александра Пивкова Велјановска, Сава Пејковска, Емилија Секулоска, Маја Бојациоска, Лидија Петковска, Жанина Переска, Калина Гривчева Старделова, Бети Тодоровска, Дафина Николова, Мери Трајковска, Снежана Марковиќ, Саша Јовановска Мишевска, Дејан Докиќ, Марија Здравеска, Костандина Кузевска Манева, Светлана Кочева, Соња Бојациева, Силвана Наунова Тимоска, Христина Манџуковска, Данило Нонкуловски, Валентина Цвејоска Чолаковска, Ирена Кондова Топузовска, Марија Цветановска, Марија Димзова, Гордана Китева Тренчевска, Игор Петров, Анита Арсовска, Емилија Цветковска, Славица Арсова Хаџи-Анѓелковска, Антони Новотни, Лилјана Игњатова, Зоја Бабинкостова, Димитар Боневски, Виолета Клисаровска, Игор Стојковски, Силвија Дума, Христина Брешковска, Илир Вела, Реџеп Сељмани, Ѓорѓи Трајковски, Илир Хасани, Марко Спасов, Васил Папестиев, Шабан Мемети, Софија Пејкова, Александар Чапароски, Оливер Станков, Сашо Дохчев, Зоран Божиновски, Даниела Георгиева, Роза Цолева Толевска, Јане Нетковски, Ана Данева Маркова, Сашо Стојчевски, Игор Алуловски, Елена Цикова, Ирена Алексиоска Папестиев, Иво Каев, Кристина Скепаровска, Миле Тантуровски, Катерина Николоска, Ива Малахова Ѓореска, Андријан Карталов, Гордана Ристовска, Ериета Николиќ Димитрова, Валентина Коевска, Марија Гоцевска, Јордан Минов, Александар Петличковски, Катарина Ставриќ, Томислав Станковски, *студенти*: Јован Костадиновски, Виктор Трајковски, Миа Чичкариќ, Кала Дренковска, Анастасија Стевкова, Панче Ангелов, Магдалена Лазевска, Александар Недев, Јован Маркоски, Теодора Блажеска, Марија Совиновска, Теодора Андоновска, Владимир Аневски и Анамарија Паункоска.

Членови што не се изјасниле за седницата преку е-маил: Бети Зафирова Ивановска, Сениша Стојановски, Наталија Долненец Банева, Ристо Чоланчески, Огнен Костовски, Андреја Гавриловски, Лазар Тодоровиќ, Александра Гавриловска Димовска, Емилија Ѓошевска Даштевска, Горан Димитров, Анета Сима, Билјана Кузмановска, Марија Јовановски Срцева, Татјана Макаровска Бојациева, *студенти*: Едис Еминоски, Андреа Поп Ангелова, Филип Калациски, Дарко Јано, Дијана Кока Џемаили и Ива Дерибабова.

Материјалите за седницата на членовите на ННС им беа доставени на 25.11.2025 година.

Членовите на ННС едногласно го прифатија предложениот дневен ред.

Членовите на ННС се изјаснуваа по следниов

ДНЕВЕН РЕД

1. Донесување на Одлуки за формирање на рецензентски комисии по распишаните конкурси од факултетот за избор на лица во сите наставно-научни, научни, насловни и соработнички звања.

Ад-1. Донесување на Одлуки за формирање на рецензентски комисии по распишаните конкурси од факултетот за избор на лица во сите наставно-научни, научни, насловни и соработнички звања.

ННС со мнозинство на гласови ги усвои следниве одлуки за формирање на рецензентски комисии по распишаните конкурси од факултетот за избор на лица во сите наставно-научни, научни, насловни и соработнички звања.

❖ **За конкурс објавен на 09.08.2025 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од Медицински факултет во Скопје за избор на:**

- **1 асистент** по предметот онкологија со радиотерапија

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Виолета Клисаровска
2. Проф.д-р Игор Стојковски
3. Проф.д-р Симонида Црвенковска

- **1 асистент** по предметот оториноларингологија

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Јане Нетковски
2. Проф.д-р Никола Николовски
3. Проф.д-р Габриела Копачева Барсова

- **1 асистент** по предметот инфективни болести

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Ирена Кондова Топузовска
2. Проф.д-р Марија Цветановска
3. Проф.д-р Марија Димзова

- **1 асистент** по предметот медицина на трудот

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Јордан Минов
2. Проф.д-р Драган Мијакоски
3. Проф.д-р Сашо Столески

- **1 асистент** по предметот имунологија

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Мери Киријас
2. Проф.д-р Дејан Трајков
3. Проф.д-р Анита Христова Димчева

- **1 асистент** по предметот микробиологија со паразитологија

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Ана Кафтанчиева
2. В.н.сop.д-р Лилјана Лабачевска Ѓатовска
3. Н.сop.д-р Марко Костовски

- **1 асистент** по предметот медицинска физика

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Томислав Станковски
2. Доц.д-р Душко Лукарски
3. Проф.д-р Венјамин Мајсторов

❖ **За конкурс објавен на 16.08.2025 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од Медицински факултет во Скопје за избор на:**

- **2 наставника** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- гинекологија и акушерство (3.02.00.24)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Горан Димитров
2. Проф.д-р Глигор Тофоски
3. Проф.д-р Славeјко Сапунов

- **1 наставник** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- радиологија (3.02.00.22)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Елизабета Стојовска Јовановска
2. Проф.д-р Климе Ѓорески
3. Проф.д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска

- **1 наставник** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- микробиологија со паразитологија (3.01.00.07)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Гордана Јанкоска
2. Проф.д-р Елена Трајковска Докиќ
3. Проф.д-р Миле Босилковски

- **1 лице** во сите научни звања по предметите од научните области:

- хирургија (3.02.00.27)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- урологија (3.02.00.31)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Оливер Станков
2. Проф.д-р Скендер Саиди
3. Проф.д-р Лазар Тодоровиќ

- **1 лице** во сите научни звања по предметите од научните области:

- фармакологија (3.01.00.06)
- клиничка фармакологија и токсикологија (3.02.00.20)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Трајан Балканов
2. Проф.д-р Димче Зафиров
3. Н.сов.д-р Емилија Атанасовска

- **1 лице** во сите научни звања по предметите од научните области:

- психијатрија (3.02.00.38)
- медицинска психологија (3.02.00.39)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Славица Арсова Хаџи-Анѓелковска
2. Проф.д-р Димитар Боневски
3. Проф.д-р Антони Новотни

- **2 лица** во насловно звање по предметите од наставно-научната област

- офталмологија (3.02.00.26)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Емилија Ѓошевска Даштевска
2. Проф.д-р Страхил Газепов
3. Проф.д-р Владимир Рендевски

- **1 лице** во насловно звање по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- нефрологија (3.02.00.07)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Билјана Герасимовска Китановска
2. Проф.д-р Ирена Рамбабова Бушљетик
3. Проф.д-р Лада Трајческа
4. Проф.д-р Светлана Крстевска Балканов
5. Проф.д-р Дафина Николова

❖ **За конкурс објавен на 20.09.2025 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од Медицински факултет во Скопје за избор на:**

- **2 наставника** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- медицина на трудот (3.02.00.18)
- медицина на трудот (3.03.01.04)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Јордан Минов
2. Проф.д-р Јованка Караџинска Бислимовска
3. Проф.д-р Елисавета Стикова

- **1 наставник** во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)

- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- ревматологија (3.02.00.08)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Мане Грличков
2. Проф.д-р Јордан Чаловски
3. Проф.д-р Ирена Кафециска
4. Проф.д-р Андон Чибишев
5. Проф.д-р Марија Вавлукис

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- хематологија (3.02.00.04)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Соња Генадиева Ставриќ
2. Проф.д-р Ирина Пановска Ставридис
3. Проф.д-р Злате Стојаноски
4. Проф.д-р Деска Димитриевска
5. Проф.д-р Жанина Переска

- 4 асистенти по предметот интерна медицина

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Антонио Георгиев
2. Доц.д-р Филип Гучев
3. Доц.д-р Дејан Тодевски

- 2 асистенти по предметот физиологија

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Лидија Тодоровска
2. Проф.д-р Бети Дејанова
3. Проф.д-р Јасмина Плунцевик Глигороска

- 1 асистент по предметот патологија

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Славица Костадинова Куновска
2. Проф.д-р Рубенс Јовановиќ
3. Проф.д-р Магдалена Богдановска Тодоровска

- 1 асистент по предметот ортопедија

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Зоран Божиновски
2. Проф.д-р Даниела Георгиева
3. Доц.д-р Александар Савески

❖ **За конкурс објавен на 04.11.2025 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од Медицински факултет во Скопје за избор на:**

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- хирургија (3.02.00.27)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- кардиохирургија (3.02.00.40)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Хрвоје Гашпаровиќ
2. Проф.д-р Нермир Гранов
3. Проф.д-р Светозар Антовиќ

- 1 лице во сите научни звања по предметите од научните области:

- хирургија (3.02.00.27)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- пластична хирургија (3.02.00.33)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Елизабета Жоговска
2. Проф.д-р Смиља Туцарова Ѓоргова
3. Проф.д-р Игор Пеев

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- медицинска физика (3.01.00.10)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Томислав Станковски
2. Проф.д-р Христина Спасевска
3. Проф.д-р Венјамин Мајсторов

- 2 наставника во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- патолошка физиологија (3.01.00.04)
- нуклеарна медицина (3.02.00.21)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Венјамин Мајсторов
2. Проф.д-р Даниела Поп Ѓорчева
3. Проф.д-р Синиша Стојаноски

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- хепато-гастро-ентерологија (3.02.00.05)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Ненад Јоксимовиќ
2. Проф.д-р Магдалена Генадиева Димитрова
3. Проф.д-р Калина Гривчева Старделова
4. Проф.д-р Александра Пивкова Велјановска
5. Проф.д-р Јорго Костов

- 1 лице во сите научни звања по предметите од научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)

- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- хепато-гастро-ентерологија (3.02.00.05)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Мери Трајковска
2. Проф.д-р Ѓорѓи Дерибан
3. Проф.д-р Владимир Андреевски
4. Проф.д-р Оливер Калпак
5. Проф.д-р Сава Пејковска

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- ендокринологија и заболување на метаболизмот (3.02.00.03)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Татјана Миленковиќ
2. Проф.д-р Саша Јовановска Мишевска
3. Проф.д-р Искра Битоска Милева
4. Проф.д-р Бети Тодоровска
5. Проф.д-р Павлина Џекова Видимлиски

- 1 лице во сите научни звања по предметите од научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
- геријатрија (3.02.00.15)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- кардиологија (3.02.00.02)

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Елизабета Србиновска Костовска
2. Проф.д-р Маријан Бошевски
3. Проф.д-р Христо Пејков
4. Проф.д-р Нико Бекаровски
5. Проф.д-р Дејан Спасовски

- 2 асистенти по предметот интерна медицина

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Димитар Каркински
2. Доц.д-р Емилија Секулоска
3. Доц.д-р Билјана Зафировска Талеска

- 1 асистент по предметот трансфузиологија

ННС формирање комисија во состав:

1. Проф.д-р Татјана Макаровска Бојациева
2. Проф.д-р Емилија Велкова
3. Н.сор.д-р Виолета Дејанова Илијевска

- 1 асистент по предметот социјална медицина

ННС формира комисија во состав:

1. Проф.д-р Фимка Тозија
2. Проф.д-р Моме Спасовски
3. Проф.д-р Елена Косевска

Записничар
Дипл.прав. Радмила Митаноска, с.р.

Д е к а н
Проф.д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Точка 3 . Прилог рецензентски комисији

1. Предлагање на рецензентски комисији по распишаниот конкурс од факултетот за избор на лица во сите наставно-научни, научни и соработнички звања, а по предлог од катедрите.

❖ За конкурсот објавен на 01.12.2025 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од Медицински факултет во Скопје за избор на:

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- психијатрија (3.02.00.38)
- медицинска психологија (3.02.00.39)
 1. Проф.д-р Славица Арсова Хаџи-Анѓелковска
 2. Проф.д-р Антони Новотни
 3. Проф.д-р Елизабет Мицева Величкоска

Пријавени кандидати: доц.д-р Ана Филипче

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- хирургија (3.02.00.27)
- клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
- пластична хирургија (3.02.00.33)
 1. Проф.д-р Смиља Туцарова Ѓоргова
 2. Проф.д-р Елизабета Жоговска
 3. Проф.д-р Игор Пеев

Пријавени кандидати: доц.д-р Софија Пејкова

- 3 наставника во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- гинекологија и акушерство (3.02.00.24)
 1. Проф.д-р Игор Алулоски
 2. Проф.д-р Ирена Алексиоска Папестиев
 3. Проф.д-р Кристина Скепаровска

Пријавени кандидати: доц.д-р Даниела Иванова Панова, доц.д-р Маја Пејковска Илиева, доц.д-р Миле Тантуровски.

- 1 лице во сите научни звања по предметите од научната област

- гинекологија и акушерство (3.02.00.24)
 1. Проф.д-р Игор Алулоски
 2. Проф.д-р Ирена Алексиоска Папестиев
 3. Проф.д-р Кристина Скепаровска

Пријавени кандидати: н.сор.д-р Александра Атансова Бошку.

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- неврологија (3.02.00.11)

1. Проф.д-р Анита Арсовска
2. Проф.д-р Игор Петров
3. Проф.д-р Емилија Цветковска
4. Проф.д-р Драгана Петровска Цветковска
5. Проф.д-р Иван Барбов

Пријавени кандидати: доц.д-р Габриела Новотни.

- 1 лице во сите научни звања по предметите од научната област

- неврологија (3.02.00.11)
1. Проф.д-р Гордана Китева Тренчевска
 2. Проф.д-р Игор Петров
 3. Проф.д-р Анита Арсовска
 4. Проф.д-р Емилија Цветковска
 5. Проф.д-р Николина Тановска

Пријавени кандидати: н.сор.д-р Бојан Бошковски.

- 2 наставника во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- дерматовенерологија (3.02.00.10)
1. Проф.д-р Сузана Николовска
 2. Проф.д-р Александар Анчевски
 3. Проф.д-р Андреј Петров
 4. Проф.д-р Гоце Спасовски
 5. Проф.д-р Катарина Ставриќ

Пријавени кандидати: доц.д-р Силвија Дума, доц.д-р Христина Брешковска.

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
 - геријатрија (3.02.00.15)
 - клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
 - ревматологија (3.02.00.08)
1. Проф.д-р Дејан Спасовски
 2. Проф.д-р Мане Грличков
 3. Проф.д-р Ирена Кафеџиска
 4. Проф.д-р Маријан Бошевски
 5. Проф.д-р Калина Гривчева Старделова

Пријавени кандидати: доц.д-р Емилија Секулоска.

- 1 лице во сите научни звања по предметите од научните области:

- интерна медицина (3.02.00.01)
 - геријатрија (3.02.00.15)
 - клиничко-болничка и општа здравствена нега (3.03.02.01)
 - нефрологија (3.02.00.07)
1. Проф.д-р Гоце Спасовски
 2. Проф.д-р Павлина Џекова Видимлиски
 3. В.н.сор.д-р Галина Северова Андреевска
 4. Проф.д-р Лидија Петковска
 5. Проф.д-р Сава Пејковска

Пријавени кандидати: н.сор.д-р Владимир Пушевски.

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- педијатрија (3.02.00.14)

1. Проф.д-р Светлана Кочева
2. Проф.д-р Аспазија Софијанова
3. Проф.д-р Соња Бојадиева
4. Проф.д-р Татјана Јаковска
5. Проф.д-р Илија Кировски

Пријавени кандидати: доц.д-р Валентина Цвејоска Чолаковска

- 1 наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област

- радиологија (3.02.00.22)

1. Проф.д-р Билјана Пргова Велјанова
2. Проф.д-р Климе Ѓорески
3. Проф.д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска

Пријавени кандидати: доц.д-р Смиљана Бундовска Коцев.

- 1 асистент по предметот физиологија

1. Проф.д-р Сања Манчевска
2. Проф.д-р Бети Дејанова
3. Проф.д-р Јасмина Плунцевик Глигороска

Пријавени кандидати: ас.д-р Вангел Ристовски

Табела 1
**АНГАЖИРАЊЕ НА НАСТАВНИЦИ ВО УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА
 НА ДРУГИ ФАКУЛТЕТИ ВО РАМКИТЕ НА УКИМ**

ред .бр.	предмет	Ангажман на факултетите во рамките на УКИМ	Наставник
1	<i>Биохемиски маркери и анализи со специфична клиничка примена, изборен предмет, за акредитација</i> на студиска програма фармација од трет циклус на студии за 5 академски години од 2026/2027, 2027/2028, 2028/2029, 2029/2030, и 2030/2031.	Фармацевтски факултет Скопје	н.сop.д-р Александра Атанасова Бошку

РЕЦЕНЗИИ
ЗА ОЦЕНА НА ПРЕДЛОГ-ДОКТОРСКИ ПРОЕКТ ЗА ИЗРАБОТКА
НА ДОКТОРСКИ ТРУД ПО МЕДИЦИНА ОД ДОКТОРАНТИ НА
ШКОЛАТА ЗА ДОКТОРСКИ СТУДИИ ПРИ УКИМ

До
Наставно-научен совет
на Медицински факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”,
Скопје

Врз основа на член 73 од Статутот на Медицински факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје (Универзитетски гласник број 458/2019 и број 458-Анекс/2021), член 275 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје (бр. 425 од 28.06.2019) и член 52 став 1 и став 2 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии-докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје (Универзитетски гласник бр. 530/2020), на предлог од Советот на трет циклус-докторски студии по медицина, Наставно-научниот совет на својата **XXV** редовна седница, одржана на ден **17.11.2025**, донесе Одлука за формирање на комисија за оцена на пријавена тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од науч. сор. д-р Марко Костовски со наслов:

„Компарација на стандардни методи за идентификација и одредување на осетливоста кон антимикробни средства на патогените микроорганизми од уринокултура со автоматизирани методи и MALDI-TOF“ во состав:

1. Виш науч. сор. д-р Лилјана Лабачевска Ѓатовска (ментор)
2. Проф. д-р Жаклина Цековска (член)
3. Проф. д-р Гордана Јанкоска (член)

Рецензентската комисија го разгледа доставениот материјал и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Мислење за предложената тема со предлог-докторски проект

Пријавената тема со предлог-докторски проект за изработка на докторска дисертација под наслов „Компарација на стандардни методи за идентификација и одредување на осетливоста кон антимикробни средства на патогените микроорганизми од уринокултура со автоматизирани методи и MALDI-TOF “ е разработена на детален, јасен и структуриран начин низ повеќе тематски целини кои се логично поврзани и следливи. Текстот содржи сите суштински елементи на еден научно-истражувачки проект: вовед, мотив, цели на истражувањето,

преглед на литература, материјал и методи, очекувани резултати и соодветно цитирана литература. Составен дел на текстот е и апстракт на македонски и англиски јазик. Компјутерски е обработен во фонт Times New Roman, големина на букви 12 pt, со 1.0 проред, а деловите во текстот се систематизирани во логичка последователност со јасни поднаслови, што овозможува непречено следење на материјата и разбирање на истражувачкиот фокус.

Во воведниот дел кандидатот се осврнува на глобалното значење на инфекциите на уринарниот тракт (ИУТ) како едни од најчестите бактериски инфекции во хуманата популација, нагласувајќи ја нивната висока инциденца и значајно оптоварување врз здравствените системи во светски рамки. Посебно се истакнуваат податоците од епидемиолошките студии кои потврдуваат дека оваа проблематика претставува јавно-здравствен предизвик од траен карактер. Во текстот се наведува дека и покрај богатата литература, постојат ограничувања во податоците, особено за земјите во развој, што ја потенцира потребата од понатамошни компаративни и репрезентативни истражувања. Соодветно се презентирани и епидемиолошките трендови во зависност од полот, возраста и присуството на ризик фактори, при што се укажува дека инфекциите на уринарниот тракт се најзастапени кај женската популација, особено во репродуктивниот период и во повозрасните возрасни групи.

Во делот посветен на микробиолошките етиолошки причинители, авторот изработил систематизиран преглед на најчестите уропатогени бактерии. Понатаму, во текстот е даден и осврт на вирусните, габичните и паразитските причинители, што претставува ретко детално разработен аспект во вакви студии и го збогатува опсегот на изнесените податоци што говори за добро разбирање на комплексноста на микробиолошкиот спектар на уринарните инфекции.

Поглавјето за патогенеза на инфекциите ги презентира молекуларните механизми на настанување на инфекцијата. Детално се прикажани интеракциите помеѓу микроорганизмите и домаќинот, со акцент на адхезијата, формирањето на биофилм, интрацелуларните бактериски заедници и механизмите за избегнување на имунолошката одбрана.

Делот за дијагностика на инфекциите на уринарниот тракт е конципиран во согласност со современите насоки и ги опфаќа сите клучни лабораториски и клинички елементи за поставување на дијагнозата. Нагласено е дека уринокултурата и микробиолошката идентификација на патогенот претставуваат златен стандард, а истовремено се дискутира и потребата од интегрирање на клиничките параметри и антимикробната чувствителност при дијагностичкиот пристап.

Во вториот дел од трудот кандидатот го презентира мотивот за спроведување на истражувањето, кој е јасно дефиниран, стручно аргументиран и со силна јавно-здравствена и клиничка оправданост. Во мотивот се согледува и актуелниот проблем со антимикробната резистенција, кој претставува еден од најголемите предизвици на современата медицина. Со тоа, кандидатот го поставува истражувањето во контекст на глобалните приоритети во јавното здравство и ја оправдува потребата од локален микробиолошки мониторинг во

Република Северна Македонија. Понатаму, во мотивот е нагласено дека резултатите од истражувањето можат да послужат како основа за креирање на национални водичи и протоколи за рационална употреба на антимикробни средства, што претставува значаен придонес не само за лабораториската и клиничката пракса, туку и за здравствениот систем во целина.

Во третиот дел од трудот кандидатот ги дефинира работните хипотези и целите на истражувањето, кои се јасно структурирани, логички поврзани и научно оправдани. Хипотезите се формулирани концизно и ја одразуваат суштината на проблемот кој се истражува, а истовремено претставуваат реална основа за проверка на поставените научни претпоставки. Првата хипотеза е релевантна и ја нагласува варијабилноста на резистентноста во зависност од групата антибиотици, што е суштинска компонента во секоја анализа на антимикробна осетливост. Втората хипотеза, која се однесува на употребата на автоматизираниот систем VITEK-2, претставува современ пристап и демонстрира тенденција кон примена на нови технологии во микробиолошката дијагностика. Со тоа кандидатот ја потврдува ориентацијата на студијата кон практична примена и унапредување на дијагностичките процеси. Третата и четвртата хипотеза се насочени кон споредбена анализа на резултатите меѓу различни методи и типови бактерии, што овозможува објективна процена на ефективностa и компатибилноста на испитуваните методологии. Петтата хипотеза покажува дека кандидатот посветува внимание и на преданалитичкиот сегмент – правилно собирање и обработка на примероците, што е клучен предуслов за валидност на резултатите. Ова укажува на сеопфатен пристап кон истражувањето, кој ги опфаќа сите фази на микробиолошкиот процес.

Во делот со целите, кандидатот ги дели на примарни и секундарни, што претставува систематичен и методолошки исправен пристап. Примарните цели се јасно насочени кон идентификација на изолатите и одредување на нивната антимикробна осетливост со користење на класични и автоматизирани методи – суштински елементи на секое микробиолошко истражување. Секундарните цели, пак, ја прошируваат научната димензија на студијата преку компаративна анализа на патогените од различни клинички групи (амбулантски и хоспитализирани пациенти), како и преку процена на дијагностичката и практичната вредност на VITEK-2 системот. Особено е значајно вклучувањето на целта поврзана со процена на бактериолошкиот оптоварување (CFU/ml) и неговата дијагностичка вредност, што внесува дополнителна аналитичка длабочина. Целината на делот укажува дека кандидатот има јасна визија за структурата и насоката на истражувањето, со добро формулирани, мерливи и остварливи цели. Формулацијата на хипотезите и целите е во согласност со современите научно-истражувачки принципи и обезбедува цврста основа за реализација на понатамошните делови на трудот. Целите на истражувањето се научно валидни и функционално поврзани со мотивот и предметот на истражувањето. Кандидатот демонстрира добро разбирање на истражувачката логика и поставува стабилна рамка за понатамошна методолошка разработка.

Во делот „Материјал и методи“ кандидатот демонстрира висок степен на систематичност и лабораториска прецизност, со јасно разграничување на сите компоненти што ќе се користат во истражувањето. Текстот е структуриран логично, со претставување прво на материјалите, а потоа и на методите, што овозможува транспарентен и хронолошки преглед на истражувачкиот процес. Табеларниот приказ на реагенсите и материјалите дополнително ја зголемува прегледноста и практичната вредност на текстот. Согласно наведеното, кандидатот демонстрира систематски и прецизен пристап во согласност со меѓународно прифатените стандарди на клиничката микробиологија, со детална карактеризација на примероците, хранителните подлоги и антибиотските дискови, што ја нагласува методолошката строгост, репродуктивноста и валидноста на предложената методологија.

Методолошкиот дел од трудот претставува солидно изработен, детален и научно поткрепен опис на целокупниот истражувачки процес, со јасно дефинирана логичка структура која обезбедува високо ниво на транспарентност, репродуктивност и стандардизација на истражувањето. Авторот демонстрира длабока запознаеност со современите микробиолошки методи, притоа успешно комбинирајќи класични и автоматизирани техники за анализа на уринарни изолати.

Методот за енумерација на колониите и изведувањето на пресметките за CFU/ml е математички и концепциски правилно поставен, со јасно образложување на принципите на конверзија при различен волумен на еза. Ваквиот пристап обезбедува висока аналитичка точност во проценката на степенот на бактериурија, што е суштински индикатор при клиничката интерпретација на резултатите.

Во делот посветен на антимикробната чувствителност, трудот се истакнува со исклучителна методолошка строгост и усогласеност со европските стандарди на EUCAST. Деталното опишување на подготовката на бактериската суспензија, мерењето на турбидитетот и стандардизацијата според McFarland единици е доказ за темелно владеење на протоколите. Авторот покажува систематичност и во описот на техниката на инокулација и поставување на антибиотските дискови, при што доследно се придржува до принципите на стерилитет, репродуктивност и униформност на резултатите. Секој сегмент е јасно објаснет, теоретски аргументиран и практично оправдан. Комбинацијата на класични техники и автоматизирани системи создава баланс меѓу традиционалната микробиолошка експертиза и современите технолошки решенија. Овој дел од трудот недвосмислено го позиционира истражувањето како научно релевантно, високо квалитетно и методолошки солидно поставено.

Делот „Очекувани резултати“ е јасно и концизно формулиран, со систематски изложени очекувањата од предложеното истражување. Делот „Очекувани резултати“ се презентира со висок степен на јасност и академска концизност, при што авторот систематски ги изложува предвидените исходи од предложеното истражување. Особено значајно е што е истакната практичната применливост на резултатите, со потенцирање на нивната улога во подобрување

на рутинската лабораториска дијагностика и во поддршка на насочено управување со антимикробната терапија. Дополнително, јасно е нагласена целта за пополнување на постојните празнини во знаењето и за унапредување на дијагностичките и терапевтските стратегии во клиничката практика.

ЗАКЛУЧОК

По темелна анализа на доставениот материјал, Рецензентската комисија оценува дека пријавената тема наслов „Компарација на стандардни методи за идентификација и одредување на осетливоста кон антимикробни средства на патогените микроорганизми од уринокултура со автоматизирани методи и MALDI-TOF“ поднесена од науч. сор. д-р Марко Костовски претставува релевантна и изводлива научна студија со значајно теоретско и практично значење.

Предложената тема е јасно конципирана, а поставените цели и методолошки пристапи се систематски дефинирани и усогласени со научните стандарди на клиничката микробиологија. Комисијата ја оцени како перспективна истражувачка рамка која може да придонесе кон подобро разбирање на микробиолошката етиологија и дијагностика на уринарните инфекции, како и кон оптимизација на терапевтските стратегии преку анализата на профилите на антимикробна резистенција.

Со оглед на изложеното, Комисијата го предлага на Наставно-научниот совет на Медицински факултет – Скопје да ја одобри предложената тема за изработка на докторска дисертација од науч. сор. д-р Марко Костовски и да иницира понатамошна процедура за формализирање на истражувачкиот проект.

Рецензетска комисија:

Виш науч. сор. д-р Лилјана Лабачевска Ѓатовска (ментор)
Проф. д-р Жаклина Цековска (член)
Проф. д-р Гордана Јанкоска (член)

**До
Наставно-научен совет
НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ „СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на својата XXV работна седница одржана на ден 17.11.2025 година, а на предлог од Советот на трет циклус-докторски студии донесе Одлука за формирање на Комисија за оцена на пријавена тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од Д-р Гордана Георгиева со наслов:

Профилактичен регенеративен периферен нервен интерфејс кај ампутации на долен екстремитет

Prophylactic Regenerative Peripheral Nerve Interface in lower limb amputations

во состав: 1. Проф. Д-р Ѓорѓе Џокиќ, ментор, 2. Проф. Д-р Елизабета Мирчевска Жоговска, член и 3. Доц. Д-р Софија Пејкова, член.

Комисијата за оцена на пријавена тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд го разгледа доставениот материјал и по меѓусебни консултации го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Предмет на истражување

Предметот на истражување во овој докторски проект е сеопфатна клиничка евалуација на Регенеративниот периферен нервен интерфејс (РПНИ) како профилактичка хируршка техника за превенција на постампутациона болка и симптоматски неуром кај пациенти со ампутација на долен екстремитет. Истражувањето има за цел не само да ја утврди ефективноста на РПНИ во однос на стандардната техника на третирање на пресечените нерви, туку и да ги анализира параметрите кои влијаат врз интензитетот на резидуалната болка, функционалниот опоровок и квалитетот на живот на пациентите.

Фокусот на истражувањето е интеграција на современите сознанија за неурофизиологија, регенерација на периферните нерви и биомеханиката на мускулно-скелетните интерфејси со нивната практична хируршка апликација. Со тоа се надминува класичниот описен пристап на следење на поединечни клинички случаи и се преминува кон систематизирана, репродукцибилна и статистички валидна анализа на ефектите од РПНИ

техниката. Изборот на РПНИ како предмет на истражување е оправдан со оглед на растечките докази дека оваа техника значајно ја редуцира појавата на симптоматски неуром, ја подобрува контрола на болката и овозможува подобра толеранција на протеза.

Клучен аспект на истражувањето е дизајнот на студијата, кој е ретроспективно-проспективен и споредбен. Опфатени се 64 пациенти поделени во две групи: РПНИ група (n=32) и контролна група со стандардна техника (n=32). Пациентите се следени во три временски точки на 4, 8 и 12 недели постоперативно, што овозможува анализа на динамиката на болката, појавата или прогресијата на Тинеловиот знак, употребата на аналгетици и функционалниот напредок во раниот период на рехабилитација.

Проценката на успехот е мултимодална и вклучува: мерење на болка преку VAS скор, проценка на влијанието на болката врз секојдневното функционирање преку PROMIS Pain Interference 8a, клиничка евалуација на Тинеловиот знак, следење на употреба и толеранција на протеза, како и споредба на потребата од медикаментозна терапија. Овој комплексен пристап овозможува истовремено оценување на субјективни и објективни параметри, што ретко се присутни во досегашната литература за профилатички РПНИ.

Истражувањето има значаен научен и клинички импакт. Постоеративната болка, особено резидуалната болка и фантомската болка, се меѓу најинвалидизирачките состојби кај ампутираните пациенти, а конвенционалните техники честопати не успеваат да ја спречат појавата на симптоматски неуром. Анализата на ризик-факторите како возраст, пол етиологија на ампутијата, ниво на ампутија (БКА/АКА), коморбидитети и засегнатиот нерв овозможува подобро разбирање на предиктивните елементи за успех на РПНИ.

Дополнително, предметот на истражување го опфаќа и компликациите од оперативната интервенција и употребата на протеза во рехабилитациониот период. Овие параметри имаат сè поголемо значење со оглед на растечките здравствени трошоци и важноста на брзото враќање на пациентите кон секојдневни активности.

Со интегрирање на клинички, физиолошки, статистички и етички аспекти, овој проект претставува значаен чекор напред во стандардизацијата на профилатичката РПНИ техника, идентификацијата на факторите кои влијаат врз исходот, како и утврдување на нејзината вистинска вредност во современата реконструктивна практика.

2. Состојба на научното подрачје во кое се работи дисертацијата

Научното подрачје на оваа дисертација припаѓа на реконструктивната хирургија и хирургијата на периферни нерви, со посебен фокус на современите техники за превенција на симптоматски неуром и постампутациона болка. Во последните две децении, значително се развиваат хируршки методи засновани на неурофизиолошките принципи на таргетирана реинервација и контрола на абнормалната нервна регенерација. Меѓу нив, Регенеративниот периферен нервен интерфејс (РПНИ), првично развиен од Cederna и соработниците, се наметнува како биолошки рационална и клинички супериорна техника за менаџмент на пресечените периферни нерви при ампутации.

Современата литература демонстрира експоненцијално зголемување на интересот за РПНИ, особено како профилатичка техника, поради неговата способност да обезбеди физиолошки јасен „регенеративен пат“ за нервните влакна во слободен мускулен графт. Клиничките студии покажуваат значително намалување на појавата на симптоматски неуром, пониски нивоа на резидуална болка и подобра толеранција на протетски помагала.

Иако иницијално развиена за третман на веќе формирани неуроми, техниката брзо го проширува своето поле кон профилактичка примена при примарни ампутации.

Сепак, и покрај растечката примена, постојат ограничувања во достапната научна литература. Повеќето досегашни истражувања се базирани на релативно мали серии на пациенти, често ретроспективни и без адекватна контролна група. Податоците за систематизирани споредби меѓу профилактички РПНИ и традиционални техники на згрижување на нервите (лигатура, тракција, имплантација во мускул) се ограничени, особено во раниот постоперативен период, кога се формира популацијата со најголем ризик за развој на симптоматски неуром.

Физиолошката и биолошката основа на РПНИ ја следи современата концепција на „насочена регенерација“, при што пресечениот нерв се реинервира во мал аваскуларизиран мускулен графт кој ги прифаќа сигналите од нервните влакна и го спречува формирањето на абнормална маса на аксони. Овој пристап е суштински различен од конвенционалните техники кои често не обезбедуваат активна биолошка структура за интеграција и справување со пресечениот нерв. РПНИ, за разлика од нив, овозможува функционална и структурна адаптација на нервот, што е особено значајно кај ампутирани пациенти кај кои се очекуваат ревизии, протетски оптоварувања и долготрајни неврални импулси.

И покрај напредокот во меѓународната литература, достапните научни податоци имаат неколку значајни ограничувања:

- Поголемиот дел од студиите имаат мал примерок и краток период на следење.
- Недостаток на рандомизирани споредбени студии со стандардни техники.
- Недоволна употреба на валидирани клинички алатки како PROMIS Pain Interference
- Ограничена анализа на факторите на ризик за развој на постампутациона болка.
- Недостасување на податоци за раниот период до 12 недели, кој е критичен за неврална адаптација и рехабилитација.

Во македонската медицинска литература, РПНИ техниката е речиси недокументирана, а систематски компаративни студии со било која техника за згрижување на нервот и не постојат. Ова претставува значајна празнина во регионалното научно знаење, особено со оглед на растечкиот број пациенти со васкуларни, дијабетски или трауматски етиологии на ампутација.

Оваа дисертација го надополнува постоечкиот научен корпус преку:

- Прва систематизирана споредба на РПНИ и конвенционална техника во раниот постоперативен период (4, 8 и 12 недели).
- Мултимодална евалуација со VAS, PROMIS PI 8a, Тинелов знак, употреба на протеза.
- Примена на статистички методи корелативски анализи и мултиваријантни регресији.
- Стандардирано следење со јасни инклузии и ексклузии критериуми.

Актуелната состојба на научното подрачје укажува дека оваа тема е исклучително релевантна и навремена. Постоечките празнини во литературата особено во однос на профилактичката примена на РПНИ и неговата непосредна споредба со конвенционалната техника, ја оправдуваат потребата од истражување од ваков тип, кое има потенцијал да понуди нови научни сознанија и директно да влијае на клиничката пракса.

3. Цели на истражувањето

Целите на ова истражување произлегуваат од потребата за систематска, клинички валидна и научно заснована евалуација на Регенеративниот периферен нервен интерфејс (РПНИ) како профилактичка техника при ампутации на долен екстремитет во споредба со

конвенционалната техника на згрижување на периферните нерви. Современите принципи на хирургијата на периферни нерви нагласуваат дека превенцијата на симптоматски неуром и контрола на резидуалната и фантомската болка се клучни фактори за успешна рехабилитација и адаптација и користење на протеза.

Истражувањето има за цел да обезбеди емпириски податоци за ефективноста на РПНИ, како и аналитички увид во неврофизиолошките механизми, функционалните исходи, перцепцијата на пациентите и поврзаноста со специфични клинички и демографски параметри.

3.1 Примарна цел

Примарната цел на истражувањето е да се утврди ефективноста на профилактичката РПНИ техника во намалување на постампутационата болка и превенција на симптоматски неуром, во споредба со стандардната техника на ампулација.

Оваа цел ќе се реализира преку:

- Мерење на интензитет на болка со VAS во три временски точки (4, 8 и 12 недели)
- Проценка на влијанието на болката врз секојдневното функционирање преку PROMIS Pain Interference 8a
- Клиничка евалуација на појава и динамика на Тинел знак

Целта е да се потврди хипотезата дека РПНИ обезбедува супериорни резултати од аспект на постоење на постамапутациона болка и формирањето на неуром во раниот постоперативен период.

3.2 Секундарни цели

3.2.1 Проценка на субјективни и објективни показатели на болка

Целта е да се анализира перцепцијата на болка, динамиката на интензитет на болка и потребата од аналгетска терапија кај двете групи пациенти.

Ова вклучува:

- VAS мониторинг во три временски точки
- Корелација со типот на ампулација, етиологија и засегнатиот нерв

Оваа анализа ќе укаже дали РПНИ овозможува подобро контролирање на болката во раната рехабилитација.

3.2.2 Функционален исход и употреба на протеза

Истражувањето има за цел да ги утврди разликите во започнување и толеранција на рехабилитацијата со употреба на протеза.

Ова вклучува:

- Толеранција и ограничувања при користење, времетраење на користење на протеза
- Поврзаност со типот на операција и присуство/отсуство на болка

Оваа цел е од суштинско значење бидејќи употребата на протеза директно го одразува функционалниот исход.

3.2.3 Детекција и анализа на Тинелов знак

Преку систематска евалуација на Тинеловиот знак на 4, 8 и 12 недели, ќе се анализира:

- Појава на позитивен Тинел
- Перзистирање на позитивен или негативен Тинел знак
- Корелација со техника (РПНИ vs стандардна), етиологија и ниво на ампулација

Целта е да се утврди дали РПНИ доведува до подобра неуролошка адаптација и помал ризик за развој на симптоматски неуром.

3.2.4 Анализа на постоперативни компликации

Систематско евидентирање на:

- Инфекции
- Дехисценција
- Хематом, сером
- Некроза
- Потреба за ревизија

Целта е да се утврдат ризик фактори за компликации и потенцијални разлики меѓу двете техники.

3.2.6 Корелација меѓу клиничките параметри и изборот на техника

Целта е да се анализира какви клинички и демографски параметри влијаат врз исходот, како:

- Возраст
- Етиологија на ампутијата (дијабет, васкуларна болест, траума, инфекција, малигнитет)
- Ниво на ампутија (БКА, АКА)
- Засегнат нерв (n. ischiadicus, tibialis, peroneus profundus/superficialis)

Оваа анализа ќе помогне во дефинирање клинички алгоритам за селекција на пациенти кај кои РПНИ е најкорисна.

4. Очекуван научен придонес

Истражувањето предложено во рамки на оваа докторска дисертација има за цел да обезбеди оригинален, систематизиран и статистички валидиран придонес во областа на хирургијата на периферни нерви и реконструкцијата кај пациенти со ампутиции на долен екстремитет. Со оглед на фактот што профилактичката примена на РПНИ сè уште е недоволно истражена, особено во регионален контекст и во директна споредба со стандардната техника, ова истражување претставува значајно проширување на научниот корпус и основа за подобрување на клиничката пракса.

4.1 Придонес во валидирање на ефективноста и сигурноста на RPNI

Научниот придонес на истражувањето произлегува од систематска проценка на ефектите на РПНИ врз:

- интензитетот на болка (VAS),
- функционалната способност и влијанието на болката врз активностите (PROMIS PI 8a),
- појава и динамика на Тинелов знак,
- потребата од аналгетска терапија,
- толеранцијата и користењето на протеза.

Добивањето објективни и субјективни параметри ќе овозможи оценка на тоа дали профилактичката РПНИ навистина ја намалува појавата на симптоматски неуром и резидуална болка, во споредба со стандардната техника. Ова ќе биде прва систематска

компаративна анализа спроведена во нашето поднебје, со што значително се надградува постојната клиничка практика.

4.2 Методолошка новина: споредбен дизајн и мултимодална проценка

Придонесот на истражувањето е значајно зајакнат со неговата методолошка структура.

За првпат, во домашната научна литература ќе се спроведе:

- ретроспективно-проспективна компарација на две групи (РПНИ vs стандардна техника),
- мултимодална евалуација со три независни инструменти — VAS, PROMIS PI 8a, Тинел знак
- стандардирана анализа во три временски точки (4, 8 и 12 недели).

Овој пристап овозможува висока статистичка валидност и намалување на биолошката и индивидуалната варијабилност. Таквата интеграција на повеќекратни клинички индикатори е иновативна и создава модел кој може да биде применет и во идни студии за нервна реконструкција.

4.3 Придонес кон оптимизација и стандардизација на техниката

Ова истражување има потенцијал да резултира со:

- идентификација на клиничките и демографските фактори што влијаат врз ефективноста на РПНИ,
- предлог на клинички алгоритам за селекција на пациенти,
- дефинирање на оптимален пристап за секој нерв (ischiodicus, tibialis, peroneus profundus/superficialis),
- препораки за рана рехабилитација кај пациенти со РПНИ.

Овие резултати ќе им овозможат на хирурзите да го изберат најсоодветниот хируршки метод што директно ќе ја подобри клиничката ефикасност и функционалните исходи.

4.4 Придонес во контекст на домашната и регионалната литература

Со оглед на тоа што во македонската, а и во пошироката регионална литература, нема систематски анализи за профилактичка примена на РПНИ, ова истражување ќе претставува прв структурно валидиран труд во ова поле. Резултатите можат да бидат објавени во меѓународни списанија за реконструктивна хирургија, хирургија на периферни нерви и ампутации.

Дополнително, очекуваниот придонес вклучува:

- зголемување на научната видливост на домашните клинички практики,
- промовирање на современи хируршки техники во национален и регионален контекст,
- создавање основа за идни проспективни и рандомизирани студии.

ЗАКЛУЧОК

Комисијата врз основа на приложениот материјал оценува дека пријавената тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд под наслов „Профилактичен Регенеративен Периферен Нервен Интерфејс кај ампутации на долен екстремитет“ од д-р Гордана Георгиева е актуелна, научно оправдана и има исклучителна апликативна вредност во современата реконструктивна и хирургијата на периферни нерви.

Комисијата констатира дека постојат јасни предуслови за изработка на докторскиот труд, како и дека кандидатот поседува потребни стручни, научни и истражувачки капацитети за неговата успешна реализација.

Тематската област, методолошкиот пристап, очекуваните резултати и предложениот научен придонес ги задоволуваат принципите на научноистражувачка работа.

Комисијата, во полн состав едногласно ја одобрува пријавената тема со предлог-докторски проект и дозволува продолжување со понатамошна реализација на докторскиот труд.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. Д-р Ѓорѓе Џокиќ
2. Проф. Д-р Елизабета Мирчевска Жоговска
3. Доц. Д-р Софија Пејкова

До

**Наставно-научен совет и Совет на студиска програма по медицина
НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ „СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ“-СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на својата XXV работна седница одржана на ден 17.11.2025 година, а на предлог од Советот на трет циклус-докторски студии донесе Одлука за формирање на Комисија за оцена на пријавена тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од д-р Сара Ристовска со наслов:

"Употреба на пикфлоуметар и акциски план во менаџмент на пациенти со неконтролирана астма во примарна здравствена заштита"

„ Use of peak flow meter and action plan in the management of patients with uncontrolled asthma in primary healthcare“

во состав: 1.Проф. д-р Катарина Ставриќ, ментор; 2.Проф. д-р Јордан Минов, член, и 3.Проф.д-р Валентина Ристеска Нејашмиќ, член

Комисијата за оцена на пријавена тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд го разгледа доставениот материјал и по меѓусебни консултации го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Предлог-докторскиот проект е изработен согласно упатството за изработка на предлог проект за докторски труд при Школата за докторски студии на УКИМ. Текстот е јасно структуриран, содржи апстракт на македонски и англиски јазик, вовед, работна хипотеза и цели, материјал и методи, очекувани резултати и литература. Насловот е јасен и индикативен, без скратеници, што овозможува лесно препознавање на предметот на истражување. Апстрактите се напишани со сите делови на структуриран апстракт: вовед, материјал и методи, очекувани резултати и заклучок. Клучните зборови се релевантни и обезбедуваат лесно пребарување низ биомедицинските бази на податоци.

1. Предмет на истражување и актуелна состојба

Темата „Употреба на пикфлоуметар и акциски план во менаџмент на пациенти со неконтролирана астма во примарна здравствена заштита“ е современа и клинички значајна. Астмата е хронично заболување со растечка преваленца и значајно влијание врз квалитетот на животот. Неконтролираната астма претставува сериозен јавно здравствен проблем, особено во земји со ограничени ресурси.

Воведот е јасно структуриран и логично организиран. Кандидатката започнува со глобалната епидемиологија на астмата, наведувајќи ја нејзината преваленца и значењето како хронично заболување со сериозно влијание врз квалитетот на животот. Постепено се префрла кон локалниот контекст во Република Северна Македонија, со користење на официјални податоци од Светската здравствена организација и Министерството за здравство. Оваа постапка овозможува читателот да ја согледа важноста на проблемот и на глобално и на национално ниво. Посебно е нагласено значењето на пикфлоуметријата и акциските планови како алатки за самоконтрола и подобрување на адхеренцијата кон терапија. Воведот ја нагласува актуелноста на темата преку истакнување на проблемот со неконтролираната астма и прекумерната употреба на кратко делувачки β_2 агонисти. Ова е во согласност со меѓународните упатства (GINA) и ја потврдува потребата од нови интервенции во примарната здравствена заштита. Кандидатката дава детален преглед на постојните алатки за проценка и следење на астмата, како што се АСТ тестот и пикфлоуметријата. Се нагласува нивната практична примена во клиничката пракса и потенцијалот за подобрување на контролата на болеста.

Во воведот се наведуваат бројни студии (Buist, Gibson, Lopez, Adams, Cowie, Chen, Turner и други), што покажува дека кандидатката е запознаена со најновите истражувања во областа. Се прави критичка анализа на резултатите: на пример, студијата на Buist укажува дека кај постари пациенти мониторингот на PEF нема значајни предности, додека студијата на Cowie покажува дека PEF метријата има предност над акционите планови засновани на симптоми. Овој критички осврт е важен бидејќи покажува свесност за ограничувањата на постојните методи и ја оправдува потребата од ново истражување кое ќе ги комбинира алатките (PEF метар + акциски план) за да се постигне подобра контрола на астмата.

Воведот обезбедува силна научна основа за истражувањето. Со систематски осврт на литературата, кандидатката ја потврдува важноста на темата и ја оправдува потребата од спроведување на студијата. Наведените студии ја зајакнуваат аргументацијата и покажуваат дека кандидатката е запознаена со глобалните трендови и локалните предизвици. Посебно е значајно што се нагласува проблемот со ниската усогласеност на пациентите со долгорочно следење на PEF, што претставува реален клинички предизвик. Со тоа кандидатката демонстрира критичка свесност и реалистичен пристап кон истражувањето.

Мотив за ова истражување е да се подобри на контролата на астмата на примарно ниво а со тоа да се подобри квалитетот на живот кај пациентот и да придонесе за намалување на оптеретување на секундарно/терциерно ниво на здравствена заштита. Грижата фокусирана на пациентот во примарната здравствена заштита може да го намали морбидитетот,

смртноста и трошоците. Јакнењето на пациентите во примарната здравствена заштита може да влијае на контролата на астма.

2.Цели на трудот

Во делот „Работни хипотези и цели” наведено е дека истражувањето треба да ја потврди хипотезата „Со употребата на пикфлоуметар со водење на дневник и акциски план за астма кај пациенти со неконтролирана астма ≥ 18 години се очекува да се обезбеди подобар квалитет на живот, подобра адхерентност на терапија и подобрување на контролата на астма, намален број на егзацербации и намалена употреба на $\beta 2$ агонисти со кратко дејство – SABA инхалери во споредба со стандардната грижа на пациентите со неконтролирана астма во ПЗЗ”.

Работната хипотеза е јасно формулирана и недвосмислено ја дефинира очекуваната корист од употребата на пикфлоуметар, дневник и акциски план кај пациенти со неконтролирана астма. Таа е насочена кон проценка на повеќе клинички релевантни исходи: подобрување на квалитетот на живот, адхеренција кон терапија, контрола на астмата, намалување на егзацербации и намалена употреба на кратко делувачки $\beta 2$ агонисти. Хипотезата е во согласност со современите научни сознанија и меѓународните упатства (GINA), кои ја нагласуваат важноста на самоконтролата и структурираниот менаџмент на астмата. Таа е доволно конкретна за да може да се тестира преку предложената методологија, а истовремено е доволно широка за да опфати повеќе аспекти на клинички исходи.

Кандидатката има јасно поставени, концизни *цели*:

Целите на истражувањето се поделени на примарни и секундарни, што претставува добар истражувачки пристап и овозможува јасна хиерархија на очекуваните резултати.

Примарни цели:

- Да се подобри на квалитетот на живот.
- Да се подобри на адхеренцијата кон терапија.
- Да се подобри контролата на астма (АСТ резултат).

Овие цели се концизни, јасно дефинирани и директно поврзани со хипотезата. Тие се мерливи преку валидирани инструменти (АСТ тест, прашалници за квалитет на живот, MMAS-8), што обезбедува објективност и научна валидност.

Секундарни цели:

- Да се намали бројот на егзацербации за 6 месеци.
- Да се намали бројот на пропишани SABA инхалери.
- Да се намали бројот на пропишани орални кортикостероиди.
- Да се намали бројот на пропишани антибиотици.

- Да се подобри адхеренцијата кон употреба на PEF метар и подобрување на самоконтролата на астма.

Секундарните цели се детално разработени и покриваат поширок спектар на клинички и терапевтски исходи. Тие овозможуваат дополнителна проценка на ефективноста на интервенцијата и обезбедуваат податоци со практична применливост во примарната здравствена заштита.

3.Методологија на истражувањето

Делот „Материјал и методи“ е јасно структуриран, со прецизно дефинирани сегменти: критериуми за вклучување, критериуми за исклучување, протокол на истражувањето и инструменти за мерење. Текстот е логично организиран и овозможува лесно следење на истражувачкиот процес.

Истражувањето е дизајнирано како опсервациска студија со вклучени 100 пациенти ≥ 18 години со дијагностицирана неконтролирана астма кои ќе бидат информирани и ќе потпишат информирана согласност за учество во студијата. Пациентите се алоцирани во две групи (испитувана и контролна) со по 50 учесници по принцип на достапност, што овозможува споредба меѓу интервенцијата и стандардната грижа. Пациентите ќе бидат следени во период од 6 месеци. Вклучувањето на 10 лекари од примарната здравствена заштита ја зголемува практичната применливост и ја обезбедува реалната клиничка средина за истражувањето.

Критериумите за вклучување се јасно дефинирани и обезбедуваат селекција на пациенти со неконтролирана астма, потврдена преку АСТ тест и прекумерна употреба на SABA инхалери. Критериумите за исклучување се детални и соодветни, со цел да се елиминираат пациенти кај кои постојат коморбидитети или состојби што би можеле да влијаат на резултатите (срцева слабост, хронични респираторни заболувања, бубрежна и хепатална инсуфициенција, карциноми, деменција, бременост). Ова обезбедува хомогеност на примерокот и ја зголемува валидноста на резултатите.

Докторите ќе ги селектираат пациентите во двете групи со тоа што ќе ги повикаат своите пациенти со дијагноза астма на кои ќе им направат тест за контрола на астма-АСТ. Секој пациент кој на крајниот резултат на тестот за контрола на астма ќе има под 20 бодови и ќе потпише информирана согласност може да влезе во истражувањето доколку ги исполнува инклузионите и ексклузионите критериуми на истражувањето.

Во испитуваната група, докторот на секој пациент кој ќе ги исполни условите за влез во истражувањето, ќе му спроведе едукација за правилно користење на пикфлоуметар и водење на дневник за астма. На секој пациент ќе му изготви персонализиран акциски план за контрола на PEF вредностите каде ќе има препорака како да постапува во поглед на терапија согласно добиените вредности на PEF метријата. Уште при оваа иницијална средба пациентот ќе се провери и/или едуцира за правилна употреба на инхалаторната терапија. Секој пациент ќе добие пикфлоуметар од страна на матичниот доктор за негово користење.

Во контролната група, докторот на секој пациент кој ќе ги исполни условите за влез во истражувањето ќе му спроведе стандардна грижа под која се подразбира земање анамнеза, клинички преглед-аускултација и совет за терапија. Уште при оваа иницијална средба пациентот ќе се провери и/или едуцира за правилна употреба на инхалативната терапија.

При иницијалната консултација ќе се побара од пациентите во двете групи (испитуваната и контролната група) да пополнат валидирани и меѓународно прифатени инструменти:

- **mAQLQ** за проценка на квалитетот на живот.
- **PEI** за проценка на ефективността на медицинските консултации.
- **MMAS-8** за проценка на адхеренцијата кон терапија.
- **ACT тест** за проценка на контролата на астмата.

Овие инструменти обезбедуваат објективност и научна валидност, а нивната комбинација овозможува мултидимензионална проценка на исходите.

Податоците се собираат систематски на три временски точки: иницијално, на 3 месеци и на 6 месеци. Се користат и прашалници пополнети од пациентите и клинички податоци од здравствените картони на пациентите внесени од докторите (спирометрија, употреба на лекови, број на егзацербации, хоспитализации, консултации со специјалисти). Овој пристап обезбедува целосна слика за клиничкиот статус и напредокот на пациентите.

Делот „Статистичка метода“ е јасно напишан и систематски организиран. Кандидатката прецизно наведува кој статистички софтвер ќе се користи (SPSS 26.0 за Windows), што обезбедува транспарентност и стандардизација на обработката на податоците. Наведените методи се детално опишани и соодветно распределени според видот на променливите (квалитативни и квантитативни), што овозможува лесно следење на истражувачкиот процес.

4.Очекувани резултати

Делот „Очекувани резултати“ е јасно напишан и концизно ги опишува главните исходи што се предвидуваат од истражувањето. Кандидатката прецизно наведува дека интервенцијата (употреба на пикфлоуметар, дневник и акциски план) треба да доведе до подобрување на квалитетот на живот, адхеренцијата кон терапија и контролата на астмата, како и до висока прифатливост и задоволство кај пациентите.

Очекуваните резултати се реалистични и во согласност со претходни истражувања во областа. Подобрувањето на квалитетот на живот и контролата на астмата е логичен исход од воведување на структурирани алатки за самоконтрола. Дополнително, намалувањето на егзацербации и употребата на SABA инхалери е во согласност со меѓународните препораки (GINA), што ја потврдува научната валидност на очекувањата.

Посебно значајно е што кандидатката ја нагласува промоцијата на пикфлоуметар и акциски план како алатки за следење на пациенти со неконтролирана астма во примарната здравствена заштита. Ова има директна практична применливост и може да влијае врз

националната здравствена политика, со цел намалување на компликациите, морталитетот и трошоците.

Во делот „Литература”, кандидатката наведува 23 библиографски единици од областа што планира да ја истражува, од кои најголем дел се објавени во последните 5 години. Истите се правилно цитирани во соодветните делови каде се препорачува референцирање.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на образложението на пријавената тема, целите, методологијата на истражувањето и очекуваните резултати, комисијата оценува дека предложената тема: "Употреба на пикфлоуметар и акциски план во менаџмент на пациенти со неконтролирана астма во примарна здравствена заштита " е актуелна, со значајна научна и апликативна применливост.

Комисијата смета дека темата во целост ги задоволува критериумите за изработка на докторски труд и му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати предлог-темата за изработка на докторската дисертација на кандидатот д-р Сара Ристовска , и да ја одобри изработката на докторскиот труд со наведениот наслов.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1.Проф. д-р.Катарина Ставриќ, ментор;

2.Проф.д-р.Јордан Минов, член;

3.Проф. д-р.Валентина Ристеска Нејашмиќ, член

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје
Медицински факултет – Скопје

РЕЦЕНЗИЈА

За оцена на пријавена тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд на тема „Геномна дијагностика на епилепсиите со ран почеток“ на кандидатката Др. Љеља Муаремоска Канзоска, пријавен на Медицинскиот факултет во Скопје.

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XXV редовна седница, одржана на ден 17.11.2025 година, со одлука бр. 0905-6790/64 од 17.11.2025 година, формираше Комисија за оцена на предлог-докторскиот проект за изработка на докторски труд на кандидатката Др. Љеља Муаремоска Канзоска со наслов „Геномна дијагностика на епилепсиите со ран почеток“, во состав:

1. Проф. д-р Филип Дума – ментор
2. Проф. д-р Аспазија Софијанова – член
3. Проф. д-р Соња Бојациева – член

Комисијата во наведениот состав, со внимание го прегледа и го оцени предлог-докторскиот проект за изработка на докторски труд и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет – Скопје му го поднесува следниов извештај.

ИЗВЕШТАЈ

1. Општа оценка на пријавената тема и предлог-докторскиот проект

Предлог-докторскиот проект на д-р Љеља Муаремоска Канзоска со наслов „Геномна дијагностика на епилепсиите со ран почеток“ е изработен според барањата предвидени со студиската програма за трет циклус докторски студии по медицина и ги содржи сите задолжителни делови: апстракт на македонски и англиски јазик, вовед, цели и хипотези, материјал и методи, очекувани резултати и придонес, како и соодветна литература. Проектот е јазично коректен, стилски уедначен и логично структуриран, што овозможува јасно и континуирано следење на содржината.

Тематиката на проектот е современа, научно релевантна и во целосна согласност со глобалните трендови во развојот на прецизната и геномската медицина, особено во доменот на детската неврологија и ретките болести. Геномната дијагностика на епилепсиите со ран почеток е област која во меѓународен контекст доживува интензивен развој, но во национални рамки сè уште е недоволно систематски истражена. Затоа, веќе на ниво на избор на тема, проектот се одликува со оригиналност и јасно препознатлив научен и практичен потенцијал.

Комисијата оценува дека избраниот истражувачки фокус – систематско проучување на генетската архитектура на епилепсиите со прв напад под 5-годишна возраст и квантификација на дијагностичкиот придонес на геномното тестирање – е прецизно дефиниран, актуелен и суштински важен за унапредување на клиничката пракса во нашата средина.

2. Оцена на структурата и содржината на проектот по поединечни делови

2.1. Апстракт

Апстрактот, изработен на македонски и англиски јазик, јасно ги резимира клучните сегменти на проектот: краток вовед во проблемот, целите на истражувањето, основните елементи на методологијата и очекуваните резултати и импликации. Експлицитно е истакната клиничката и научната важност на епилепсиите со ран почеток, како и растечката улога на генетските фактори и геномното тестирање во нивната етиолошка евалуација.

Апстрактот е концизен, прегледен и во согласност со содржината на проектот. Структурата е логична, без непотребни детали, но доволно информативна за читателот да може да ја согледа суштината на предложеното истражување. Комисијата смета дека апстрактот е адекватно конципиран и функционално ја извршува својата улога.

2.2. Вовед

Во воведниот дел кандидатката дава јасен и систематизиран преглед на епилепсијата како хронично невролошко заболување, со посебен акцент на епилепсиите со ран почеток во детска возраст. Научно аргументирано се прикажани епидемиолошките аспекти, современата класификација според ILAE, клиничката и етиолошката хетерогеност, како и високата преваленца на невроразвојни последици кај оваа група пациенти. На особено јасен начин е прикажан преминот од концептот „идиопатска“ кон „генетска“ епилепсија, со нагласување на улогата на моногенските, олигогенските и полигенските механизми и на значењето на генетските фактори во патогенезата на епилепсиите со ран почеток.

Понатаму, детално се обработени современите геномни технологии – таргетирани панели, секвенционирање на целиот егзом (WES), а во поширок контекст и можностите на секвенционирање на целиот геном (WGS). Прикажани се достапните податоци за дијагностичкиот придонес на овие методи кај развојно-епилептичните енцефалопatii и другите тешки епилепсии со многу ран почеток.

На убедлив начин се аргументира потребата од систематско истражување на генетската основа на епилепсиите со ран почеток во национален контекст, имајќи предвид дека во Република Северна Македонија досега не е спроведена ваква обемна и структурирана студија. Посочен е и специфичниот контекст на Универзитетската клиника за детски болести – Скопје како терциерен и референтен центар, со што се оправдува и избраното клиничко поставување.

Комисијата оценува дека воведот е научно релевантен, добро структуриран и доволно обемен, со јасно артикулирање на празнината во постојното знаење и логично водење кон целите и хипотезите на проектот.

2.3. Цели и хипотези

Целите и хипотезите на проектот се јасно дефинирани, мерливи и логично произлегуваат од воведниот дел. Главната цел е да се испита генетската основа и дијагностичката вредност на геномното тестирање кај деца со епилепсии со почеток пред 5-годишна возраст, со фокус на:

- дијагностичкиот придонес (diagnostic yield) на геномното тестирање,
- опис на генетскиот спектар на детектираните варијанти,
- процена на клиничкиот импакт на добиените резултати врз терапевтскиот пристап, прогнозата, мониторингот и генетското советување.

Потцелите опфаќаат опис на демографските и клиничките карактеристики на вклучените пациенти, анализа на фреквенцијата и структурата на патогените, веројатно патогените и VUS варијантите, споредба на дијагностичкиот придонес во различни возрастни подгрупи (0–2 и 2–5 години), како и идентификација на клинички и параклинички фактори поврзани со позитивен генетски наод.

Формулираните хипотези се реалистични и проверливи со предложената методологија. Тие предвидуваат: значителен процент на позитивни генетски наоди кај пациентите со епилепсија со ран почеток; постоење на јасни клинички и демографски предиктори за позитивен генетски резултат; значајно влијание на молекуларната дијагноза врз изборот и модификацијата на терапијата, врз прогностичките проценки и врз генетското советување и репродуктивното планирање во семејствата.

Комисијата смета дека систематизацијата на целите и хипотезите е примерна и во согласност со стандардите за докторски истражувања во клиничките науки.

2.4. Материјал и методи

Во делот „Материјал и методи“ проектот е конципиран како аналитичка, обсервациона студија на пресек (cross-sectional analytical study), со планиран примерок од 80–120 педијатриски пациенти со епилепсија со почеток до 5-годишна возраст, лекувани на Универзитетската клиника за детски болести – Скопје.

Прецизно се наведени инклузионите и ексклузионите критериуми, поделбата на испитаниците во две возрастни подгрупи (0–2 и 2–5 години), како и стандардните дијагностички постапки (анамнеза, невролошки преглед, EEG, неуроимицинг, лабораториски и метаболни анализи). На тој начин се обезбедува хомогеност на примерокот и се минимизираат конфузните фактори, особено јасно генетски независните етиологии (тумори, тешки трауми, автоимуни енцефалити, хипоксично-исхемични оштетувања и др.).

Геномното тестирање (панелно секвенционирање на гени поврзани со епилепсија, WES, а по потреба и други техники како СМА и Сангерово секвенционирање за потврда и

фамилијарно тестирање) е опишано како клучна компонента на истражувањето. Јасно е нагласено дека изборот на конкретниот тест ќе биде насочен од клиничката слика, возраста на пациентот и практичната достапност на лабораториските ресурси, а интерпретацијата на добиените варијанти ќе се врши согласно актуелните ACMG критериуми.

Планираниот систем за категоризација на генетските резултати (патогени, веројатно патогени, VUS, негативни/неконклузивни) е во целосна согласност со меѓународната пракса. Планот за анализа на генотипско-фенотипските корелации, класификацијата на гените според патофизиолошките механизми (каналопатии, синаптопатии, развојно-епилептични енцефалопатии, метаболни форми итн.) и оцената на клиничкиот импакт преку јасно дефинирани домени претставуваат силни методолошки страни на проектот.

Комисијата позитивно ја оценува и планираната организација на базата на податоци, која опфаќа демографски, клинички, EEG, неуроимицинг и генетски параметри, со можност за подетална поданализа на подгрупи (на пр. деца со developmental and epileptic encephalopathy, деца со развојно заостанување/ID, деца со специфични EEG/МРИ образци).

2.5. Статистичка анализа

Статистичкиот план е адекватен и прилагоден на поставените цели и на типот на податоците. Предвидена е употреба на дескриптивна статистика за основен опис на примерокот (средни вредности, стандардна девијација, медијана, фреквенции и проценти), како и на инференцијални методи за тестирање на разлики и асоцијации:

- Student's t-тест или еквивалентни непараметриски тестови за споредба на средни вредности;
- χ^2 -тест за анализа на асоцијации меѓу категоријски варијабли;
- логистичка регресија за идентификување на предиктори за позитивен генетски наод;
- корелациски анализи (Пирсонова/Спирманова) каде што тоа е применливо.

Предвидено е јасно ниво на статистичка значајност ($p < 0,05$), со можност за примена на корекции за повеќекратно тестирање при потреба. Планираниот софтвер (IBM SPSS Statistics) е стандард во биомедицинските истражувања.

Комисијата оценува дека статистичкиот план е издржан, реалистичен и соодветен на обемот и типот на податоците кои ќе се генерираат.

2.6. Литература

Литературата е актуелна, релевантна и коректно цитирана, опфаќајќи водичи и позициони документи на ILAE, како и современи трудови од областа на епилептологијата, неврогенетиката и геномната медицина. Вклучени се референци кои обработуваат и епидемиолошки аспекти, и генетски студии (вклучително и големи меѓународни колаборативни проекти), и практични аспекти на клиничката примена на геномното тестирање.

Комисијата смета дека литературната основа на која се темели проектот е соодветна за докторски труд и обезбедува стабилна теориско-методолошка рамка.

3. Оцена на методолошката изводливост и реалистичност на проектот

Проектот е реалистично конципиран во однос на бројот на пациенти, времетраењето на регрутацијата и обемот на планираните анализи. Универзитетската клиника за детски болести – Скопје, како единствен терциерен центар за педијатриска неврологија во државата, претставува соодветно место за реализација на студијата и овозможува достапност до доволно голема и репрезентативна кохорта на деца со епилепсии со ран почеток.

Планираниот опсег од 80–120 пациенти овозможува балансирана комбинација на изводливост и статистичка моќ. Во проектот е јасно нагласено дека со овој број испитаници ќе се опфати голем дел од очекуваните случаи во дефинираниот временски интервал, што дополнително ја зацврстува валидноста и репрезентативноста на примерокот.

Понатаму, постоечката клиничка практика на систематско прибирање на анамnestички, клинички, EEG и неуроимидинг податоци, како и веќе воспоставената соработка со референтни лаборатории за генетика и геномика, претставуваат силна основа за успешна реализација на истражувањето. Комисијата смета дека кандидатката, во соработка со својот ментор и мултидисциплинарен тим, има реални капацитети да го реализира предложениот проект во рамките на докторските студии.

4. Оцена на етичките аспекти

Проектот ја препознава и уважува чувствителноста на работата со педијатриска популација и со генетски податоци. Во текстот е предвидена добивање на писмена информирана согласност од родител или законски застапник за учество во студијата и за спроведување на генетско тестирање, со јасно објаснување на целите на тестирањето, можните исходи и нивното значење.

Во проектот се запазени основните етички принципи: доброволност, право на повлекување, доверливост на податоците и заштита на приватноста на пациентите. Генетските резултати ќе бидат интерпретирани и соопштени во контекст на клиничкото генетско советување, со цел да се избегне несоодветно разбирање и потенцијален психолошки товар за семејствата.

Комисијата смета дека проектот е етички прифатлив и усогласен со принципите на добрата клиничка и научна пракса.

ОЦЕНА НА НАУЧНИОТ И ПРАКТИЧНИОТ ПРИДОНЕС НА ПРОЕКТОТ

Предлог-докторскиот проект на д-р Љеља Муаремоска Канзоска се одликува со јасно дефинирана научна рамка и прецизно формулирано истражувачко прашање, кое е во целосна согласност со современите насоки на развој на прецизната медицина во неврологијата и педијатријата. Посебно значаен аспект е систематското испитување на генетската основа на епилепсиите со ран почеток во национална кохорта, што претставува истражувачко поле кое досега не било структурирано обработено во Република Северна

Македонија. Со тоа, проектот има потенцијал да воспостави референтни податоци и да послужи како основа за понатамошни истражувања во областа на детските неврогенетски нарушувања.

Планираниот научен придонес може да се сумира во следниве точки:

- Систематско опишување на генетската архитектура на епилепсиите со ран почеток во национална кохорта, со идентификација на застапените гени, типови на варијанти и нивната распределба по фенотипски подгрупи.
- Квантификација на дијагностичкиот придонес на различните видови геномно тестирање (панели, WES, евентуално CMA) кај реална клиничка популација, што има директна примена при планирање и оптимизација на дијагностичките алгоритми.
- Утврдување на клинички и параклинички маркери поврзани со позитивен генетски наод (возраст на почеток, тип на напади, DEE статус, EEG и МРИ карактеристики, фамилијарна анамнеза), со што се овозможува попрецизна селекција на пациенти за генетско тестирање и рационална употреба на ресурсите.
- Детално прикажување на клиничкиот импакт на генетската дијагноза во домените терапија, прогноза, мониторинг и генетско советување, со потенцијал да се формулираат препораки за прецизен и персонализиран пристап во управувањето со болеста.
- Потенцијална идентификација на нови или ретки генетски ентитети, како и можни генотипско-фенотипски корелации специфични за нашата популација, што би можело да биде значаен придонес и во меѓународен научен контекст.

Практичниот придонес на проектот се огледа во јасно дефинираниот план за процена на клиничкиот импакт на геномното тестирање:

- Добивањето структурирани податоци за тоа во колкав обем и на кој начин генетската дијагноза доведува до промена или оптимизација на третманот (избор на антиепилептични лекови, избегнување на потенцијално штетни терапии, упатување кон дополнителни интервенции – диетални, суплементарни, рехабилитациони).
- Подобро информирана прогностичка проценка и планирање на следењето (follow-up), што е од директна корист за семејствата и за клиничкиот тим.
- Унапредување на генетското советување, со појаснување на моделите на наследување, проценка на рецидивниот ризик и дефинирање на можностите за пренатална или предимплантациона дијагностика.
- Индиректен организациски и системски придонес преку можноста да се предлагаат локални и национални препораки за рационална, рана и стратешки насочена примена на геномното тестирање кај деца со епилепсии со ран почеток.

Понатаму, проектот има потенцијал да придонесе и кон јакнење на мултидисциплинарната соработка помеѓу детски невролози, клинички генетичари, неонатолози, педијатри, биоинформатичари и други стручњаци вклучени во дијагностиката и третманот на децата со епилепсии со ран почеток. Воспоставувањето на стандарден протокол за упатување на геномско тестирање, како и дефинирањето на клиничките показатели кои најсилно предвидуваат позитивен генетски наод, може да послужи како основа за изработка на локални и национални препораки, што претставува значаен организациски и системски придонес.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕПОРАКА

Врз основа на сето горенаведено, Комисијата оценува дека предлог-докторскиот проект на д-р Љеља Муаремоска Канзоска со наслов „Геномна дијагностика на епилепсиите со ран почеток“:

- е научно и методолошки оправдан,
- е јасно конципиран и логично структуриран,
- е во целост усогласен со современите тенденции во клиничката неврологија, педијатријата и прецизната медицина,
- има јасно нагласен оригинален научен и практичен придонес во национален контекст и потенцијал за идно меѓународно вреднување.

Темата е оригинална во национален контекст и има значаен потенцијален придонес за унапредување на дијагностиката и третманот на децата со епилепсии со ран почеток во Република Северна Македонија.

Комисијата едногласно смета дека предлог-докторскиот проект на д-р Љеља Муаремоска Канзоска ги исполнува сите услови и критериуми за изработка на докторски труд на трет циклус студии по медицина и претставува проект со јасно препознатлив оригинален научен и практичен придонес.

Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет – Скопје да го прифати предлог-докторскиот проект и да одобри изработка на докторски труд на предложената тема, под менторство на проф. д-р Филип Дума.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА:

Проф. д-р Филип Дума, ментор

Проф. д-р Аспазија Софијанова, член

Проф. д-р Соња Бојациева, член

ДО НАСТАВНО-НАУЧНИОТ СОВЕТ
ДО СОВЕТОТ НА СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА
III ЦИКЛУС ДОКТОРСКИ СТУДИИ ПО МЕДИЦИНА
УНИВЕРЗИТЕТ “СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ”- СКОПЈЕ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на својата XXV редовна седница, одржана на ден 17/11/2025 година, донесе одлука за формирање на **Комисија за оцена на пријавена тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд**, од кандидатот д-р Весна Чибишева, во состав:

1. Проф. д-р Весна Антовска, ментор
2. Проф. д-р Ана Данева Маркова, член
3. Проф. д-р Горан Кочоски, член

Рецензентската комисија се состана и по разгледување на потребната документација го поднесе следниот:

ИЗВЕШТАЈ

Пријавената тема **“Сонографско следење на механизам на породување и предикција на начин на породување”**, на англиски јазик **“Intrapartum sonographic evaluation of the mechanism of labor and prediction of delivery mode”**, од студентот на трет циклус на студии д-р Чибишева Весна, обработува нова и многу актуелна тема од областа на современото акушерство, а резултатите од ова истражување во иднина ќе послужат за модернизација на клиничките протоколи за менаџмент на процесот на породување и рана детекција на застој во родилниот прогрес.

Предмет на истражувањето е користењето на ултразвукот како метода за следење на родилниот прогрес, што претставува едно сосема ново поле на дијагностичка апликација на ултразвукот во секојдневната клиничка пракса. Породувањето традиционално се следи со дигитални вагинални прегледи, чиешто изучување бара долгогодишно искуство со специфична крива на учење, а истовремено прегледите се субјективни и поврзани со висок степен на интеробсерверски разлики. Од гледна точка на пациентките, вагиналните прегледи се поврзани со голем степен на инвазивност, непријатност и нарушување на интегритетот на телото коешто раѓа. Современите протоколи за менаџирање на процесот на породување подразбираат нивна комплетна модернизација со воведување на нови методи и алатки, кои ќе го поедностават процесот на донесување на одлуки, особено при постоење на отежнувачки фактори за класично следење на пациентките, а тоа се главно случаите со фетални малротации, малпрезентации и постоење на породилен надув на феталната глава, што го отежнува правилното одредување на позицијата на фонтанелите. Механизмот на нормално породување се следи преку дефинирање на соодносите на специфично дефинирани точки на феталната глава и делови од мекиот, односно коскениот дел на родилниот канал на мајката. При несоодветна поставеност на плодот и лоша вагинална проценка на пациентката драстично расте бројот на дистокични породувања, породувања завршени со царски рез, неуспешни вагинални акушерски операции, што последователно носи кон поголема стапка на перинатален морталитет и морбидитет.

За користењето на ултразвукот во секојдневната пракса во родилните боксови се зборува уште од 1990-тите години, но екстремно популаризирање на сонографските наоди интрапартум се бележи во изминатите 10 години. Оваа метода активно и успешно се користи во високоразвиените земји, и тоа не како единствена, туку како комплементарна метода на вагиналниот дигитален преглед. За разлика од дигиталните прегледи кои се строго субјективни и во голема мера зависни од искуството на операторот, со интрапартум ултразвукот се добиваат прецизни математични податоци. Сонографската евалуација ни дава можност побрзо да детектираме било каков застој во породувањето, односно детекција на дистокија од било кој тип. Истовремено, преку ултразвучните параметри многу полесно го предвидуваме начинот на породување, можноста за вагинално породување и времето потребно до породување. Дополнително, мерењата кои се вршат со помош на ултразвучна сонда се поприфатливи за родилките и истите ги поврзуваат со чувство на интимност, достоинство, намалена перцепција на болка, индивидуален пристап и заедничко следење на наодите со последователно донесување на одлуки.

The International Society of Ultrasound in Obstetrics and Gynecology (ISUOG) го препорачува интрапартум ултразвукот како дополнителна помошна алатка во менаџирање на родилниот прогрес. Индикации за негова употреба се бавен прогрес или отсуство на прогрес во прво и второ родилно време, детална проценка на позицијата на феталната глава пред изведување на вагинална акушерска операција и објективизација на случаите со малпрезентации. Ултразвучните мерења се изведуваат преку трансабдоминален и трансперинеален пристап, со цел да се утврди позицијата на феталната глава и феталниот рбет, како и да се процени феталниот десцензус и позиција. Во родилните боксови се користат лесно транспортибилни ултразвучни апарати, опремени со конвексна дво-димензионална сонда, со широк спектар на приказ и ниска фреквенција на инсонација (<4MHz) и притоа истата се користи за обата пристапи. Со трансабдоминален пристап во сагитална и трансферзална рамнина, се одредува феталната позиција и тоа преку детектирање на феталниот рбет, но и маркери на феталната глава, како орбити, окципитална регија и хороиден плексус. При трансабдоминалниот преглед, а со цел одредување на феталниот хабитус, се мерат два агли: торакоментален и окципитоспинален. Трансперинеалниот пристап овозможува директен приказ на главата на плодот, која е веќе ангажирана во малата карлица на мајката и не е во целост видлива со сите анатомски

белези над симфизата. Со помош на овој пристап се следи аголот на прогресија или агол на десцензус, растојанието меѓу феталната глава и симфизата, аголот на ротација или средишен агол, како и растојанието меѓу главата на плодот и перинеумот. Дополнително може да се следи и насоката на движење на предлежечкиот дел на плодот, растојанието на прогресот, како и цервикална должина, задниот цервикален агол, матерналниот супрапубичен агол и ширина на леваторен хијатус.

Користејќи го интрапартум ултразвукот за следење на механизмот на породување, споредбено со трансвагиналната дигитална евалуација, била детектирана висока стапка на грешка, 76% и 65%, за прво и второ родилно време следствено. Анализата на примероците, базирано на искуството на лекарот, покажале дека специјалистите имаат два пати поголема стапка на успех во процената во тек на прво родилно време, наспроти специјализантите, додека пак во второ родилно време не постоела сигнификантна разлика во наодите. Интрапартум ултразвукот примарно бил иследуван во детектирање на позицијата и степенот на десцензус на феталната глава, притоа овозможувајќи брза дистинкција меѓу родилките кои ќе имаат можност за вагинално спонтано или инструментално породување, наспроти оние чиешто породување ќе се заврши оперативно со царски рез. Истовремено, трансперинеалниот ултразвук, поточно мерењето на растојанието меѓу најниската точка на коскениот дел од главата на плодот и перинеумот на мајката, може прецизно да ја процени ангажираноста на феталната глава и да биде помошна алатка во предикцијата на текот на породувањето кај пациентки со руптура на плодовите обвивки, пред започнување на активната фаза од породувањето. Со популаризирање на методата за интрапартум ултразвук се повеќе се спроведуваат анализи кои ги иследуваат параметрите за евалуација поединечно, поврзувајќи ги истите со исходот на породувањето, или пак степенот на успешност на интрапарталните интервенции.

Кај протрахирано породување истражувањата се фокусираат на сонографската квантификација на степенот на флексија на феталната глава, со што дефлексионите ставови се поврзани со продолжено второ родилно време. Прогресијата на спонтаното породување, особено при цервикална дилатација над 6cm, следена со интрапартални сонографски белези е моќна алатка во донесување на клинички одлуки кај дистокични породувања, но и значаен фактор во редукција на непотребните интервенции и намалување на инциденцата на царски резови. Сонографската евалуација, како објективен и квантитативен метод, значајно го проширува полето на знаење од областа на физиологијата, но и патофизиологијата на породувањето. Со следење на родилниот прогрес и предикција на начинот на породување се фаворизира активниот менаџмент на родилниот прогрес и се подобрува значително перинаталниот исход. Во случаи каде прогресот е бавен, трансперинеалниот ултразвучен пристап ги подобрува клиничките техники за инструменталните вагинални породувања, мануелна ротација на перзистентна окципитопостериорна позиција, како и при асистирано породување на втор близнак во карлична презентација. Детекцијата на минимален или отсутен фетален десцензус во фаза на активно напнување е асоцирано со подолго времетраење во изведувањето на акушерската вагинална операција, односно со зголемена стапка на царски резови кај нулипари. Сонографското следење на второ родилно време и детекција на намалено растојание меѓу главата на плодот и перинеумот со активна насоченост на главата кон горе, особено во процесот на активно напнување, може да ја зголеми шансата за спонтано породување, и покрај пролонгираното времетраење.

Имплементацијата на современите протоколи за следење и менаџмент на породувањето со интрапартум ултразвук е асоцирано со значителен пад на инциденцата на примарни царски резови, особено на оние под индикација за дистокија. Истовремено, не се детектирани значителни разлики во неонаталниот исход и матерналниот морбидитет и морталитет.

За разлика од дигиталните вагинални прегледи и репродукцибилноста на нивните наоди, сонографските параметри се попрецизни и поврзани со помал степен на интер и интраобсерверски разлики. Кривите кои графички го презентираат процесот на изучување на двата пристапи јасно прикажуваат разлика меѓу двата методи, притоа потенцирајќи го фатот дека интрапартум ултразвучната анализа може да ја спроведуваат и акушерки, без никакво предходно искуство во ултразвучната дијагностика. Не постои статистички значајна разлика во евалуација на прогресијата на породувањето и детекцијата на феталната позиција при компарација на трансперинеалните наоди добиени од перинатолозите кои секојдневно работат во родилиштата и акушерките.

Со апликација на сонографскиот метод, покрај наодите од вагиналните прегледи, во партограмите за следење на прогресот на породување, може да бидат вметнати и ултразвучните параметри. Концептот на сонопартограм подразбира унапредување на класичниот партограм и позитивно влијание на евалуација на прогресот на породувањето, пред се заради тоа што е апликациилен во сите случаи. Со сонопартограмот значително попрецизно се предвидува времетраењето на породувањето, со особен осврт на второ родилно време, вклучувајќи ги тука и мајчините карактеристики интрапартум. Трансперинеалните параметри, потребни за следење на раѓањето преку сонопартограм, ја намалуваат потребата за вагинални прегледи, комплетно се безболни и се изведуваат во стерилни услови. Модернизацијата на родилицата и осовременување на протоколите за менаџмент на процесот на породување подразбираат и подобрување на условите за родилките, како и унапредување на нивното задоволство и подобрување на искуството во родилниот бокс. Транслабијалниот или трансперинеален ултразвучен преглед е генерално поприфатлив за пациентките, подобро го толерираат споредбено со вагиналните прегледи со оглед на тоа што сите го поврзуваат со намалено чувство на срам, нарушено достоинство, непочитување, акушерско насилство или пак инвазивност.

Акушерскиот ултразвук традиционално се поврзува со сонографското следење на фетусот и антенаталната детекција на фетални абнормалности, но сепак во последните години употребата на ултразвукот во родилиштата се популаризира, како резултат на се' поголемиот број на научни докази за неговата корисност во објективниот мониторинг на родилниот прогрес. Ова главно се должи на неговата прецизност, точност, мала интер и интраобсерверска разлика, како и позитивното искуство на пациентките. Процедурата се учи лесно, брзо се изведува, а истовремено подобро се толерира од пациентките заради неизвазивноста. Современиот пристап кон породувањето на долг рок носи до редукција во перинаталниот и мајчинот морбидитет и морталитет, редукција во бројот на породувања со царски рез и значаен економски бенефит за здравствениот систем. Со унапредување на сонографската технологија, дигитализацијата, како и се помасовната имплементација на вештачката интелигенција, се отвора ново поле и идни перспективи за интрапартум ултразвукот.

Целта на ова истражување е јасно прикажана и истата е во насока на детална евалуација на параметрите за сонографско следење на механизмот на породување и предикција на вагинално породување. Со следење на математичките параметри, односно аголот на прогресија и аголот на ротација, растојанието глава на плод-перинеум, глава на плод-симфиза, полесно ќе се детектираат дистокичните породувања и рано ќе се дијагностицираат малротации и малпрезентации. Истиот пристап може да се користи и за објективизација на случаите со постоење на породилан надув или изразено коскено преклопување на черепот на плодот. Ултразвукот може да послужи и како помошна алатка за прецизно изведување на вагинални акушерски операции, а во иднина да придонесе во намалување на инциденцата на царски резови, стапката на перинаталните инфекции и перинаталниот морталитет. Модернизацијата на перинатолошките протоколи подразбира и промовирање на концептот на мобилност и правилно позиционирање на родилките, како и унапредување на нивниот комфорт и позитивно родилно искуство.

Темата на овој предлог-докторски проект е јасно елаборирана со голем потенцијал за идна апликабилност на очекуваните резултати. Базирано на ова истражување постои реална идна можност за креирање на единствен национален протокол за современ менаџмент на родилиштата, кој би се користел на територија на целата држава со законски регулирана апликација на неговата примена во сите државни и приватни родилишта. Со користење на сонографското следење на механизмот на породување се отвора можност за намалување на економските трошоци во гинеколошко-акушерските институции, и тоа во насока на намалување на бројката на потребни прегледи од прием во родилна сала до породување, намалена потреба од персонал во родилните боксови, скратено време на престој во болница, како и во перспектива намален товар за целокупниот здравствен и систем за социјална заштита.

Во ерата на дигитализација и се' почесто користење на вештачката интелигенција во медицината, сонографскиот пристап овозможува дигитално следење на породувањето преку електронски трансфер на податоците во единица време, последователно креирање на е-партограм, односно интегрирање на податоците во платформа или апликација која може да се користи за real-time консултации со искусни акушери, кои немора физички да бидат присутни во родилниот бокс во тек на породувањето. На овој начин се овозможува брзо донесување на прецизни клинички одлуки за менаџирање на едно породување, што е од особена важност при постоење на некаква перинатолошка итност. Со новиот пристап во акушерството очекуваме и подобрување на општото јавно мислење и значајно намалување на родилните трауми на женската популација во репродуктивна возраст.

Модерното акушерство цели кон индивидуализација на пристапот кон родилките, со редуцирање на инвазивните процедури и заедничко донесување на одлуки. Спонтаното породување е нормален физиолошки процес и истото со соодветно следење и менаџирање води кон намалување на можните перипартални компликации и случаите поврзани со лош перинатален исход.

З А К Л У Ч О К

Рецензентската комисија **ЈА ПРИФАЌА** пријавената тема со предлог-докторски проект за изработка на докторски труд, бидејќи обработува актуелна тема од областа на клиничката медицина-гинекологија и акушерство, и истата може да има значаен придонес во идната перинатолошка пракса.

Комисијата дава позитивен извештај и му предлага на Советот за докторски студии и Наставно-научниот совет, да ја прифати и одобри понатамошната постапка за овој труд.

Рецензентска комисија:

1. проф. д-р Весна Антовска,
2. проф. д-р Ана Данева Маркова
3. проф. д-р Горан Кочоски

Скопје, 2025

РЕЦЕНЗИИ
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКИ ДИСЕРТАЦИИ
ПО МЕДИЦИНА ОД ДОКТОРАНТИ НА ШКОЛАТА ЗА
ДОКТОРСКИ СТУДИИ ПРИ УКИМ

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „АНАЛИЗА НА ЕФЕКТИТЕ ОД
ТРАНЕКСАМИЧНАТА КИСЕЛИНА ВРЗ КРВОЗАГУБАТА ПРИ ТОТАЛНА
АРТРОПЛАСТИКА НА КОЛКОТ“ ОД Д-Р ДЕЈАН ДАМЈАНОВИЌ, ПРИЈАВЕНА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 73 од Статутот на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 458/2019 и бр. 458/2021 – анекс), член 275 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (бр. 425 од 28.6.2019) и член 63 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 530/2020), Наставно научниот совет на Факултетот, на својата **XXV** редовна седница, одржана на **17.11.2025** година, а по предлог на Советот на студиската програма на трет циклус студии – докторски студии по медицина донесе Одлука за формирање на Комисија за одбрана на докторскиот труд на кандидатот д-р Дејан Дамјановиќ со наслов: „Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот“, во состав: проф. д-р Зоран Божиновски (претседател), проф. д-р Венјамин Мајсторов (ментор), проф. д-р Даниела Георгиева (член), проф. д-р Роза Цолева Толевска (член) и проф. д-р Бети Зафирова Ивановска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание го прегледа и го оцени докторскиот труд и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторскиот труд на кандидатот д-р Дејан Дамјановиќ, со наслов: „Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот“, содржи 127 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред, големина на букви 12, 152 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии и книги. Трудот има апстракт на македонски и англиски јазик и е структуриран во 9 глави, и тоа: вовед, мотив за изработка на докторската дисертација, цели на истражувањето, хипотеза, материјал и методи, резултати, дискусија, заклучок и литература. Текстот е збогатен со 61 табела и 53 слики, а деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето. Трудот обработува актуелна научна и клиничка проблематика, вредна и оправдана за истражување, како од научен така и од клинички аспект. Начинот на презентирање е концизен, јасен и лесно разбирлив.

Насловот на докторската дисертација е јасен, репрезентативен и концизен, и во целост одговара на содржината и предметот на докторската дисертација.

Првото поглавје од докторската дисертација претставува **Вовед**, кој е правилно структуриран и понатаму е поделен во 5 точки, односно тематски единици: Анатомија на

колкот, со потточките: Остеологија на колкот, Лигamenti и зглобна капсула на колкот, Мускулатура на колкот, Васкуларизација на колкот и Инервација на колкот. Следни тематски единици се: Етиопатогенеза на коксартрозата, Клиничка слика и дијагноза на коксартрозата и Третман на коксартрозата, каде што детално се образложени конзервативниот и хируршкиот третман, со посебен осврт на тоталната артропластика на колкот, нејзиниот историјат, хируршки пристапи, дизајн на протези и материјали, компликации и крвозагуба при тоталната артропластика на колкот. Во последната тематска единица од првото поглавје, детално се образложени антифибринолитичките со фокус на транексамичната киселина, нејзината фармакокинетика и фармакодинамика. Образложени се несаканите ефекти, каде што се напоменува дека транексамичната киселина добро се поднесува, несаканите ефекти се ретки и се манифестираат во вид на мачнина или дијареја. Резултатите од контролираните клинички студии не ја потврдиле загриженоста од можноста за зголемена појава на тромботични настани кај пациенти третирани со инхибитори на фибринолиза. Нема мутагени или штетни ефекти врз плодот. Промените во ретината кои можат да се јават при администрација на токсични дози не се појавуваат при администрација на лекот во терапевтски дози. Можно е да се јават промени во колорниот вид и во тој случај треба терапијата да се прекине.

Во **второто поглавје** од докторската дисертација е опишан **мотивот** за изработка на оваа студија, кој е јасно дефиниран. Кандидатот потенцира дека дегенеративните заболувања на колкот се едни од најчестите мускулно-скелетни нарушувања. Согласно со растечката инциденца во светски размери, се нотира пораст на бројот на пациенти со артроза на колкот кои имаат потреба од оперативен третман. Како главен мотив за изработка на оваа докторска дисертација, кандидатот го посочува фактот дека и покрај напредокот во технологијата на биоинженерингот, дизајнот на протезите, материјалите, инструментите и минимално инвазивната хирургија, сè уште тоталната артропластика на колкот е асоцирана со екцесивна крвозагуба и потреба од трансфузија на крв. Ефектите од фармаколошките супстанции наречени антифибринолитици, особено на транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот, претставува мотив за истражување и работа на ова поле, а воедно и мотив за изработка на ова истражување.

Во **третото поглавје** од докторската дисертација, кандидатот ги презентира **целите на истражувањето**, кои се јасно дефинирани и одредени. Главната цел на ова истражување е да се направи проценка на ефикасноста и клиничкото влијание на интравенската примена на транексамичната киселина кај пациенти подложени на тотална артропластика на колкот, преку анализа на повеќе релевантни хематолошки и клинички параметри. Оттука, конципирани се следните специфичните цели на истражувањето: да се одреди влијанието на транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот, да се одреди влијанието на транексамичната киселина врз потребата од трансфузија на крв при тотална артропластика на колкот, да се одреди влијанието на транексамичната киселина врз волуменот на постоперативна дренажа и да се одреди влијанието на транексамичната киселина врз постоперативните вредностите на еритроцитите, хемоглобинот и хематокритот.

Во **четвртото поглавје**, кандидатот ја прикажува **хипотезата** на која е засновано ова истражување. Кандидатот потенцира дека врз основа на претходните научни сознанија и доказите кои ги нуди литературата, како и врз основа на поставените цели, се поставува прашањето дали примената на транексамичната киселина при тотална артропластика на колкот значително може да ја намали крвозагубата, потребата од трансфузија, како и

волуменот на постоперативната дренажа, притоа овозможувајќи добри постоперативни хематолошки параметри и позитивни клинички исходи. Оттука, овој труд како главна хипотеза ја има следната: Употребата на транексамичната киселина безбедно и статистички сигнификантно ја намалува крвозагубата при тотална артропластика на колкот.

Петтото поглавје ги прикажува **пациентите и методите**, каде што систематски се претставени одредени компоненти на методологијата на испитување за нивно полесно следење. Ова поглавје има 9 потточка. Кандидатот во првата потточка го дефинира дизајнот на студијата како проспективна клиничка студија која го вреднува влијанието на транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот преку компарација на крвозагубата при истата хируршка интервенција без употреба на транексамична киселина. Истражувањето е спроведено на Универзитетската клиника за ортопедски болести во Скопје при ЈЗУ УК за ТОАРИЛУЦ во Скопје, во периодот од 2023 до 2025 година. Во студијата, примерокот го сочинуваат 80 пациенти со дијагностицирана коксартроза, со наполнети 18 години, кај кои клинички и радиографски постоела индикација за оперативен третман и кои биле третирани со тотална безцементна артропластика на колкот. Пациентите по случаен избор се поделени во две групи (испитувана, со употреба на транексамична киселина и контролна, без употреба на транексамична киселина). Во студијата се вклучени пациенти кои ги задоволуваат сите вклучувачки критериуми: полнолетни пациенти од двата пола, кои подлегнале на операција за еднострано имплантирање на тотална безцементна ендопротеза на колкот, поради остеоартроза на зглобот на колкот, пациенти кои имале само примарна елективна артропластика на колкот, пациенти со АСА статус 1 – 3, пациенти со уреден хематолошки статус, електролитен статус и хемостаза и пациенти со дадена писмена согласност за да учествуваат во истражувањето. Во студијата не се вклучени оние пациенти според дефинираните критериуми за неучество во студијата: пациенти кои имаат позната алергија на транексамична киселина, пациенти со коагулопатија, пациенти со тромбоемболиски настан од кој било вид, пациенти кои 24 часа пред операцијата примиле свежо смрзната плазма и други крвни продукти или лекови кои може да влијаат на коагулација на крвта, пациенти со тешки срцеви заболувања, пациенти со бубрежна инсуфициенција, пациенти со хепатална инсуфициенција, инфекција на зглоб, остеомиелитис, пациенти со докажани малигни заболувања, пациенти со ревматоиден артритис, пациенти кај кои се планира да се користи коскен цемент за фиксација на компонентите од ендопротезата, пациенти со историја на конвулзии и пациенти кои употребуваат орални контрацептиви. Во следната потточка, кандидатот ги објаснува општите постапки. Во шестата потточка, образложени се хируршките методи. Кај сите пациенти е користен модифицираниот антеролатерален пристап според Watson Jones, кој е детално опишан. Кај пациентите во контролната група, лекот транексамична киселина не е администриран. Кај пациентите во испитуваната група, лекот транексамична киселина е администриран пред кожната инцизија според препорачаните дози за стандарден третман на локална фибринолиза, односно 1 g (2 ампули од 5 ml) транексамична киселина преку бавна интравенска инфузија (= 1 ml / min). Во седмата потточка, образложени се предоперативните, интраоперативните и постоперативните постапки. Од предоперативни постапки, правени се мерење на телесна висина, телесна тежина и индекс на телесна маса, забележување на предоперативните нивоа на еритроцити, хемоглобин и хематокрит и пресметување на вкупниот волумен на крв (ВБК) по формулата на Nadler која гласи: $ВБК\ мажи = k_1 \times h^3 + k_2 \times w + k_3$, $k_1 = 0,3669$; $k_2 = 0,03219$, $k_3 = 0,6041$, $ВБК\ жени = k_1 \times h^3 + k_2 \times w + k_3$, $k_1 = 0,3561$; $k_2 = 0,03308$; $k_3 = 0,1833$,

каде што h е телесна висина во метри и w – телесна тежина во килограми. Главна интраоперативна постапка е нотирање на бројот на интраоперативни трансфузии на крв. Во постоперативни постапки нотирани се бројот на постоперативни трансфузии на крв, вредностите на еритроцити, хемоглобин и хематокрит 3 часа постоперативно, вториот постоперативен ден и петтиот постоперативен ден, пресметани се вредностите на хемоглобин и хематокрит 3 часа постоперативно, вториот постоперативен ден и петтиот постоперативен ден без администрирана трансфузија на крв земајќи го во предвид податокот дека една единица на декантирани еритроцити го покачува нивото на хемоглобин за $\sim 1 \text{ g / dl}$ и нивото на хематокрит за $\sim 3 \%$, мерен е волуменот на дренажа во текот на оперативниот и првиот постоперативен ден со дигитална вага и мерена е вкупната загуба на крв во милилитри со формулата на Mercuriali која гласи $B3K = BVK \times (\text{Hct преоп.} - \text{Hct 5-ти постоп. ден}) + \text{трансфузија на еритроцити во ml}$. Во потточката собирање на податоци е прикажан формуларот кој се користи за собирање на податоци за нивен внес во базата на податоци. Во потточката метод на статистичка обработка на резултатите е покажана статистичката анализа на податоците, која е направена во статистичкиот Statistical Package for the Social Sciences programme (SPSS Inc, Chicago, Illinois) верзија 25.0. Резултатите се прикажани графички и табеларно. За тестирање на дистрибуцијата на податоците користен е Kolmogorov–Smirnov и Shapiro Wilk's W test. Квалитативните варијабли се прикажани со апсолутни и релативни броеви. Квантитативните варијабли се прикажани со просек, минимални и максимални вредности, стандардна варијација. За споредување на испитуваната и контролна група во однос на квалитативните податоци, користен е Chi-square test, квантитативните варијабли меѓу двете групи споредувани се со Student t-test.

Разликите во вредностите на хематолошките параметри во анализираниот временски период во секоја група споредувани и тествани со со Repeated Measures ANOVA анализата, разликите меѓу две временски точки тествани се со Student t-test for dependent samples. Pearson-ов коефициент на линеарна корелација користен е за испитување на корелацијата помеѓу возраста и BMI со хематолошките параметри во секоја група. Статистичката сигнификантност дефинирана е на ниво на $p < 0,05$.

Резултатите од истражувањето се прикажани во **шестото поглавје**. Пациентите биле поделени во 2 идентични групи: 40 пациенти од испитуваната група (ИГ) со употреба на транексемична киселина (ТХА) и 40 пациенти од контролната група (КГ) без употреба на ТХА. Пациентите биле на возраст од 32 до 76 години, на просечна возраст од $61,9 \pm 8,4$ години. Половата структура на испитаниците ја сочинувале 39 (48,75 %) машки пациенти и 41 (51,25 %) пациенти од женски пол. Меѓу пациентите од двете групи немало сигнификантна разлика во половата дистрибуција, возраста, индексот на телесна маса и просечниот вкупен волумен на крв. Немало значајна разлика меѓу двете групи и во предоперативните вредности на еритроцити, хемоглобин и хематокрит. Не била потврдена статистичка сигнификантна разлика во вредностите на еритроцити по 3 часа од интервенцијата меѓу испитуваните групи ($p = 0,700$). Ег просечно изнесувале $4,05 \pm 0,4 \cdot 10^{12} / l$ во групата со ТХА; $4,01 \pm 0,43 \cdot 10^{12} / l$ во групата без ТХА. Пациентите кои примале ТХА 3 часа после интервенцијата имаале просечен хемоглобин од $120,35 \pm 11,4 \text{ g / l}$, просечниот хемоглобин во групата пациенти кои не примале ТХА изнесувала $119,72 \pm 13,7 \text{ g / l}$; разликата меѓу двете групи не била статистички сигнификантна. Третиот час по интервенцијата, пациентите од ИГ имале просечен хемоглобин одреден без трансфузија од $119,60 \pm 12,1 \text{ g / l}$, кај пациентите од КГ просечниот хемоглобин изнесувал $112,95 \pm 14,9 \text{ g / l}$; разликата од просечни $6,65 \text{ g / l}$ била статистички сигнификантна, за $p = 0,0313$.

Вредностите на Hgb без трансфузија, 3 часа по интервенцијата биле значајно повисоки кај пациентите кои примиле ТХА. Пациентите од испитуваната и контролна група по 3 часа од интервенцијата имале слични вредности на хематокрит, односно, статистички несигнификантна била разликата во просечните вредности на Hct меѓу пациентите кои примиле/не примиле ТХА ($0,36 \pm 0,036\%$ vs $0,35 \pm 0,041\%$; $p = 0,182$). Третиот час по интервенцијата, хематокритот одреден без трансфузија имал сигнификантно различни вредности кај пациентите од испитуваната и контролна група ($p = 0,002$). Просечните вредности на хематокрит без трансфузија биле значајно повисоки во групата со ТХА ($0,36 \pm 0,038\%$), споредено со групата без ТХА ($0,33 \pm 0,044\%$), со разлика од просечни $0,03\%$. Меѓу испитуваната и контролна група не била потврдена статистичка сигнификантна разлика во вредностите на еритроцити по 2 дена од интервенцијата ($p = 0,879$). Ег просечно изнесувале $3,61 \pm 0,43 \cdot 10^{12} / l$ во групата со ТХА; $3,59 \pm 0,44 \cdot 10^{12} / l$ во групата без ТХА. По 2 дена од интервенцијата хемоглобинот просечно изнесувал $108,70 \pm 12,3 \text{ g / l}$ во ИГ; $107,30 \pm 12,8 \text{ g / l}$ во КГ, без статистичка сигнификантна разлика меѓу двете групи ($p = 0,620$). Просечните вредности на хемоглобин без трансфузија вториот постоперативен ден изнесувале $106,95 \pm 13,8 \text{ g / l}$ во ИГ; $99,55 \pm 13,2 \text{ g / l}$ во КГ, разликата од просечни $7,4 \text{ g / l}$ била статистички сигнификантна, за $p = 0,016$. Пациентите кои примиле ТХА по 2 дена од операцијата имале значајно повисок хемоглобин одреден пред трансфузија споредено со пациентите кои не примиле ТХА. Не била најдена статистичка сигнификантна разлика во вредностите на хематокритот меѓу испитуваните групи по 2 дена од интервенцијата ($p = 0,694$). Просечниот хематокрит во оваа временска точка изнесувал $0,3208 \pm 0,037\%$ во групата со ТХА; $0,3173 \pm 0,041\%$ во групата без ТХА. Вториот постоперативен ден пациентите кои примиле ТХА имале сигнификантно повисок хематокрит без трансфузија, просечно $0,3155 \pm 0,04\%$, споредено со пациентите кои не примиле ТХА, со просечен хематокрит од $0,2941 \pm 0,04\%$; разликата од просечни $0,0214\%$ се потврдила како статистички сигнификантна ($p = 0,023$). Не била потврдена статистичка сигнификантна разлика во вредностите на еритроцити по 5 дена од интервенцијата меѓу испитуваните групи ($p = 0,898$). Ег просечно изнесувале $3,52 \pm 0,6 \cdot 10^{12} / l$ во групата со ТХА; $3,505 \pm 0,4 \cdot 10^{12} / l$ во групата без ТХА. Пациентите од испитуваната и контролна група по 5 часа од интервенцијата имале слични вредности на хемоглобин, односно, статистички несигнификантна била разликата во просечните вредности на Hgb меѓу пациентите кои примиле/не примиле ТХА ($108,45 \pm 10,2 \text{ g / l}$ vs $104,55 \pm 11,7 \text{ g / l}$; $p = 0,117$). Просечните вредности на хемоглобин без трансфузија петтиот постоперативен ден изнесуваа $106,2 \pm 11,9 \text{ g / l}$ во ИГ; $94,8 \pm 13,0 \text{ g / l}$ во КГ, разликата од просечни $11,4 \text{ g / l}$ била статистички сигнификантна, за $p < 0,001$. Пациентите кои примиле ТХА по 5 дена од операцијата имале значајно повисок хемоглобин одреден без трансфузија споредено со пациентите кои не примиле ТХА. По 5 дена од интервенцијата хематокритот просечно изнесувал $0,3212 \pm 0,03\%$ во ИГ; $0,3078 \pm 0,04\%$ во КГ, без статистичка сигнификантна разлика меѓу двете групи ($p = 0,090$). Петтиот ден по интервенцијата, пациентите од ИГ имале просечен хематокрит одреден пред трансфузија од $0,3144 \pm 0,037\%$, кај пациентите од КГ просечниот хематокрит изнесувал $0,2786 \pm 0,039\%$; разликата од просечни $0,036\%$ била статистички сигнификантна ($p < 0,001$). Вредностите на Hct без трансфузија, 5 дена по интервенцијата биле значајно повисоки кај пациентите кои примаа ТХА. Во следниот дел од резултатите кандидатот ги прикажува измерените вредности од постоперативната дренажа. Количината на дрен нултиот ден била сигнификантно помала во групата со ТХА ($p = 0,006$), просечно изнесувала $346,30 \pm 147,9 \text{ ml}$ наспроти $446,92 \pm 170,1 \text{ ml}$ во групата без ТХА. Пациентите

кои примиле/не примиле ТХА имале слична дренажа првиот постоперативен ден ($220,55 \pm 106,8$ ml vs $233,62 \pm 119,4$ ml; $p = 0,610$). Вкупната количина на дрен просечно изнесувала $564,45 \pm 210,7$ ml во ИГ; $679,80 \pm 207,6$ ml во КГ, разликата од просечни $115,35$ ml статистички се потврдила како сигнификантна ($p = 0,016$). Во групата со ТХА била измерена значајно помала вкупна дренажа. Во ИГ просечната загуба на еритроцити била $486,05 \pm 198,5$ ml, во КГ изнесувала $765,07 \pm 254,7$ ml; разликата од $279,02$ ml била статистички сигнификантна ($p < 0,001$). Значајно помала загуба на еритроцити имале пациентите кои примиле ТХА. Вкупната крвозагуба била сигнификантно помала во групата со ТХА ($p < 0,001$). Во ИГ просечната крвозагуба изнесувала $1327,92 \pm 553,6$ ml, во КГ крвозагубата просечно изнесувала $2144,47 \pm 727,4$ ml, просечна разлика од $816,55$ ml. Во следниот дел, кандидатот ја анализира дистрибуцијата на дадена трансфузија на крв во интраоперативниот и постоперативниот период. Вкупно биле дадени 48 трансфузии, од кои само 9 (18,8 %) кај ИГ, додека 39 (81,2 %) кај КГ. Интраоперативно биле извршени вкупно 17 трансфузии, при што само 2 во ИГ, а 15 во КГ, што укажува на значително помала потреба од трансфузија за време на операцијата кај пациентите третирани со ТХА. Постоперативно, од вкупно извршените 31 трансфузија, само 7 биле во ИГ, а 24 во КГ, што ја потврдува истата тенденција и во постоперативниот период.

Седмото поглавје на докторската дисертација е **Дискусија**. Кандидатот во ова поглавје ги коментира резултатите од сопственото истражување, кои се концизно и јасно објаснети. Потоа, ги споредува своите резултати со достапни податоци од литературата. Кандидатот прави детална анализа на резултатите од студијата, правејќи споредба со досега објавените стручни и научни трудови во интернационални рамки, голем број на мета-анализи и водичи и препораки што се однесуваат на ова проблематика. Кандидатот го посочува фактот дека во моментот на истражувањето, тоталната артропластика на колкот претставува најефикасна хируршка интервенција за третман на напредната коксартроза. На глобално ниво, секоја година се извршуваат над 1 милион интервенции, а овој број прогресивно се расте со зголемувањето на животниот век на населението и зголемувањето на инциденцата на остеоартроза на колкот. Кандидатот потенцира дека и покрај напредокот на минимално инвазивните хируршки техники, ТАК сè уште е асоцирана со екцесивно крварење и потреба од трансфузија на крв. Интраоперативното крварење кај ТАК се јавува поради обликувањето на ацетабулумот и сечењето на вратот на фемурот, отворањето на интрамедуларниот феморален канал и дисекцијата на околните меки ткива. Долгите коски, како што се фемурот, се многу активни структури во васкуларна смисла, и затоа ортопедската хирургија е придружена со значително крварење, кое понекогаш може да биде масивно и опасно по живот за пациентот. Откако ќе се појави крварење од коската, тешко се запира, бидејќи методите на електрокаутеризација што се користат за меките ткива не можат да се применат тука. Крвта во коските тече низ Хаверзовите и Волкмановите канали, кои не можат да се срушат кога се изложени на топлина, како што се случува во меките ткива. Постоперативната анемија е чест несакан ефект, кој може да доведе до незадоволителен исход и системски компликации, особено кај постари лица. Иако се користат бројни протоколи за да се намали загубата на крв, алогените трансфузии на крв се сè уште неопходни. Трансфузијата на крв понекогаш е животоспасувачка, но познато е дека овие трансфузии на крв може да манифестираат несакани ефекти кај некои пациенти како трансфузиона реакција, имуномодулација, пренос на патогени, инфекција на рана и перипростетични инфекции. Во следниот дел од дискусијата се прави осврт на постојните формули за пресметување на крвозагуба со акцент на формулата по Mercuriali. Во следниот

дел, кандидатот прави компарација на резултатите од истражувањето со резултати добиени од интернационални истражувања и мета-анализи. Прави компарација и меѓу другите начини на администрација на лекот. Кандидатот напоменува дека употребата на ТХА, освен што резултира со помала крвозагуба и потреба од трансфузија, следствено на тоа, се намалуваат и несаканите ефекти од трансфузијата, се постигнува економски бенефит, а заштедата на крв овозможува прераспределба на крвните деривати кон пациенти кои се во животозагрозувачка состојба. Кандидатот во следниот дел од дискусијата прави осврт на други значајни области кои изискуваат понатамошно истражување. Студиите кои би се правеле во иднина би треба да ги истражат најоптимални режими на дозирање на ТХА. Иако интравенската администрација на ТХА во еднократна доза покажала јасен бенефит, времето и потребата за повеќекратно администрирање остануваат теми за дебата. Истражувањата во кои би се компарирале ефектите од единечни наспрема повеќекратни дозни режими, како и периодот на давање на лекот, би можеле да ги унапредат протоколите за да се максимизира ефикасноста на лекот, а воедно да се одржи или подобри безбедноста. Во ова истражување се користела исклучиво интравенската администрација. Идните истражувања би требало да вклучуваат споредби на ТХА, администриран интравенски, топично и во комбинација. Иако неодамна објавените мета-анализи покажуваат слични резултати за ефикасноста меѓу режимите на администрација, дополнителните студии треба подобро да ги разјаснат суптилните разлики во фармакодинамиката на лекот. Пациентите со хронична бубрежна болест, историја на тромбоемболизам и кардиоваскуларни заболувања остануваат недоволно застапени во тековната литература. Потребни се идни студии за дефинирање на препораките за безбедност и дозирање за овие популации кои обично се исклучени од испитувањата за ТХА. Повеќето студии и истражувања, вклучително и ова, се фокусираат на краткорочни периоперативни исходи, па затоа, периодите на следење во идните студии треба да се продолжат за да се потврдат долгорочните тромбоемболични безбедносни и функционални резултати за закрепнување и квалитетот на животот. Кандидатот посочува дека добиените резултати ја подржуваат употребата на ТХА како ефикасен, безбеден и економичен метод за ограничување на трансфузиите на крв при тоталната артроластика на колкот.

Во **осмото поглавје**, врз основа на анализата на податоците и добиените резултати од истражувањето, кандидатот ги формулира **заклучоците** од истражувањето. Во студијата е извршена анализа на ефектите од влијанието на транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артроластика на колкот. Резултатите од ова истражување покажале дека интравенската употреба на транексамична киселина при тоталната артроластика на колкот е ефикасна и безбедна метода за намалување на крвозагубата и потребата од трансфузија, со што се потврдила поставената хипотеза.

Во споредба со контролната група, пациентите кои примиле ТХА имале значајно помала вкупна крвозагуба, помала потреба за трансфузија на крв, помал волумен на дренажа и помал пад на вредностите на хемоглобинот и хематокритот во текот на постперативниот период. Во текот на студијата, употребата на ТХА не довела до зголемена појава на тромбоемболички настани или други компликации. Кандидатот заклучува дека интравенската употреба на ТХА претставува безбедна, едноставна и економична метода, која е поддржана од бројни докази во релевантната литература, како и во ова истражување, и којашто значително ја намалува загубата на крв при тоталната артроластика на колкот. Дополнително, добар наод е дека притоа ги подобрува клиничките исходи и ефикасноста на здравствената заштита.

Последната, **деветта глава** од докторската дисертација ја содржи приложената **литература**, која е обемна, со трудови од понов датум, прегледна и коректно цитирана по прифатените стандарди.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторскиот труд на кандидатот д-р Дејан Дамјановиќ, со наслов: „Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот“, претставува актуелно истражување во клиничката медицина од областа на ортопедијата. Докторската дисертација е изработена по сите принципи на едно научно истражување. Во согласност со мотивот на студијата, дефинирани се и целите на истражувањето, научниот пристап е оригинален и внимателно избран, а методологијата на испитување е современа. Поставените цели се во целина реализирани, а добиените резултати се адекватно обработени, интерпретирани и дискутирани во согласност со нивната научна и клиничко применета вредност. Сумирајќи ги концизно резултатите од оваа студија и заклучоците кои произлегуваат, докторандот дава значаен придонес за зголемување на знаењата на ефектот на транексамичната киселина врз вкупната крвозагуба, волуменот на постоперативна дренажа, потребата од трансфузија, можните несакани ефекти, ризичните групи на пациенти и начините на администрација при тоталната артропластика на колкот. Резултатите од оваа студија сугерираат дека интравенската администрација на транексамина киселина треба да биде вклучена како рутинска и стандардна компонента при периперативниот протокол кај тоталната артропластика на колкот.

Докторскиот труд на кандидатот д-р Дејан Дамјановиќ, со наслов: „Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот“, ги исполнува пропишаните услови и стандарди за подготовка на докторски труд согласно со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии – докторски студии.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил како прв автор, во меѓународни научни списанија, следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Дејан Дамјановиќ, Даниела Георгиева, Роза Цолева Толевска, Ненад Атанасов, Венјамин Мајсторов, Александар Савески, Игор Атанасовски, Марина Комненовиќ, Софија Златеска Ѓуриќ, Александра Златеска Дамјановиќ. **Assessment of pre- and post-operative values of erythrocytes, hemoglobin, hematocrit and drainage volume after administration of tranexamic acid in total hip arthroplasty**, објавен во **Academic Medical Journal 2024;4(3):75-80**.
2. Дејан Дамјановиќ, Даниела Георгиева, Роза Цолева Толевска, Ненад Атанасов, Венјамин Мајсторов, Александар Савески, Илир Шабани, Игор, Атанасовски, Михаил Пипер, Елена Петковиќ, Марина Комненовиќ, Софија Златеска Ѓуриќ, Александра Златеска Дамјановиќ, Александар Пупуноски. **Evaluation of total blood loss after administration of tranexamic acid in total hip arthroplasty** објавен во

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација на д-р Дејан Дамјановиќ, со наслов: „Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот“,

според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за изработен докторски труд.

Главен научен придонес на докторската дисертација е можноста од клиничка апликативна примена на резултатите по нивна извршена анализа. Студијата покажа дека употребата на транескавична киселина при тотална артропластика на колкот резултира со значајно помала вкупна крвозагуба и помала потреба за трансфузија на крв, без да ја зголеми појавата на тромбоемболиски настани и други компликации.

Врз основа на претходно изнесеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторскиот труд на кандидатот **д-р Дејан Дамјановиќ** со наслов: **Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Зоран Божиновски, претседател, с.р.

Проф. д-р Венјамин Мајсторов, ментор, с.р.

Проф. д-р Даниела Георгиева, член, с.р.

Проф. д-р Роза Цолева Толевска, член, с.р.

Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска, член, с.р.

ИЗВЕШТАЈ ОД НАСТАВЕН ОДБОР

Наставниот одбор на Наставно - научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, одржа седница на ден 17.12. 2025 година, со следниов дневен ред:

1. Разгледување на теми и комисии за одбрана на дипломски работи за академските студии за логопеди
2. Разгледување и усвојување на предлогот за број на студенти за упис во академската 2026/27
3. Известувања за наставата
4. Разно

Разгледување предлог-теми и предлог - комисии за одбрана на дипломски работи за студентите од академските студии по логопедија.

Разгледани беа следниве предлози:

1. Тијана Матеска (бр.индекс 800136/ДЛ4)

Тема: Селективен мутизам (класификација, етиологија и клиничка слика)

Ментор: Доц. д-р Весна Лазаровска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Доц. д-р Весна Лазаровска
2. Проф. д-р Наталија Долненец Банева
3. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

2. Марија Илоска (бр.индекс 800212/ДЛ4)

Тема: Улога на логопедот во рехабилитацијата кај пациенти со потешкотии во голтањето

Ментор: Проф. д-р Никола Николовски

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Никола Николовски
2. Проф. д-р Габриела Копачева Барсова
3. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

3. Ристе Јаневски (бр.индекс 800220/ДЛ4)

Тема: Екранизам и пелтечење

Ментор: Доц. д-р Весна Лазаровска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Доц. д-р Весна Лазаровска

2. Проф. д-р Ирена Костовска
3. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

4. Милица Миноска (бр.индекс 800213/ДЛ4)

Тема: Аутизам и вербална комуникација

Ментор: Доц. д-р Весна Лазаровска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Доц. д-р Весна Лазаровска
2. Проф. д-р Драгана Петровска Цветковска
3. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

5. Анастасија Јовановска (бр.индекс 800214/ДЛ4)

Тема: Улога на логопедите во детска градинка

Ментор: Проф. д-р Билјана Ширгоска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Билјана Ширгоска
2. Проф. д-р Јане Нетковски
3. Проф. д-р Анита Арсовска

6. Марија Тасевска (бр.индекс 800151/ДЛ4)

Тема: Логопедска интервенција кај деца со детска говорна апраксија

Ментор: Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Драгана Петровска Цветковска

7. Дина Ватик (бр.индекс 800165/ДЛ4)

Тема: Социјална когниција и нејзината улога во комуникациски-јазичен развој

Ментор: Доц. д-р Весна Лазаровска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Доц. д-р Весна Лазаровска
2. Проф. д-р Бети Дејанова

3. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

8. Ѓурѓица Гроздановска (бр.индекс 800210/ДЛ4)

Тема: Логопедски третмани кај лица со пелтечење

Ментор: Доц. д-р Весна Лазаровска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Доц. д-р Весна Лазаровска
2. Проф. д-р Драгана Петровска Цветковска
3. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

9. Доника Зулбеари (бр.индекс 800215/ДЛ4)

Тема: Анатомски структури во состав на патот за пренесување звучни дразби

Ментор: Проф. д-р Ники Матвеева

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Ники Матвеева
2. Проф. д-р Билјана Бојациева Стојаноска
3. Проф. д-р Сања Манчевска

10. Ауљона Јашари (бр.индекс 800216/ДЛ4)

Тема: Кортикални центри за слух

Ментор: Проф. д-р Ники Матвеева

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Ники Матвеева
2. Проф. д-р Елизабета Чадиковска
3. Проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигороска

11. Арљинда Ибраими (бр.индекс 800240/ДЛ4)

Тема: Орган за создавање на глас- анатомска градба, локализација и фактори кои влијаат на особините (боја, висина и јачина) на гласо

Ментор: Проф. д-р Ники Матвеева

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Ники Матвеева
2. Проф. д-р Биљана Зафирова
3. Доц. д-р Весна Лазаровска

12. Нисал Нуредин-Амети (бр.индекс 800137/ДЛ4)

Тема: Логопедска работа во градинките и училиштата

Ментор: Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Сунчица Петровска

13. Магдалена Митковска (бр.индекс 800162/ДЛ4)

Тема: Етиологија, класификација и клиничка слика на пелтечење

Ментор: Доц. д-р Весна Лазаровска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Доц. д-р Весна Лазаровска
2. Проф. д-р Наталија Долненец Банева
3. Проф. д-р Татјана Георгиевска Јанческа

14. Илина Стојковска (бр.индекс 800223/ДЛ4)

Тема: Тимска работа на логопеди

Ментор: Проф. д-р Билјана Ширгоска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Билјана Ширгоска
2. Доц. д-р Весна Лазаровска
3. Проф. д-р Јане Нетковски

15. Вероника Вучковска (бр.индекс 800221/ДЛ4)

Тема: Афазија-видови, дијагноза и третман

Ментор: Проф. д-р Анита Арсовска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Анита Арсовска
2. Проф. д-р Емилија Цветковска
3. Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска

16. Азра Кадри (бр.индекс 800178/ДЛ4)

Тема: Параназални синуси

Ментор: Проф. д-р Елизабета Чадиковска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Елизабета Чадиковска
2. Проф. д-р Аце Додевски
3. Проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигороска

17. Јулија Миленковска (бр.индекс 800217/ДЛ4)

Тема: Дијагноза и третман на пелтечење кај деца и возрасни

Ментор: Проф. д-р Анита Арсовска

Предлог на членови за рецензентска комисија:

1. Проф. д-р Анита Арсовска
2. Проф. д-р Јане Нетковски
3. Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска

Членовите на наставниот одбор едногласно ги усвоија предлог-комисиите

2. Разгледување и усвојување на предлогот за број на студенти за упис во академската 2026/27

Предлог број на студенти за запишување во прва година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет во Скопје, за академската 2026/2027 година за сите студиски програми од прв циклус студии и интегриран циклус по општа медицина

Студиска програма	семестри	редовни студенти во државна квота	редовни студенти со кофинансирање	вонредни студенти	Вкупно
Општа медицина реш.бр.08-484/8 од 12.7.2021	12	70	130	/	200
Медицинска сестра/техничар реш.бр.08-871/7 од 30.8.2023	6	35	35	40	110
Радиолошки технологии реш.бр.08-869/8 од	6	20	20	20	60
Академски студии за логопеди реш.бр. 08-1352/8 од 9.8.2023	8	30	70		100
Физиотерапевти реш.бр.08-870/8 од 25.4.2023	6	35	45	30	110
¹ Општа медицина на англиски јазик реш.бр. 08-74/7 од	12	/	/	/	200
Тригодишни стручни студии за медицинско лабораториска дијагностика реш.бр.08-39/4	6	30	30	20	80
Дипломирана акушерка / акушер реш.бр.08-368/8	6	30	30	20	80

Тригодишни стручни студии за дипломиран оптометрист реш.бр.08-38/8	6	15	25	10	50
---	----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Школарината за студиската програма по општа медицина за странски државјани ќе изнесува 3000 евра за една академска година.

¹Школарината за студиската програма по општа медицина на англиски јазик изнесува 5000 евра за една академска година.

Предлог за бројот на студенти кои ќе се запишат на втор циклус студии за академската 2026/2027 година и висина на средства за студирање

Студиска програма	Траење на студиите во семестри	Број на студенти	Висина на средства за студирање
Клиничка логопедија	2	50	1.150 евра во денарска противвредност
Физиотерапија во неврологија	2	20	1.150 евра во денарска противвредност
Физиотерапија во ортопедија и хирургија	2	20	1.150 евра во денарска противвредност
Медицинска сестра/техничар- специјалист за интензивна здравствена нега	2	20	1.150 евра во денарска противвредност
Анестезија со реанимација	2	20	1.150 евра во денарска противвредност
Инструментар/ка	2	20	1.150 евра во денарска противвредност

Членовите на наставниот одбор едногласно ги усвоија предлозите.

3. **Известување за настава.** Се дискутираше за распоредот за наредниот семестар и за испитната сесија.
4. **Разно** Се дискутираше за распоредот за студиската програма на англиски јазик. Сите членови се согласија испитите за оваа студиска програма да се одржат, по барање на студентите, во февруари, а за наредниот семестра да се изработи распоред со фиксни термини.

Продекан за настава
Проф. д-р Јулија Живадиновиќ Богдановска, с.р.

ИЗВЕШТАЈ ОД СОВЕТОТ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД ТРЕТИОТ ЦИКЛУС АКАДЕМСКИ СТУДИИ-ДОКТОРСКИ СТУДИИ ПО МЕДИЦИНА

Советот на студиската програма за трет циклус академски студии-докторски студии по медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, одржа online седница на ден **22.12.2025** година и по предложените точки на дневниот ред заведе став:

1. Усвојување на Предлог Елаборати за акредитација на Студиските програми од Трет циклус академски студии-докторски студии по медицина:

- Клиничка медицина**
- Базична медицина**
- Молекуларна медицина**

2. Усвојување на предлог-одлука согласно утврдените процедури за подготовка на Конкурсот за запишување студенти на трет циклус студии – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во академската 2026/2027 година:

1. Советот на студиска програма на третиот циклус студии по медицина утврди вкупно 145 потенцијални ментори со вкупно 145 слободни места (за студиските програми клиничка/базична медицина, базична/молекуларна медицина, клиничка/молекуларна и медицинска физика), кои ги исполнуваат условите за менторство на трет циклус студии согласно законските одредби.
2. Бројот на студентите, според слободните места на потенцијалните ментори е утврден на вкупно 145.
3. Покрај општите услови и критериумите за запишување на студенти на докторски студии по медицина, потребно е кандидатите да имаат и:
 - Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на прв циклус студии и најмалку 8,00 (осум) на втор циклус студии одделно (доколку кандидатот има завршено);
 - Лица кои завршиле според студиските програми од 2005/2006 година и се стекнале со диплома: *доктор на медицина*, а се во тек на втора половина од здравствена специјализација или специјалисти; (пред воведување на ЕКТС студии);
 - Лица кои завршиле според студиска програма од 2005/2006 (360 кредити) и се стекнале со диплома: *доктор по медицина*, а се во тек на втора половина од здравствената специјализација или специјалисти;

- Лицата кои се запишуваат на докторски студии од базична медицина на област за која нема здравствена специјализација, треба да имаат најмалку два in extenso труда како прв автор, публикувани во списанија со меѓународен уредувачки одбор;

Школарината за студирање на третиот циклус студии-докторски студии изнесува 5000 евра во денарска противвредност за 6 семестри и 8000 евра во денарска противвредност за 6 семестри за странски студенти.

3. Информација за извештај од комисији за оцена на предлог-докторски проект за изработка на докторски труд од:

- д-р Марко Костовски на тема: **"Компарација на стандардни методи за идентификација и одредување на осетливоста кон антимикробни средства на патогените микроорганизми од уринокултура со автоматизирани методи и MALDI-TOF"**,
- д-р Гордана Георгиева на тема: **"Профилактичен регенеративен периферен нервен интерфејс кај ампутации на долен екстремитет"**,
- д-р Сара Ристовска на тема: **"Употреба на пикфлоуметар и акциски план во менаџмент на пациенти со неконтролирана астма во примарна здравствена заштита"**,
- д-р Љеља Муаремоска Канзоска на тема: **"Геномна дијагностика на епилепсиите со ран почеток"**,
- д-р Весна Чибишева на тема: **"Сонографско следење на механизам на породување и предикција на начин на породување"**.

4. Информација за извештаи од комисији за оценка/одбрана на докторска дисертација од:

- д-р Дејан Дамјановиќ (објавен во Билтен на Универзитетот бр. 1342 од 01.12.2025) на тема: **„Анализа на ефектите од транексамичната киселина врз крвозагубата при тотална артропластика на колкот“**.

Раководител на
Советот на Трет циклус академски студии-
докторски студии по медицина
Проф. д-р Марија Вавлукис с.р.

ИЗВЕШТАЈ ОД ОДБОРОТ ЗА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИИ И СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИИ

Одборот за специјализации и супспецијализации на Медицинскиот факултет во Скопје одржа седница на ден **19.12.2025** година преку сретствата за електронска (reply all) комуникација и по предложените точки на дневниот ред заведе став:

1. Предлагање на комисији за полагање на предиспитен завршен колоквиум и специјалистички испит по специјалноста:

Одборот за специјализации и супспецијализации му предлага на ННС да ги усвои следните комисији за полагање на предиспитен завршен колоквиум и специјалистички испит по специјалноста:

а) Хигиена и здравствена екологија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Мирјана Димовска
2. Проф. д-р Игор Спироски
3. Проф. д-р Гордана Ристовска

Замена: Проф. д-р Сашо Столески

Комисија 2:

1. Проф. д-р Игор Спироски
2. Проф. д-р Мирјана Димовска
3. Проф. д-р Гордана Ристовска

Замена: Проф. д-р Сашо Столески

Комисија 3:

1. Проф. д-р Гордана Ристовска
2. Проф. д-р Игор Спироски
3. Проф. д-р Мирјана Димовска

Замена: Проф. д-р Драган Мијакоски

б) Дерматовенерологија

Комисија 1:

1. Проф. д-р Сузана Николовска
2. Проф. д-р Катерина Дамевска
3. Доц. д-р Силвија Дума

Замена: Доц. д-р Христина Брешковска

Комисија 2:

1. Проф. д-р Катерина Дамевска
2. Проф. д-р Сузана Николовска
3. Доц. д-р Христина Брешковска

Замена: Доц. д-р Силвија Дума

Комисија 3:

1. Доц. д-р Силвија Дума
2. Проф. д-р Сузана Николовска
3. Доц. д-р Христина Брешковска

Замена: Проф. д-р Катерина Дамевска

Комисија 4:

1. Доц. д-р Христина Брешковска
2. Проф. д-р Катерина Дамевска
3. Доц. д-р Силвија Дума

Замена: Проф. д-р Сузана Николовска

в) Ортопедија**Комисија 1:**

1. Проф. д-р Зоран Божиновски
2. Доц. д-р Александар Савески
3. Н. сор. д-р Вилијам Велковски

Замена:

1. Проф. д-р Милан Самарџиски
2. Проф. д-р Марта Фотева
3. Насл. доц. д-р Нерон Поповски

Комисија 2:

1. Проф. д-р Милан Самарџиски
2. Проф. д-р Марта Фотева
3. Насл. доц. д-р Антонио Гавриловски

Замена:

1. Проф. д-р Даниела Георгиева
2. Доц. д-р Александар Савески
3. Насл. доц. д-р Илир Шабани

Комисија 3:

1. Проф. д-р Даниела Георгиева
2. В. н. сор. д-р Алан Андоновски
3. Насл. доц. д-р Нерон Поповски

Замена:

1. Проф. д-р Роза Цолева Толеска
2. Н.сор. д-р Вилијам Велковски
3. Насл. доц. д-р Антонио Гавриловски

Комисија 4:

1. Проф. д-р Роза Цолева Толеска
2. В. н. сор. д-р Ненад Атанасов
3. Насл. доц. д-р Илир Шабани

Замена:

1. Проф. д-р Зоран Божиновски
2. Проф. д-р Милан Самарџиски
3. В. н. сор. д-р Алан Андоновски

2. Усвојување на предлог-комисии за полагање на супспецијалистички испит по супспецијалноста:

Одборот за специјализации и супспецијализации му предлага на ННС да ги усвои следните комисии за полагање на супспецијалистички испит по супспецијалноста:

а) Педијатриска радиодијагностика

Комисија 1:

1. Проф. д-р Маја Јакимовска Димитровска
2. Доц. д-р Димитар Вељановски
3. Доц. д-р Соња Николова

б) Osteoартикуларна радиодијагностика

Комисија 1:

1. Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска
2. Доц. д-р Соња Николова
3. Проф. д-р Симон Трпески

Замена: Доц. д-р Димитар Вељановски

***3. Усвојување на План и програма за специјализација по специјалноста
Медицинска микробиологија со паразитологија во времетраење од 48 месеци.***

Продекан за специјализации
и супспецијализации
Проф. д-р Симон Трпески с.р

ПЛАН И ПРОГРАМА НА СПЕЦИЈАЛИЗЦИЈАТА ПО МЕДИЦИНСКА МИКРОБИОЛОГИЈА СО ПАРАЗИТОЛОГИЈА

Специјалистичкиот стаж трае 48 месеци

• Основи на практична работа во микробиолошка лабораторија	3 месеци
• Бактериологија	22 месеци
• Вирусологија	2 месеци
• Микологија	3 месеци
• Паразитологија	4 месеци
• Антимикробна осетливост	1 месец
• Серологија	2 месеци
• Молекуларни методи во микробиологијата	3 месеци
• Епидемиологија на заразни болести	1 месец
• Инфективни болести	2 месеци
• Санитарна микробиологија	2 месеци
• Социјална медицина	0,5 месец
• Хигиена	0,5 месец
• Биохемиска лабораторија	1 месец
• Патологија	1 месец

Програмата за теоретска настава е предвидено да се изведува како предавања, семинари, работа во мали групи

Прва и втора година

Задолжителна теоретска настава предвидена за сите специјализанти

- Научно-истражувачка работа
- Донесување на клиничка одлука
- Комуникациски вештини
- Јавно здраство
- Способност за стекнување и пренесување на знаење
- Етика и прописи
- Промоција на здравјето

**Програма за специјализантите по предметот Медицинска микробиологија
со паразитологија по години**

	Настава (часови)	Стаж (месеци)	Стажот се изведува во установи што вршат дејност по:	
Прва година			Институт за микробиологија и паразитологија	
	10	1,5	Лабораторија за подготовка на подлоги	
1. Основи на практичната работа во микробиолошка лабораторија	10	1,5	Лабораторија за примарна обработка на примероци	
Бактериологија				
2. Дијагностика на горнореспираторни инфекции	7	1,5	Лабораторија за респираторни инфекции	
3. Дијагностика на долнореспираторни инфекции	8	2	Лабораторија за респираторни инфекции	
4. Дијагностика на гастроинтестинални инфекции 1	7	2	Лабораторија за гастроинтестинални инфекции	
5. Дијагностика на гастроинтестинални инфекции 2	8	1,5	Лабораторија за гастроинтестинални инфекции	
6. Дијагностика на инфекции на рани и меки тквива, анаеробни инфекции	9	2	Лабораторија за анаеробни инфекции, инфекции на рани и меки тквива	
Втора година				
7. Дијагностика на површни кожни инфекции	6	1,5	Лабораторија за анаеробни инфекции, инфекции на рани и меки тквива	
8. Дијагностика на сепси и менингити	15	3	Лабораторија за хемокултури, ликвори	
9. Дијагностика на генитални инфекции	12	2,5	Лабораторија за урогенитални инфекции	
10. Дијагностика на уринарни инфекции	12	3	Лабораторија за урогенитални инфекции	
11. Дијагностика на интрахоспитални инфекции	9	2	Лабораторија за интрахоспитални инфекции и нежива болничка средина	
Трета година				
12. Испитување на нежива болничка средина	5	1	Лабораторија за интрахоспитални	

			инфекции и нежива болничка средина	
Вирусологија				
			Институт за јавно здравје	
13. Детекција на причинителна одредени вирусни заболувања	4	1	Лабораторија за дијагностика на вирусни инфекции	
			Институт за микробиологија и паразитологија	
14. Вирусологија	8	1	Лабораторија за серологија и лаб за молекуларна дијагностика	
Микологија				
15. Дијагностика на етиолошки агенси на површнски, кутани, субкутани микози	6	1,5	Лабораторија за миколошки испитувања	
16. Дијагностика на етиолошки агенси на системски микози	6	1,5	Лабораторија за миколошки испитувања	
Паразитологија				
17. Дијагностика на протозои	6	2	Лабораторија за паразитарни заболувања	
18. Дијагностика на хелминти	6	2	Лабораторија за паразитарни заболувања	
			Институт за микробиологија со паразитологија	
Серологија				
19. Серолошка идентификација на етиолошки агенси	8	2	Лабораторија за серолошка дијагностика	
Четврта година				
20. Молекуларни испитувања во микробиологијата	12	3	Лабораторија за молекуларна дијагностика	
Четврта година				
Испитување на антимикробна осетливост			Институт за микробиологија и паразитологија	
21. Техники за испитување на осетливоста на микроорганизмите кон различни антимикробни средства	10	1	Лабораторија за испитување на антимикробна осетливост	
22. Епидемиологија на заразни болести	6	1	Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика	
23. Инфективни агенси и нивна осетливост	5	1	инфективни болести и фебрилни состојби	
24. Инфективни болести и терапија	5	1	инфективни болести и фебрилни состојби	

25. Санитарна микробиологија	6	2	Институт за јавно здравје	
26. Социјална медицина	4	0,5	Институт социјална медицина	
27. Хигиена	4	0,5	Институт за јавно здравје Оддел за здравствена екологија Катедраза хигиена	
28. Биохемиска лабораторија	6	1	Институт за медицинска и експериментална биохемија	
29. Патологија	4	1	Институт за патолошка анатомија	

2. Конкретна програма по методски единици (со број на часови):

2.1. Теоретски дел:

	Основи на практичната работа во микробиолошка лабораторија	Број на часови
	Општо за микробиологијата како наука. Поделба	2
	Видови микроорганизми. Бактерии, габички, протозои	6
	Примероци за микробиолошка анализа, начин на правилно земање, услови на чување и правилен транспорт.	2
	Засадување на микроорганизмите и услови на култивација	2
	Видови подлоги за култивација и нивна подготовка. Хемокултури. Идентификација на микроорганизмите	2
	Стерилизација	3
	Дезинфекција	3
	Бактериологија	
	Класификација на бактериите	
	Општи карактеристики на етиологијата на респираторните инфекции Бактерии предизвикувачи на респираторни инфекции: <i>Streptococcus pyogenes</i> , <i>Bordetella pertusis</i> , <i>Streptococcus pneumoniae</i> , <i>Haemophilus influenzae</i> , <i>Moraxella catarrhalis</i> , <i>Mycobacterium tuberculosis</i> Предизвикувачи на атипични пневмонии: <i>Chlamydia pneumoniae</i> , <i>Legionella pneumophila</i> , <i>Mycoplasma pneumoniae</i> ,	15
	Општи карактеристики на етиологијата на гастроинтестиналните инфекции Бактериски етиолошки агенси на гастроинтестинални инфекции и алиментарни интоксикации: <i>Salmonella spp</i> , <i>Shigella spp</i> , <i>Campylobacter spp</i> , <i>Vibrio cholerae</i> , <i>Clostridium difficile</i> , <i>Bacillus cereus</i>	15
	Општи карактеристики на етиологијата на инфекциите на меки ткива Бактерии предизвикувачи на инфекции на рани и меки ткива: <i>Staphylococcus aureus</i> , <i>Propionibacterium</i> , <i>Bacillus spp</i> , <i>Bacillus anthracis</i> , <i>Clostridium spp</i> , <i>Streptococcus spp</i> , <i>Francisella tularensis</i> , Карактеристики на анаеробни инфекции. Мешани инфекции, инфекции на изгореници. Анаеробна култивација. Медицински значајни анаероби: <i>Bacteroides spp</i> , <i>Bacteroides</i>	15

	<i>fragillis, Prevotella spp, Fusobacterium spp, Clostridium spp, Peptostreptococcus spp, Veillonella</i>	
	Сепса, септикемија, ендокардит Бактерии значајни во етиологијата на сепсите и ендокардитот: <i>Streptococcus spp, Streptococcus viridians, Cardiobacterium, Staphylococcus spp, Staphylococcus epidermidis, Corynebacterium spp, Enterococcus spp</i> , Грам - негативни бацили (ЕСБЛ+). Бактериски етиолошки агенси на менингит: <i>Neisseria meningitidis, E. coli K1, Listeria monocytogenes, Streptococcus agalactiae</i>	15
	Општи карактеристики на етиологијата на сексуално преносливите инфекции Бактерии значајни во етиологијата на сексуално преносливите болести: <i>Treponema pallidum, Neisseria gonorrhoeae, Gardnerella vaginalis, Chlamydia trachomatis, Ureaplasma, Mycoplasma</i>	12
	Општи карактеристики на етиологијата на уринарни инфекции. Бактерии значајни предизвикувачи на уринарните инфекции: <i>E. coli, Klebsiella spp, Enterobacter spp, Serratia spp, Pseudomonas aeruginosa, Proteus spp</i>	12
	Болнички инфекции Видови болнички инфекции. Начин на настанување на инфекциите. Етиолошки агенси. Контрола на болничките инфекции. Медицински значајни бактерии. Бактерии кои поретко се јавуваат како етиолошки агенси на одредени заболувања.	14
	Вирусни инфекции Класификација на вирусите. Значајни етиолошки агенси на вирусните заболувања. <i>Picornaviridae, Adenoviridae, Herpesviridae, Orthomyxoviridae, Paramyxoviridae, Hepadnaviridae, Retroviridae</i> ,	12
	Површни и системски микози. Етиолошки агенси на миколошки заболувања. Дерматофити. Квасници. Бифазни фунги	12
	Поделба на паразити и нивна градба. Карактеристики на најзначајните агенси на паразитарни заболувања. Протозои. Цестоди. Трематоди. Нематоди.	12
	Антимикробни средства: Антибиотици, антимикотици, антивирусни средства. Поделба, механизми на дејство. Механизми на резистенција. Рационална употреба на антибиотици. Антипротозоарни и антипаразитарни средства.	10
	Отпорност: вродена и стекната. Имун одговор на домаќинот Антигени и антитела.	8
	Принцип на молекуларната дијагностика и значење. Области во кои се применува. Нејзина важност во микробиологијата. Детекција на микроорганизми. Детекција на гени кои кодираат фактори на патогеност кај микроорганизмите. Детекција на гени за резистенција. Типизација на микроорганизмите со молекуларни методи.	12
	Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика Проучување на методите за превенција на заразните заболувања и можностите за пријавување на заразните болести. Откривање и следење на епидемии. Превенција за настанување на епидемија. Статистички анализи	6
	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби	

	Инфективни болести и нивни причинители. Одбирање на соодветни примероци при одредени инфективни болести и фебрилни состојби. Параметри за донесување на правилна клиничка дијагноза кај акутна респираторна инфекција, инфекција на ЦНС, акутен и хроничен гастроентероколит, интоксикација со храна, акутни урогенитални инфекции, грозници од непознато потекло, септични состојби, акутни и хронични вирусни хепатити, егзантемски инфекции типични за детската популација итн. 1. Следење на причините за појава на интрахоспиталните инфекции: внатрешни и надворешни (спроведување на инвазивни дијагностички и терапевтски постапки). Мерки за превенција на појавата и ширењето на интрахоспиталните инфекции. Грам негативни бактерии кои предизвикуваат ендокардитис Група “HACEK”: (<i>Haemophilus spp</i>, <i>Agregatibacter actinomycetemcomitans</i>, <i>Cardiobacterium hominis</i>, <i>Eikenella corrodens</i>, <i>Kingella kingae</i>).	10
	Институт за јавно здравје Изучување на актуелности поврзани со следење на проблематиката во јавното здравје	10
	Институт за социјална медицина Запознавање со најновите законски и подзаконски акти во здравството, следење на упатства, стандарди и нормативи од СЗО, земјите на ЕУ и во РМ, генерално и посебно во микробиолошката лабораториска дејност. Правилно водење на медицинска документација и евиденција. Здравствена промоција и здравствена едукација. Менаџмент и финансирање на здравството со посебен осврт на микробиолошката дејност	4
	Институт за јавно здравје, Оддел за здравствена екологија, Катедра за хигиена: Принципи и правила за спроведување на хигиена Општа хигиена. Спроведување на општата хигиена. Хигиенски надзор во здравствените установи. Обезбедување на хигиенски исправна вода. Комунална хигиена	4
	Институт за медицинска и експериментална биохемија Проучување на сите можни биохемиски иследувања при различни инфективни заболувања	6
	Институт за патолошка анатомија Начини на утврдување на присуството на микроорганизмите во ткивата на пациентот и разгледување на причините за смртта post mortem	4

2. 2. Практичен дел со спроведување на потребниот вид и број на постапки и интервенции:

	Основи на практичната работа во микробиолошка лабораторија	Број на постапки
	Лабораторија за подготовка на подлоги	
	Подготовка на сите видови подлоги	100
	Постапки за механичко миење, дезинфекција и стерилизација (миење на лабораториските садови, дезинфекција на лабораториската средина, сува и влажна стерилизација, кварцање	60

	на воздух, техники за контрола на стерилизацијата)	
	Лабораторија за примарна обработка на примероците	
	Правилно земање, пакување, транспорт и чување на сите примероци за микробиолошко испитување	100
	Засадување и обработка на примероци (брис од нос, брис од грло, брис од уво, брис од коњуктива, брис од кожа, брис од рана, гној, жолчка, пунктат, бронхоалвеоларен лават, трахеален аспират, брис од канила, брис од тубус, дијализатна течност, врв од катетер, некротично ткиво, брис од уретра, брис од вагина, брис од цервикс, исцедок од дојка, сперма, урина, спутум)	1000
	Подготовка на директни препарати и нивно бојење според различните методи (бојење по Грам, бојење според Ziehl-Nelsen бојење според Љубински)	100
	Обработка на примероци за серолошко испитување (крв, брис од цервикс, брис од коњуктива)	500
	Вештини од областа на бактериологијата	
	Обработка на примероците од респираторниот тракт • Секундарна обработка на примероците од горниот респираторен тракт (брис од грло, брис од нос, спутум, бронхоалвеоларен лават, трахеален аспират, брис од јазик). • Изолација и идентификација на микроорганизми (<i>Streptococcus pneumoniae</i>, <i>Streptococcus pyogenes</i>, <i>Haemophilus influenzae</i>, <i>Moraxella catharalis</i>, <i>Staphylococcus aureus</i>, <i>Klebsiella pneumoniae</i>, <i>Acinetobacter spp</i>, <i>Pseudomonas aeruginosa</i>, <i>E. coli</i>, <i>Stenotrophomonas spp</i>, <i>Burkholderiacepacea</i>) со интерпретација на добиените резултати.	500
	Обработка на примероци од гастроинтестиналниот тракт • Секундарна обработка на примероци од гастроинтестиналниот тракт (фецес, ректален брис, биоптичен примерок). • Изолација, идентификација и типизација на одредени микроорганизми: <i>Shigella</i>, <i>Campylobacter</i>, <i>Helicobacter pylori</i>, <i>Salmonella</i>, ентеропатогена <i>E. coli</i>, ентерохеморагична <i>E. coli</i>, <i>Clostridium difficile</i>, <i>Rotavirus</i>, <i>Adenovirus</i> со интерпретација на добиените резултати.	200
	Обработка на примероци од рани и меки ткива • Анаеробна култивација на бактериите. Услови и медиуми за анаеробно култивирање. Секундарна обработка на рани, пунктати, гној, некротични ткива, жолчка, секрет од дојка. • Изолација и идентификација на микроорганизми од овие примероци: <i>Staphylococcus aureus</i>, <i>Streptococcus spp</i>, <i>Pseudomonas spp</i>, <i>Acinetobacter spp</i>, <i>Klebsiella pneumoniae</i>, <i>E.coli</i>, <i>Stenotrophomonas</i>, <i>Peptostreptococcus</i>, <i>Clostridium</i>, <i>Bacillus</i>, <i>Corynebacterium spp</i>, <i>Bacteroides spp</i>, <i>Prevotellaspp</i>, <i>Proteus spp</i>, <i>Enterobacterspp</i>, <i>Serratiaspp</i>, <i>Candida spp</i>, мувли, со интерпретација на добиените резултати.	200
	Обработка на крв, ликвор, брисеви од очи, уши • Практична работа на автоматизираниот апарат за обработка на хемокултури – Bact/Alert. Изведување на целосната постапка при обработканыхемокултурите: од внесувањеназасадените медиуми во апаратот до обработка	

	и анализа на препаратот обоен по Грам кај позитивните наоди. • Секундарна обработка на цереброспинални ликвори. Изработка на аглутинационен тест за детекција на антигени од ликворот (Slidex аглутинационен тест). • Изолација и идентификација на многу етиолошки агенси на менингит, сепса и ендокардит: <i>Haemophilus influenzae</i>, <i>Streptococcus pneumoniae</i>, <i>Streptococcus agalactiae</i>, <i>Streptococcus viridians</i>, <i>Neisseria meningitidis</i>, <i>Listeria monocytogenes</i>, <i>Cardiobacterium</i>, <i>Staphylococcus aureus</i>, <i>Staphylococcus epidermidis</i>, <i>Corynebacterium spp</i>, <i>Enterococcus spp</i>, <i>E. coli</i>, <i>Brucella melitensis</i>, <i>Acinetobacter spp</i>, <i>Pseudomonas aeruginosa</i>, други Грам - негативни бацили (ЕСБЛ+) <i>Candida albicans</i>, <i>Cryptococcus neoformans</i>, анаероби, мувли и др. • Изолација и идентификација на микроорганизми од брисеви од очи и уши.	200
	Обработка на примероци од гениталниот тракт • Секундарна обработка на примероците од гениталниот тракт (брис од вулва, брис од вагина, сперма, уретрален брис, брис од цервикс) • Изолација и идентификација на микроорганизми: <i>Neisseria gonorrhoeae</i>, <i>Gardnerella vaginalis</i>, <i>Ureaplasma</i>, <i>Mycoplasma</i>, <i>Candida albicans</i>, <i>Candida non-albicans</i>, <i>Enterococcus</i>, <i>Bacteroides</i>, <i>Peptostreptococcus</i>, <i>Mobiluncus</i>, <i>Streptococcus agalactiae</i>, <i>E. coli</i>, <i>Klebsiella</i>, <i>proteus</i>, <i>Pseudomonas</i>, <i>Enterobacter</i>, со интерпретација на добиените резултати.	250
	Обработка на примероци од уринарниот тракт • Секундарна обработка на примероците од уринарниот тракт • Изолација и идентификација на микроорганизми: <i>Streptococcus agalactiae</i>, <i>E. coli</i>, <i>Klebsiella spp</i>, <i>Proteus spp</i>, <i>Pseudomonas aeruginosa</i>, <i>Enterobacter spp</i>, <i>Candida albicans</i>, <i>Candida non-albicans</i>, <i>Serratia spp</i> со интерпретација на добиените резултати.	250
	Обработка на примероците од хоспитализирани пациенти и нежива средина • Секундарна обработка на примероци од нежива средина (воздух, брисеви од предмети, инструменти), примероци од коска, спори, брис од тубус, брис од канила, централен венски катетер. • Изолација и идентификација на микроорганизми: (<i>Staphylococcus aureus</i>, <i>Staphylococcus aureus</i> резистентен на метицилин – МРСА, <i>Acinetobacter spp</i>, <i>Pseudomonas spp</i>, <i>Xanthomonas spp</i>, <i>Stenotrophomonas</i>, <i>Candida albicans</i>, <i>Candida non-albicans</i>, други Грам-негативни бацили со интерпретација на добиените резултати. • Испитување на стерилност на дијализатна течност и на други примероци. • Типизација на изолираните микроорганизми со фенотипски методи.	200

Обработка на примероци за вирусолошка дијагностика	- Практична примена на методите кои се актуелни во дијагностиката на вирусните инфекции: методи за изолација и идентификација на вируси, вирусните честички и антигени, детекција на специфичните антитела против вирусните антигени, анализа на добиените резултати како и превземање на сите можни актуелни заштитни мерки при изведување на тековните работни активности. - Активно учество во методологијата на дијагноза на вирусните инфекции: Методи на аглутинација, директна и индиректна ЕЛИСА, директна и индиректна имуофлуоресценција (<i>RSV</i>, <i>Adenovirus</i>, <i>Influenza A</i> и <i>B</i> вируси), детекција на микроорганизми со хемилуминисценција (<i>CMV</i>, <i>Rubella</i>, <i>Herpes simplex</i> тип 1 и 2), хемаглутинациски тестови за детекција на вируси (<i>EBV</i> итн). - Молекуларни методи во дијагностика на вирусни инфекции	300
Обработка на примероци за миколошки испитувања	- Земање, начин на чување на примероците се до нивната обработка (брис од јазик, брис од кожа, влакно, струготини од нокт). - Секундарна обработка на примероците, изолација и идентификација на габи и мувли (<i>Candida albicans</i>, <i>Candida non-albicans</i>, <i>Cryptococcus spp</i>, <i>Trichophyton spp</i>, <i>Epidermophyton spp</i>, <i>Microsporum spp</i>, <i>Aspergillus spp</i>, <i>Penicillium spp</i>, <i>Pneumocystis carinii</i>) со толкување на добиените резултати. - Актуелни методи во дијагностика на микози (панфунгален маркер)	50 50 50
Обработка на примероците за паразитарни испитувања	- Земање и обработка на примероци за паразитолошки испитувања (фецес, крв, урина) - Детекција и идентификација на цисти, јаченца и/или адултни форми на протозои и цревни паразити (<i>Entamoeba histolytica</i>, <i>Entamoeba coli</i>, <i>Giardia lamblia</i>, <i>Cryptosporidium</i>, <i>Taenia solium</i>, <i>Taenia saginata</i>, <i>Hymenolepis nana</i>, <i>Ascaris lumbricoides</i>, <i>Enterobius vermicularis</i>, <i>Trichuris trichiura</i>, <i>Strongyloides stercoralis</i>, <i>Fasciola hepatica</i>, <i>Toxocara canis</i>) со класични и современи техники кои се употребуваат во дијагностиката на заболувањата од областа на паразитологијата. - Докажување и идентификација на паразити во препарати од крв (<i>Plasmodium</i>, <i>Trypanosoma</i>) со класични и современи техники кои се применуваат во оваа област од паразитологијата. - Идентификација на паразити во разни телесни течности и различни пунктати (<i>Leishmania</i>, <i>Toxoplasma gondii</i>, <i>Pneumocystis carinii</i>, <i>Filaria</i>) со класични и понови, современи техники кои се користат во областа на паразитологијата.	100 50 20 10
Техники за испитување на осетливоста	Испитувањена осетливоста на микроорганизмите кон антимикробни средства и дезифициенси со современи	100

	техники: диск дифузиона, агар дилуциона, бујон дилуциона, Е-тест, автоматизирани техники итн. Детектирање на механизмите на резистенција кај микроорганизмите кон антимикробни средства со класични и молекуларни техники на испитување.	100
	Микробиолошки анализи во лабораторијата за серолошка дијагностика - Основни принципи за земање, транспорт и обработка на примероците за серолошки испитувања (крв, серум, ликвор, брисеви). - Техники за испитување на имуниот одговор на домаќинот, подготовка на серуми за испитување, детекција на антигени и антитела. - Интерпретација на добиените резултати од серолошките анализи. - Контрола на квалитетот на имунолошките тестови Проучување на конкретни техники: - Техники на хемаглутинација за детекција на микроорганизми (<i>Echinococcus</i>, <i>EBV</i>) - Детекција на антигени и антитела со директна (ДИФ) и индиректна (ИИФ) имунофлуоресцентна техника (<i>Chlamydia</i>, <i>Legionella</i>, <i>Mycoplasma pneumoniae</i>, <i>Coxiella</i>, <i>Chlamydia pneumoniae</i>, <i>Adenovirus</i>, <i>RSV</i>, <i>Influenza A</i> и <i>B</i> вируси, <i>Leishmania</i> и други. - Детекција на микроорганизмите со хемилуминисценција (<i>Helicobacter pylori</i>, <i>CMV</i>, <i>Rubella</i>, <i>Herpes simplex virus</i> тип 1 и 2, <i>Toxoplasma</i>)	25 150 200
	Молекуларна дијагностика Правилно земање, транспорт и правилно чување на примероците наменети за молекуларни испитувања (брисеви, урина, фецес, спутум, ликвор, крв, ткиво, чисти култури од различни бактериски соеви). Проучување на постапките за: - Екстракција на ДНК од бактериска колонија - Екстракција на ДНК од примерок на пациент - Екстракција на РНК - Амплификација на сегменти од ДНК со PCR - Амплификација на сегменти од ДНК со Multiplex PCR - Подготовка на агарозен гел и апликација на PCR продуктите - Анализа на добиените резултати - Детекција на микроорганизми: <i>Human Papillomavirus</i>, <i>Adenovirus</i>, <i>Rotavirus</i>, <i>Astrovirus</i> и друго) со PCR, Multiplex PCR и реверзна хибридизација - Типизација на микроорганизми со молекуларни методи - Детекција на гени одговорни за вируленција и резистенција кај медицински значајни бактерии - Детекција и анализа на микробиом од различни локализации (гастроинтестинален тракт, генитален тракт, респираторен тракт и др)	50 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 300
	Институт за епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика - Методи за превенција на заразните заболувања - Пријавување на заразните болести	10 10

	- Откривање и следење на епидемии - Превенција за настанување на епидемија - Статистички анализи	10 10 20
	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби Правилно земање на примероци за микробиолошки преглед (земање на доволен број примероци и во право време). Интерпретација и толкување на микробиолошкиот наод во рамките на реалната клиничка состојба и параметрите од другите лабораториски наоди, апликација на соодветна антимикробна терапија. Превидени вештини: - Физикален прегледот на болен - Земање на примероци: крв за хемокултура, спутум, брис од кожни промени, урина за хемокултура, фецес, ректален брис, брис од назофарингс, крв за серолошки испитувања, примероци за молекуларни испитувања, итн.	15 60
	Институт за јавно здравје Вештини поврзани со следење на проблематиката поврзана со јавното здравје	30
	Институт за социјална медицина - Следење на најновите законски и подзаконски акти во здравството - Следење на упатства, стандарди и нормативи од СЗО, земјите на ЕУ и во РМ, генерално и посебно во микробиолошката лабораториска дејност - Правилно водење на медицинска документација и евиденција - Здравствена промоција и здравствена едукација - Менаџмент и финансирање на здравството со посебен осврт на микробиолошката дејност	5 10 10 10 15
	Институт за јавно здравје, Оддел за здравствена екологија, Катедра за хигиена: -Принципи и правила за спроведување на хигиена - Правила за спроведување на општа хигиена - Хигиенски надзор во здравствените установи - Обезбедување на хигиенски исправна вода - Грижа за комуналната хигиена	10 10 15 5
	Институт за медицинска и експериментална биохемија Спроведување на сите биохемиски иследувања при различни инфективни заболувања	30
	Институт за патолошка анатомија - Идентификација на микроорганизмите во ткивата на пациентот - Анализа на причините за смртта со акцент на присуството на микроорганизми во различни ткива и органи post mortem	20 50

3. Програмата опфаќа и обука за:

3.1. Безбедносно работење и превенција во текот на работењето

- Знаења за соодветно однесување и работа во микробиолошката лабораторија.

- Безбедна работа со инфективен материјал. Потенцијални опасности и начини на превенција.
- Примена на различни нивоа на лична и колективна заштита

3.2. Стекнување на знаења за правилна изработка и интерпретација на сите тестови за испитување на осетливоста на микроорганизмите

- Правилна и стандардна обработка на тестовите за осетливост
- Проучување на микроорганизмите со вродена резистенција кон одредени антимикробни средства и нивното значење при интерпретацијата на наодите
- Брзо и одговорно соопштување на наодите на лекарот кој го води пациентот посебно кај пациентите во животна загрозувачка состојба

3.3. Одржување на добра лабораториска пракса и контрола на квалитет во микробиолошка лабораторија

- Развивање на чувството за одговорност и обврска за континуирано учење и континуиран професионален развој, континуирано учество на значајни работилници, курсеви, конференции и други стручни манифестации
- Анализа на вештини за развивање, оптимизирање и воведување на нови методи и можности за испитувања во рамките на одделните области од микробиологијата
- Развивање на интерес за учество во научно – истражувачка работа
- Развивање на потребата од колективна соработка, размена на искуства и почитување на фактите базирани на научна основа
- Континуирано консултирање на соодветна референтна и современа литература од светски познати експерти (медицина базирана на докази)
- Одржување квалитет во микробиолошка лабораторија согласно барањата на стандардот за медицински лаборатории

3.4. Стекнување на организациони способности потребни за водење на лабораториската дејност и на осигурување на квалитетот на работата

- Стекнување на способност за континуирана медицинска едукација
- Професионално однесување базирано на етички кодекси
- Стекнување на способност за комуникација со сите нивоа на медицински работници за непречено и современо извршување на сите активности во рамките на специјалноста
- Развој на мултидисциплинарен тим, работни и лидерски вештини

3.5. Информативно технолошки (ИТ) вештини

- Користење на информатичката технологија (онлајн средства, датабази итн)
- Стекнување на знаење за начин на употреба на ИТ-технологијата за промовирање на добра лабораториска работа и интерпретација на резултатите, поврзано со in-house софтверски реченија онлајн извори и датабази
- Познавање на безбедноста на податоците
- Пратење на општата здравствена политика, целите и приоритетите

ИЗВЕШТАЈ ОД НАСТАВНО НАУЧЕН КОЛЕГИУМ ПО ЈАВНО ЗДРАВСТВО

Наставно – научниот колегиум за јавно здравство на Медицинскиот факултет во Скопје одржа состанок на **19.12.2025** година преку средствата за електронска (reply all) комуникација.

По однос на предложените точки од дневниот ред, Наставно – научниот колегиум за јавно здравство по извршеното гласање (reply all), на Наставно-научниот совет го предлага следното:

1. Прифаќање на тема за изработка на магистерски труд по Јавно здравство и определување на ментор по пријава од:

а) Адријана Георгиев, на тема: „Трансплантацискиот систем во Република Северна Македонија: Состојби, предизвици и перспективи“.

За ментор се предлага: Проф. д-р Игор Спироски

2. Прифаќање на предлог Одлука за учество на Конкурс за втор циклус академски студии по јавно здравство во учебната 2026/2027 година

Студиска програма	Семестри	Вкупен број на студенти	Висина на средствата за студирање
Јавно здравство	4	20	2.000 евра во денарска противвредност

3. Форум за јавно здравје – 20 години членство во ASPHER

Центарот-Школата за јавно здравство при УКИМ Медицинскиот факултет во Скопје одржа Форум за јавно здравје на 15 декември 2025 година во просториите на Медицинскиот факултет во Скопје, одбележувајќи го јубилејот на Центарот – Школата за јавно здравје, 20 години членство во ASPHER (Асоцијација на школите за јавно здравје во Европскиот регион).

На Форумот присуствуваа околу 100 учесници, претставници од Владата на Република Северна Македонија, министерството за здравство, декани, продекани од Медицински факултет во Скопје, професори, членови на Наставно научниот колегиум за јавно здравство, магистри и доктори на науки по јавно здравство, студенти на втор и трет циклус на студии по јавно здравство и други гости.

Учесниците на Форумот водени од европските и глобалните принципи и стандарди за заштита на здравјето, правичност, солидарност, одговорност, одржлив развој и човекови права, усвоија **Декларација за јавно здравје 2026–2035**, со дефинирани начела и приоритети за следниот период за Наставно научниот колегиум за јавно здравство и Центарот – Школа за јавно здравство.

Претседател на
Наставно научен колегиум за јавно здравство
Проф д-р Фимка Тозија с.р.

ИЗВЕШТАЈ ОД СОВЕТОТ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД ТРЕТИОТ ЦИКЛУС АКАДЕМСКИ СТУДИИ-ДОКТОРСКИ СТУДИИ ПО ЈАВНО ЗДРАВСТВО

Советот на студиската програма за трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство на Медицинскиот факултет во Скопје, одржа online седница на ден **22.12.2025** година и по предложените точки на дневниот ред заведе став:

1. Усвојување на предлог-елаборат за акредитација на студиската програма од Трет циклус академски студии-докторски студии по јавно здравство.

2. Усвојување на предлог одлука за утврдување на критериумите за запишување на студенти од третиот циклус студии-докторски студии по јавно здравство на Конкурсот кој го објавува Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје за академската 2026/2027 година

- Советот на студиската програма на третиот циклус студии по јавно здравство утврди вкупно 14 потенцијални ментори со вкупно 14 слободни места за студиската програма јавно здравство, кои ги исполнуваат условите за менторство на трет циклус студии согласно законските одредби.
- Бројот на студенти, според слободните места на потенцијалните ментори е утврден на вкупно 8.
- Покрај општите услови и критериуми за запишување студенти на докторски студии по јавно здравство, потребно е кандидатите да имаат и:
 - Завршени втор циклус академски студии со стекнати најмалку 300 ЕКТС-кредити од првиот и вториот циклус студии збирно;
 - завршени постдипломски студии на студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит трансфер систем, на кои им се признаваат 60 кредити за организирана академска обука и предавања и друг вид комуникациски активности;
 - Стекната стручна подготовка според студиски програми за регулирани професии, со стекнати најмалку 300 ЕКТС-кредити, или со завршени интегрирани студии со 360 кредити;
 - Остварен просечен успех од претходно завршеното образование (прв и втор циклус студии посебно, односно на интегрираните студии), од најмалку 8;
- Школарината за студирање на третиот циклус студии-докторски студии изнесува 5000 евра во денарска противвредност за 6 семестри и 8000 евра во денарска противвредност за 6 семестри за странски студенти.
- Одлуката стапува на сила од денот на донесувањето.

3. Формирање на комисији за оцена/одбрана на докторска дисертација од:

- д-р Рената Младеновска на тема: **"Јавноздравствено значење на заразни болести поврзани со небезбедна храна во Република Северна Македонија"**, се предлага комисија во состав:

1. Проф. д-р Михаил Кочубовски, претседател
2. Проф. д-р Сашо Столески, ментор
3. Проф. д-р Гордана Ристовска, член
4. Проф. д-р Игор Спироски, член
5. Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска, член

Раководител на
Советот на Трет циклус академски студии-
докторски студии по јавно здравство
Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска с.р.

ИЗВЕШТАЈ ОД ОДБОРОТ ЗА ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Членовите на Одборот за издавачка дејност на Медицинскиот факултет одржа состанок на ден **18.12.2025** година, преку средствата за електронска комуникација (e-mail) и произнесувајќи се по точките од дневниот ред, го донесе следниов извештај кој го доставува до членовите на ННС:

1. Формирање на рецензентска комисија за:

а) Практикум со наслов: **„Социјална медицина“** наменет за студентите по општа медицина од уредници и авторите: проф.д-р Фимка Тозија и д-р Александра Стаменова автори: ас.д-р Моника Стојчевска, в.н.сор.д-р Данче Гудева Никовска и д-р Иван Панговски од Катедрата за социјална медицина. Одборот за издавачка дејност на ННС му ја предлага следната Рецензентска комисија во состав:

1. Проф.д-р Моме Спасовски

2. Проф.д-р Бети Зафирова Ивановска

б) Монографија со наслов: **„Конгенитален хипотироидизам и варијации-клинички и генетски карактеристики“** автор: проф.д-р Николина Здравеска, со соработниците: проф.д-р Мирјана Кочова, н.сов.д-р Виолета Анастасовска, проф.д-р Весна Ливринова и доц.д-р Невена Маневска од Катедрата за педијатрија.

1. Проф.д-р Гордана Пемовска

2. Проф.д-р Александра Јанчевска

2. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на печатениот учебникот **„Медицинска микробиологија-општ дел“** во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

Одборот за издавачка дејност му предлага на ННС да ја усвои следната цена на чинење на печатениот учебник **„Медицинска микробиологија-општ дел“** во издание на Медицинскиот факултет во Скопје **од 960,00 денари.**

3. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на печатениот учебникот **„Медицинска бактериологија и вирусологија-специјален дел“** во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

Одборот за издавачка дејност му предлага на ННС да ја усвои следната цена на чинење на печатениот учебник **„Медицинска бактериологија и вирусологија-специјален дел“** во издание на Медицинскиот факултет во Скопје **од 690,00 денари.**

4. Донесување на Одлука за утврдување на цена на чинење на печатениот учебникот **„Медицинска микологија-општ дел“** во издание на Медицинскиот факултет во Скопје.

Одборот за издавачка дејност му предлага на ННС да ја усвои следната цена на чинење на печатениот учебник **„Медицинска микологија-општ дел“** во издание на Медицинскиот факултет во Скопје **од 440,00 денари.**

5. Донесување на Одлука за печатење на рецензирани учебници/учебни помагала:

Одборот за издавачка дејност му предлага на ННС да донесе одлука за печатење на следните учебници/учебни помагала:

а) Практикум со наслов: **„Практикум по инфектологија“** наменет за студентите по стоматологија од авторите: проф.д-р Ирена Кондова Топузовска, проф.д-р Миле Босилковски, проф.д-р Крсто Гроздановски, проф.д-р Марија Цветановска, проф.д-р Марија Димзова, доц.д-р Илир Демири, в.н.сор.д-р Сања Петрушевска Маринковиќ, н.сор.д-р Милена Стевановиќ, н.сор.д-р Катерина Спасовска, ас.д-р Сунчица Богоева Тасевска, ас.д-р Билјана Петреска, ас.д-р Фадил Цана, ас.д-р Велимир Савевски, ас.д-р Дејан Јакимовски, ас.д-р Костадин Поповски и ас.д-р Елена Арсиќ од Катедрата за инфективни болести **во тираж од 300 примероци.**

Претседател на
Одборот за издавачка дејност
Проф. д-р Сања Манчевска, с.р.